

פרשת

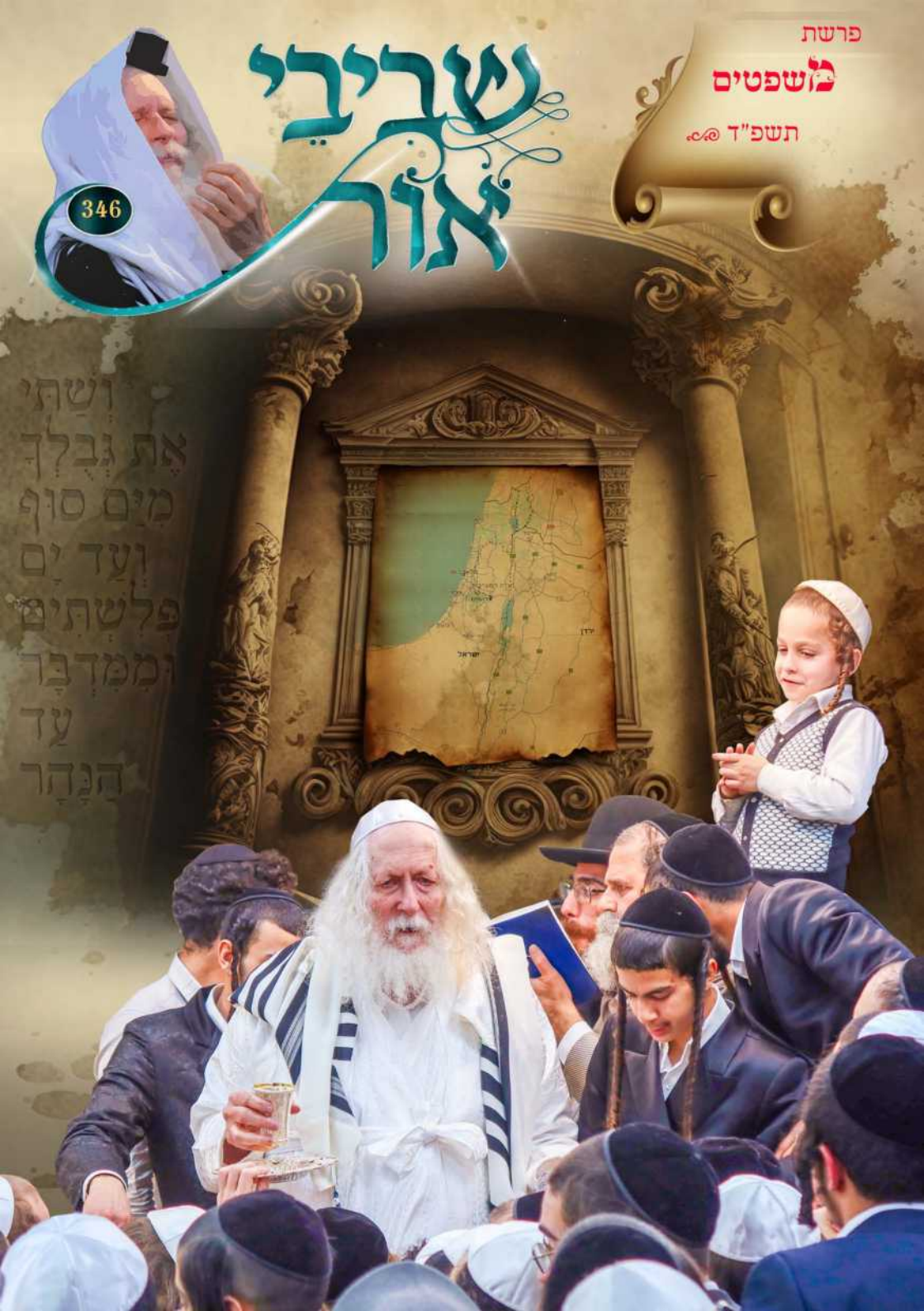
משפטים

תשפ"ד

שמיני אזכרה

346

ושהי
את גבלך
מים סוף
ועד ים
פלשתים
וממדבר
עד
הנהר

תוכן

שיעורים

- שיעור שנגמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הקר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א הבה"ח נתן נ"י בהר"ר נחמן גולדבלום שליט"א 3
- שיעור שנגמסר בסעודה שלישית [מוצאי] שבת קדש בשלח – שירה 22
- שיעור שנגמסר בסעודה רביעית מוצאי שבת קדש בשלח – שירה 28
- שיעור שנגמסר אור ליום ראשון ליל כ"ו שבט משפטים לאחר תפלת מעריב 33
- שיעור שנגמסר אור ליום שני ליל י"ט שבט פרשת יתרו לאחר תפלת מעריב 34
- שיעור שנגמסר אור ליום שלישי ליל כ' שבט פרשת יתרו לאחר תפלת מעריב 36
- שיעור שנגמסר אור ליום רביעי ליל כ"א שבט פרשת יתרו לאחר תפלת מעריב 37
- שיעור שנגמסר אור ליום חמישי ליל כ"ב שבט פרשת יתרו לאחר תפלת מעריב 39
- שיעור שנגמסר אור ליום ששי ליל כ"ג שבט פרשת יתרו לאחר תפלת מעריב 39
- שיעור שבת בשלח קידוש לבת לנכדו ר' שמואל איזיק רובינשטיין 40

- 44 והתקדשתם: כל ניסיון האדם – לצאת מהתאוה הידועה
- 44 הפרשה: התורה זה הרחמנות הכי גדולה

בשער: מורינו הרב
בברכת המזון סעודה
שלישית פרשת יתרו

נכתב ונערך

על ידי

בוגר

שעל ידי

השערים נפתחים

יפוצו מעינותך חוצה

בשורה משמחת

בי"ה ניתן לקבל את הגליון "שביבי אור" עם השיעורים היומיים תפילות ותמונות ממורינו הרב אליעזר ברלנד

מדי שבוע בערים:

10. דימונה	1. ירושלים
11. אשקלון	2. בת ים
12. טבריה	3. נתיבות
13. אור יהודה	4. רעננה
14. חריש	5. באר שבע
15. בני ברק	6. פתח תקוה
16. אופקים	7. אשדוד
17. חדרה	8. ביתר
	9. בית שמש

לפרטים נוספים או לקבלת הגליונות בערים נוספות:

058-3289-318

עכשיו זה אפשרי

תמיד חלמת

לגמור את הש"ס
לגמור את הרמב"ם
לגמור נ"ך

מהשביעי יצא
לאור חוברת עם
כ-200 עמודים
הכולל

שיעור ממורינו הרב
(שביבי אור)

8 דף גמרא יומי

5 פרקים רמב"ם יומי

פרשה

2 פרקים נ"ך ליום

זוהר הקדוש

קצות החושן

קרן
שביבי
אור

התמונות באדיבות:
נתן אמזלג
שחר אליהו הפצת אור הצדיק

***9148**
הקו של ברסלב

הקו המאחד ביותר
להתחברות והתערענות שלא היו מעולם

שִׁיעוּרִים

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שֶׁבֶט פָּרֻשֵׁת יִתְרוֹ בְּסַעֲוֹדַת הַבֵּר מִצְוָה לָנִינוּ שֶׁל מוֹרְנוּ הַרְבַּ שְׁלִיטָ"א הַבַּה"ח גִּתָן ג"י בַּהַר"ר נַחֲמָן גּוֹלְדְבֵלוֹם שְׁלִיטָ"א

הַתְּפִלוֹת וְהַבְּקָשׁוֹת" (תּוֹרָה א' לִיקו"מ).
וְכֹל הַמְּסִיר עֲצָמוֹ מִשְׁמַע תּוֹרָה
תְּפַלְתּוֹ תּוֹעֵבָה, זֶה תּוֹרָה ט'.

אִם אָדָם לֹא לומֵד תּוֹרָה אֲזוֹ שׁוֹם
[דְּבַר] מֵהַתְּפִלָּה לֹא מֵתְקַבֵּל. לְכֵן
אֲנָשִׁים רוֹאִים שְׁמֵתְפִלָּלִים,
נוֹסְעִים לְאוּמָן, הַתְּפִלוֹת לֹא
מֵתְקַבֵּלוֹת, כִּי לֹא לָמְדוּ גְמָרָא.

לְלַמֵּד גְּמָרָא, זֶה לְלַמֵּד קְצוֹת
הַחֲשׁוֹן. כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב בְּסִפְרֵי שֶׁל
סְלֻבוֹדְקָא, שֶׁכָּל הַשְּׂדוֹת מְסַכִּיב
הָיוּ סְפוּגִים בְּרִיחֹת שֶׁל קְצוֹת
הַחֲשׁוֹן. אָדָם צָרִיף לְדַעַת לְלַמֵּד
קְצוֹת הַחֲשׁוֹן, גַּם לְלַמֵּד כָּל יוֹם
חֲמִשָּׁה פְּרָקִים בְּרַמְבַּ"ם¹. לְגַמֵּר
אֶת הַרַמְבַּ"ם עַד י"ט שֶׁבֶט [בְּשָׁנָה

עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ לוֹמְדִים לְכַבוֹד הַבֵּר
מִצְוָה, יִקְבַּל עַל עֲצָמוֹ אֶלֶף דָּף
גְּמָרָא עַד שֶׁבֶט שְׁנָה הַבָּאָה, זֶה
שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת שְׁמוֹנִים יָמִים, שְׁנָה
מֵעֲבָרָת. יֵשׁ לָנוּ שְׁלוֹשׁ מֵאוֹת
שְׁמוֹנִים וְחֲמִשׁ יָמִים, כְּפּוֹל שְׁלוֹשׁ
דְּפִים, זֶה בְּדִיוק אֶלֶף מֵאָה
אַרְבָּעִים דָּף. כָּל יוֹם שְׁלוֹשׁ דְּפִים
זֶה אֶלֶף מֵאָה אַרְבָּעִים דָּף. לְגַמֵּר
עַד י"ט שֶׁבֶט שְׁנָה הַבָּאָה.

כִּי כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל רַבֵּינוּ זֶה רַק
לְמוֹד הַגְּמָרָא. כָּל הָעֲנָנִין שֶׁל רַבֵּינוּ
מָה זֶה בְּרַסְלָב, שׁוֹאֲלִים כָּלֵם מָה
זֶה בְּרַסְלָב...? כִּי זֶה רַק לְמוֹד
הַגְּמָרָא!

"עַל יְדֵי הַתּוֹרָה מֵתְקַבֵּלִים

מֵרַאי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

¹ [בשבעות האחרונים יוצאים גליונות 'תלמודו בידו' שיש בהם 8 דף גמרא ליום על פי הסדר של

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שֶׁבַט פְּרֻשֵׁת יְתֵרוֹ בְּסַעֲוֹדַת הַכֹּהֵן מִצְוַה לָנִינוּ שֶׁל מוֹרְנוּ הָרַב שְׁלִיט"א הַבַּה"ח נִתַּן
גַּי בַּחֲר"ר נַחֲמָן גוֹלְדֵּן בְּלוֹם שְׁלִיט"א

הַבָּאָה], כָּלֶם יִקְבְּלוּ עַל עֲצָמָם
גַּם בְּשׂוֹר עוֹף. אָבֵל עֲכָשׁוּ שְׁלוֹשָׁה
מָה שְׂאֵתָה רוֹצָה, גַּם בְּשׂוֹר בְּקָר,

כִּי לְפִי [הַכְּרָתִי וְהַפְּלָתִי בְּדַעַת]
הָרַמְבַּ"ם, עוֹף לֹא נִקְרָא בְּשׂוֹר.
"אֵף בְּשׂוֹר בְּנִפְשׁוֹ דָּמוֹ לֹא

תֹּאכְלוּ" (בְּרֵאשִׁית ט' ד'), עוֹף לֹא נִקְרָא
בְּשׂוֹר, בְּשׂוֹר עוֹף לֹא מִקְרֵי בְּשׂוֹר.

לְכֵן אוֹמֵר הָרַמְבַּ"ם בְּהִלְכוֹת
מִמְרִים, פֶּרֶק ז'; שְׂאֵפְלוֹ בֵּין סוֹרֵר

וּמוֹרָה יֹאכֵל [עוֹף] כָּל הַיּוֹם,
מִשְׁהֵיָה בְּגִיל שְׁלוֹשׁ עֶשְׂרֵה [הוּא

לֹא יִהְיֶה בֵּן סוֹרֵר וּמוֹרָה עַד שִׂיאֵכֵל בִּשְׂר
כְּשִׁיעוֹר].

אִם אֵתָה רוֹצָה לִהְיוֹת בֵּין סוֹרֵר
וּמוֹרָה יֵשׁ לָךְ רַק שְׁלוֹשָׁה חֻדְשִׁים

הַזְּדַמְנוֹת. אַחֲרֵי שְׁלוֹשָׁה חֻדְשִׁים
אֵתָה לֹא יָכוֹל לִהְיוֹת בֵּין סוֹרֵר

וּמוֹרָה, כְּכֹר הַפְּסָדָתָ, כְּכֹר זֶה
אָבוֹד. נוֹתְנִים לוֹ שְׁלוֹשָׁה חֻדְשִׁים

מִהֵבֵר מִצְוָה, 'הַזְּדַמְנוֹת' לִהְיוֹת
בֵּין סוֹרֵר וּמוֹרָה. אֲנִי לֹא רוֹאֶה

שֶׁהוּא [חֲתוּן הֵבֵר מִצְוָה] מִתְכוּוֹנֵן
לִהְיוֹת בֵּין סוֹרֵר וּמוֹרָה. אֲנִי חוֹשֵׁב

שִׁפְסָפְס' אֵת זֶה... אַחֲרֵי
שְׁלוֹשָׁה חֻדְשִׁים אֵתָה יָכוֹל לֵאכֹל

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

מוֹרְנוּ הָרַב, 51 פְּרָקִים רַמְבַּ"ם וְעוֹד סְדֵרִים].

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שְׁבַט פְּרֻשֵׁת יִתְרוֹ בְּסַעֲוִידַת הַכֹּהֵן מִצְוַה לָנִינוּ שֶׁל מוֹרְנוּ הֶרֶב שְׁלִיט"א הַבַּה"ח נִתַּן
 ג"י בַּחֶרֶד ר' נַחֲמָן גּוֹלְדֵן בְּלוֹם שְׁלִיט"א

אז מתי יש "לפני עור" בבני נח,
 "לפני עור לא תתן מכשל,
 והתניא אמר רבי נתן"... הפכנו
 את העמוד ו' עמוד ב' שורה
 ראשונה למעלה "מנין שלא
 יושיט אדם כוס של יין לנזיר" רק
 אם הוא מושיט לו, בתנאי שהוא
 לא יכול לקחת. אם הוא לוקח
 לבד, אז הוא לא עובר על "לפני
 עור".

"ואבר מן החי לבני נח" רואים
 שבאבר מן החי יש מחלקת מתי
 נקרא "לפני עור", אז האחים
 אמרו שאין "לפני עור". אז
 ממילא אם באים בני ישמעאל.
 ישמעאל היה אחיו של יצחק,
 ובני ישמעאל הם היו בני דודים,
 הם באו לכל השמחות לחתנות,
 לפדיון הבן, שבע ברכות, בר
 מצוה. באו בני ישמעאל, אז מתר

לכתב את הפרושים הכי צמקים.
 אז הוא מביא לנו שעוף לא נקרא
 בשר.

וזה המחלקת בין האחים ויוסף.
 כי לפי האחים אז עוף לא נקרא
 בשר, אז מתר לאכל אותו, וגם
 מתר להגיש אותו.

כי הגמרא אומרת בעבודה זרה
 דף ו' עמוד ב'; שמתי יש דין של
 ["לפני עור לא תתן מכשל" בענין] אבר
 מן החי, בבן נח, רק אם הוא שם
 לו בתוך הפה, רק אם הוא שם לו
 את זה [את האבר מן החי], ממש
 בתוך הפה, אז יש דין ["לפני עור"
 ב]אבר מן החי. או זה בתרי עברי
 נהרא שאין לו סירה, הוא לא
 יכול להגיע לצד השני. והוא יש
 לו סירה הוא יודע לשחות, אז
 הוא מביא לו.

שְׁעוֹר שְׁנַמְסַר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שֶׁבַט פְּרֻשֵׁת יְתֵרוֹ בְּסַעֲוֹדַת הַכֹּהֵן מִצְוַה לָנִינוּ שֶׁל מוֹרְנוּ הַרְבַּ שְׁלִיט"א הַבַּה"ח נִתַּן
גַּי בַּחֲר"ר נַחֲמָן גוֹלְדֵּבְלוֹם שְׁלִיט"א

מִצְוֹת, אָבָל בֶּן נַח חֵיב בְּכָל
שֶׁהוּא, בֶּן נַח חֵיב מִיָּתֵהּ. אֲנַחְנוּ
לֹא, אֲנַחְנוּ הַיְהוּדִים לֹא, זֶה רַק
לָאוּ, גַּם לֹא כֶּרֶת, זֶה רַק לָאוּ.
אָבָל אֲצֵלֶם – אֲצֵל בְּנֵי נַח, אֲפִלוּ
כָּל שֶׁהוּא, לֹא רַק כְּזִית, אֲפִלוּ כָּל
שֶׁהוּא, הוּא חֵיב [מִיָּתֵהּ]. הוּא לֹא
צָרִיךְ הַתְּרָאָה, אִם אֶחָד רוֹאֶה
שֶׁמִּישֶׁהוּ אֲכָל, אִז לְפִי הַרְמַב"ם
אִם אָדָם (- גוֹ) רוֹאֶה שֶׁמִּישֶׁהוּ (- גוֹ)
אֲכָל, הוּא חֵיב מִיָּד לְהַרְגוֹ אוֹתוֹ,
לְקַחַת עוֹד אֶחָד. וְאִם לֹא אִז הוּא
חֵיב מִיָּתֵהּ.

לְפִי הַרְמַב"ם זֶה שְׁלֹא הוֹרֵג אֶת
בֶּן נַח הוּא חֵיב מִיָּתֵהּ. וְלִכֵּן אוֹמֵר
הַרְמַב"ם כָּל שְׂכָם הָיוּ חֵיבִים
מִיָּתֵהּ. זֶה מֵבִיא הַרְמַב"ם בְּסִפְרוֹ
שׁוֹפְטִים בְּפָרֶק ט' בְּסוֹף; שְׁכָל
שְׂכָם הָיוּ חֵיבִים מִיָּתֵהּ. הַרְמַב"ן
אוֹמֵר; חֵס וְשְׁלוֹם, מָה, בֶּן נַח
חֵיב לְהַרְגוֹ אֶחָד אֶת הַשְּׁנֵי? אִם
יֵשׁ בֵּית דִּין, הַבֵּית דִּין חֵיבִים
לְהַרְגוֹ. אָבָל אֲנִי חֵיב לְהַרְגוֹ אֶת בֶּן
נַח שְׁנֵי, מָה אֲנִי הַקּוֹזֵק, מָה אֲנִי
הַאֲפִיפִיּוֹר שְׁאֲנִי קוֹבֵעַ אֶת מִי
לְהַרְגוֹ? אָבָל הַרְמַב"ם אוֹמֵר אִם
רְאִיתָ בֶּן נַח, אֲכָל אָבָר מִן הַחֵי

לְהַגִּישׁ [בְּפִנְיָהֶם] אָבָר מִן הַחֵי. יֵשׁ
לָנוּ מָאָה אֶלֶף כִּבְשִׁים, מָאָה אֶלֶף
עֲזִים, מָאָה אֶלֶף פְּרוֹת, מָאָה אֶלֶף
שְׁוֹרִים, מָאָה אֶלֶף עֲגָלִים. נַחֲתַךְ
מִדֵּי פַעַם אֵיזָה אָבָר, אוֹ עַל יְדֵי
תְּאוֹנָה, אוֹ עַל יְדֵי רוּפֵא. אִז בֵּל
תְּשַׁחֲיֵת לֹא רוֹצִים לְזַרֵּק אֶת זֶה,
אֲפֹשֶׁר לְהַגִּישׁ אֶת זֶה לְבְנֵי נַח,
לִישְׁמַעְאֵלִים, שְׁבָאִים לְמַסְבוֹת,
לְשַׁמְחוֹת, לְטַקְסִים לְעֲצָרוֹת. אִז
אִין [דִּין] "לְפָנַי עוֹר" בְּבְנֵי נַח, זֶה
פְּסָקוֹ הָאֲחִים.

יוֹסֵף אָמַר יֵשׁ בֶּן "לְפָנַי עוֹר",
אֲסוּר לְהֵשִׁים לוֹ בְּצַלְחַת, אֲפִלוּ
שֶׁהֵם לֹא שׁוֹאֲלִים. כִּי הֵם צָרִיכִים
לְשְׁאוֹל מָה יֵשׁ בְּצַלְחַת, אִם זֶה
אָבָר מִן הַחֵי, אוֹ לֹא אָבָר מִן הַחֵי.
אִם הֵם לֹא שׁוֹאֲלִים, זֶה לֹא עֲנִין
שְׁלִי. אֲנִי לֹא חֵיב [עַל] "לְפָנַי
עוֹר". בְּכָל מִקְרָה הֵם אוֹכְלִים
בְּבֵית אָבָר מִן הַחֵי, אִז יֵאָכְלוּ גַם
אֲצִלֵי אָבָר מִן הַחֵי. לֹא יִקְרָה שׁוֹם
דְּבָר, לֹא מוֹסִיף לָהֶם עַל הָאֲסוּר.
כִּי בְּכָל מִקְרָה הֵם חֲשׂוּדִים לְעַבֵּר
עַל כָּל הַתּוֹרָה – עַל כָּל הַשְּׁבַע
מִצְוֹת.

אִז אָבָר מִן הַחֵי זֶה אֶחָד מִשְּׁבַע

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא, או שוֹתָה מִים בְּלִי רְשׁוּת, אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא. או לֹקַח עֵט בְּלִי רְשׁוּת, אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא. אִז חֲיִבִים לְהֵרֵג אוֹתוֹ, וּמִי שֶׁלֹּא הוֹרֵג אוֹתוֹ חֲיִב מִיתָה. כָּלֵם חוֹלְקִים עַל הָרַמְבַּ"ם הַזֶּה, אָבָל לְעֵתִיד לְבוֹא הַהֲלָכָה כְּמוֹ הָרַמְבַּ"ם. לְעֵתִיד לְבוֹא תִהְיֶה הַלְכָה כַּ[בֵּית] שְׁמַאי שְׂבִיבָה [שְׁנוּלְדָה] בְּיוֹם טוֹב מִתְּרַת, אִין מִקְצָה.

אִז אוֹמֵר הָרַמְבַּ"ם בְּהֲלָכָה י"ד: "אֶחָד הָעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, או שְׂבִירָד אֶת ה' או שָׁפַךְ דָּם, או שְׁעָבַר עַל אַחַת מִשְׁשׁ עֲרִיּוֹת". יֵשׁ שְׁשׁ עֲרִיּוֹת, אַחֻת מִן הָאֵם, לֹא מִן הָאָב.

הַיּוֹם גַּם מִן הָאֵם לֹא יוֹדְעִים, כִּי זֶה בֵּית חוֹלִים אִי אֶפְשָׁר לְדַעַת. יֵשׁ שְׁבַעִים אֱלָף [תַּיִנוּקוֹת] בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית שְׁנוּפְלִים הַסְּרָטִים [מִיִּדְיָהֶם, וּבָשָׁל כֶּה מִחֻלְפִים סְרִטִיָּהֶם וְלֹא יוֹדְעִים בְּאֻמּוֹת שֶׁל מִי הוּא הַגּוֹלֵד]. כְּתוּב שֶׁהִיא [הַמְּיֻלְּדָת שֶׁל תַּמּוֹר], קְשָׁרָה עָלָיו סְרַט - עַל זָרַח - חוּט הַשְּׁנִי, וְזֶה נִפְל בְּסוּף.

אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא ... אָפּלוּ פְּחוֹת בְּלִי רְשׁוּת, אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא. או שוֹתָה מִים בְּלִי רְשׁוּת, אָפּלוּ כָּל שְׁהוּא. אִז חֲיִבִים לְהֵרֵג אוֹתוֹ, וּמִי שֶׁלֹּא הוֹרֵג אוֹתוֹ חֲיִב מִיתָה. כָּלֵם חוֹלְקִים עַל הָרַמְבַּ"ם הַזֶּה, אָבָל לְעֵתִיד לְבוֹא הַהֲלָכָה כְּמוֹ הָרַמְבַּ"ם. לְעֵתִיד לְבוֹא תִהְיֶה הַלְכָה כַּ[בֵּית] שְׁמַאי שְׂבִיבָה [שְׁנוּלְדָה] בְּיוֹם טוֹב מִתְּרַת, אִין מִקְצָה.

אִז אוֹמֵר הָרַמְבַּ"ם בְּהֲלָכָה י"ד: "אֶחָד הָעוֹבֵד עֲבוּדָה זָרָה, או שְׂבִירָד אֶת ה' או שָׁפַךְ דָּם, או שְׁעָבַר עַל אַחַת מִשְׁשׁ עֲרִיּוֹת". יֵשׁ שְׁשׁ עֲרִיּוֹת, אַחֻת מִן הָאֵם, לֹא מִן הָאָב.

הַיּוֹם גַּם מִן הָאֵם לֹא יוֹדְעִים, כִּי זֶה בֵּית חוֹלִים אִי אֶפְשָׁר לְדַעַת. יֵשׁ שְׁבַעִים אֱלָף [תַּיִנוּקוֹת] בְּאַרְצוֹת הַבְּרִית שְׁנוּפְלִים הַסְּרָטִים [מִיִּדְיָהֶם, וּבָשָׁל כֶּה מִחֻלְפִים סְרִטִיָּהֶם וְלֹא יוֹדְעִים בְּאֻמּוֹת שֶׁל מִי הוּא הַגּוֹלֵד]. כְּתוּב שֶׁהִיא [הַמְּיֻלְּדָת שֶׁל תַּמּוֹר], קְשָׁרָה עָלָיו סְרַט - עַל זָרַח - חוּט הַשְּׁנִי, וְזֶה נִפְל בְּסוּף.

"אֶחָד שְׂגוֹל ... אָפּלוּ פְּחוֹת מְשׁוּה פְּרוּטָה". הוּא גָזַל אָפּלוּ פְּחוֹת מְשׁוּה פְּרוּטָה. "או אָכַל כָּל שְׁהוּא", אִז כָּל שְׁהוּא אָבַר מִן הַחֵי.

[הַאֲחִים] אָמְרוּ בְּשִׁבִיל מָה בָּא יוֹסֵף לְדוֹתָן, "לְכוּ וְנִהַרְגְהוּ" (בְּרֵאשִׁית ל"ז כ'), אַח בָּא לְבַקֵּר לְשֹׂאֵל וְלְדַרֵּשׁ בְּשִׁלּוּמָם, "לְכוּ וְנִהַרְגְהוּ" אִיךְ אֶפְשָׁר לְהַגִּיד כְּאֵלֶּה מַלִּים. אֲלֹא הָיוּ בְּטוֹחִים שְׁהוּא בָּא לְהֵרֵג אוֹתָם, שְׁהוּא בָּא לְהַאֲשִׁים אוֹתָם בְּאָבַר מִן הַחֵי.

כִּי גַם כָּל הַכֹּפְשִׁים שֶׁל יַעֲקֹב נִפְקְדוּ מֵהַמִּים, רַשִׁי אוֹמֵר שְׁהַמִּים נִהְפְּכוּ לְזֶרַע. שְׁהַאֲשָׁה שוֹתָה כּוֹס מִים, הִיא יִכּוֹלָה לְהַפְקֵד. אִז אִין בְּזָה דִין שֶׁל אָבַר מִן הַחֵי, מָה שְׁנִבְרָא מֵהַמִּים, אִין בְּזָה דִין שֶׁל אָבַר מִן הַחֵי, או בְּשׁוֹר מִן הַחֵי.

"אֶחָד שְׁעָבַר" - עֲכָשׁוּ אֲנַחְנוּ מַגִּיעִים לְרַמְבַּ"ם שְׁאֲמַרְנוּ מִקֵּדָם - הוּא רָאָה מִיִּשְׁהוּ עָבַר, אָכַל אָבַר מִן הַחֵי, כָּל שְׁהוּא. שְׁתָּה טְפָה מִים בְּלִי רְשׁוּת, הַשְׁתַּמֵּשׁ בְּעֵט

שעור שגמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן
נ"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

דינה לא חייב מדין פנויה אלא מדין גזל,
דינה] היא היתה מהחטופות, יש
מאה שלוששים ושש חטופות [היום
בעזה, עם דינה] יש מאה שלוששים
ושבע, עוד חטופה. "שהרי שכם
גזל", אז עובדים כאן על גזל.
"גונב איש ומכרו ... מות יומת"
[שמות כ"א ט"ז] אז בישראל [שגגב אדם]
צריך "והתעמר בו" [דברים כ"ד ז'],
מה זה "והתעמר בו" [אפילו] אמר
תגיש לו כוס תה. אם הוא הגיש
לו כוס תה, הוא חייב מיתה. אבל
בן נח זה בלי כוס תה, עצם זה
שהוא גזל בן אדם, סגר אותו.
בחדר, אז הוא כבר חייב מיתה.
שכם גזל, סגר אותה בחדר, היא
כבר שבווע סגורה, ולכן נתחייב מיתה
הוא וכל בני עירו שלא מחו].

אז למה יעקב - שואל הרמב"ן -
אז למה יעקב לא עושה את זה
[לא משחרר את דינה]. במקום
לשחרר את [דינה, הוא מקלל את]
שמעון ולוי. [ולכאורה היה צריך לומר
להם אתם:] כאלה צדיקים,
שחררתם את הבת שלי, וגם
גאלתם אותה, נכנסתם בשכם
נלחמתם, הרגתם את כולם. כי

של השני בלי רשות. אז אומר
הרמב"ם חייבים לדון אותו, ואם
[לא] דנים אותו, אז הם [שלא
דנוהו], חייבים מיתה. מי שראה
פלוגי עובר עברה כל שהוא,
שותה כל שהוא מים, הרי זה
יהרג בסוף. "לכן נתחייבו" עכשו
הרמב"ם אומר - זה רמב"ם
שכלם חולקים עליו, אבל זה
היה ההלכה לעתיד לבוא -
"נתחייבו כל בעלי שכם הריגה".

כי על פנויה בן נח לא חייב, אבל
הוא חייב על הגזל [ולכן בחטיפת

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א הבה"ח נתן ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

כִּלְמָה הָיוּ בָּאִים לְעֹזֵר לְשִׁכְמְךָ, הָיוּ כִּלְמָה חֲיִבִים מִיָּתֶךָ. אִזּוֹ אֹמֵר הֶרְמֵב"ן לֹא, יַעֲקֹב יָדַע שֶׁכָּבֵר כִּלְמָה רוֹצִים לְהִתְגַּיֵּר, כִּי מָלוּ אֶת עֶצְמָם².

אָדָם מִתְחַתֵּן אֹמֵר רְבִינוּ בְּשִׁבִיל מִיָּלָה. אִם אָדָם מִתְחַתֵּן, הוּא צָרִיךְ לְדַעַת שִׁיְהִיָּה לוֹ יָלֵד, וְהוּא יִצְטָרֵךְ לְמוֹל אוֹתוֹ. זֶה כָּל הַמְטָרָה שֶׁל חֲתָנָה, לֹא יֵצֵר הָרַע, וְלֹא תַאֲוֹת, רַק לְקַיֵּם בְּרִית מִיָּלָה.

אִזּוֹ שׁוֹאֵל הֶרְמֵב"ם עַל מָה שְׁכָם חָיֵב מִיָּתֶךָ? מָה הוּא עֹשֶׂה לֹא טוֹב. הָרִי בִּפְנוּיָה אֵין דִּין מִיָּתֶה בְּכֵן נַח, יֵשׁ רַק דִּין גְּזֹל. "שְׁהָרִי שְׁכָם גְּזֹל וְהֵם רָאוּ וְיָדְעוּ וְלֹא דָנוּהוּ". מִמִּילָא כָּל הָעִיר חֲיִבִים מִיָּתֶה, עֹשְׂרִים וְאַרְבַּע אֶלְפֵי אִישׁ.

אִזּוֹ שְׁכָם גְּזֹל, אִזּוֹ אָמְרוּ לָהֶם תַּעֲשׂוּ בְרִית מִיָּלָה. אִזּוֹ הֵם כָּבֵר קִיְמוּ בְרִית מִיָּלָה. נִכּוֹן זֶה לֹא הָיָה לְשֵׁם שְׁמַיִם, אֲבָל בְּסוּף הַכֹּל הֵם קִיְמוּ בְרִית מִיָּלָה, אִזּוֹ הֵם כָּבֵר הַסְּפִימוּ לְהִתְקַרֵּב. כָּבֵר שְׁמָרוּ תַחֲוּמֵינִי, כָּבֵר הִתְחִילוּ לְשָׁמֵר שְׁבֵת, כָּל מָה שְׁיַעֲקֹב אָמַר לָהֶם הֵם קִיְמוּ. תִּקֵּן מְטַבֵּעַ... אַרְבַּע דְּבָרִים הוּא תִּקֵּן לָהֶם: מְטַבֵּעַ, עֲזִים, תַּחֲוּמֵינִי וְגַם מִיָּלָה. רוֹאִים שֶׁהֵם כָּבֵר הִתְפַּנּוּ לְהִתְגַּיֵּר בְּאַמְתָּה. אִזּוֹ [עוֹנֶה הֶרְמֵב"ן,

[ויבענין פילגש בגבעה] אִזּוֹ אִשָּׁה אַחַת הִתְעַלְלוּ בָּהּ, אִזּוֹ הָרְגוּ אֶת כָּל הַשִּׁבְטִים. שְׁבַעִים אֶלְפֵי אִישׁ נִהְרְגוּ, בְּשִׁבִיל אִשָּׁה אַחַת. זֶה הָיָה בְּנֵי יִשְׂרָאֵל שֶׁנִּכְנסוּ לְאַרְצָה הָיוּ קִדְשׁ קִדְשֵׁי אִשָּׁה, אִזּוֹ אִם עָשׂוּ עֲבָרָה עִם אִשָּׁה, אִזּוֹ מִיָּד הָרְגוּ אֶת כָּל הַשִּׁבְטִים. נִשְׁאַרוּ שֵׁשׁ מְאוֹת אִישׁ

מוראי מקומות והערות

¹ החוטא, או שהם לא יגנו על שכם בן חמור].

² [יתכן שכוונת התירוץ שמחמת הסיבה הזאת כבר אין דינים כבני נח שנהרגים על זה שלא דנו את

שְׁעוֹר שְׁמֹסֵר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שֶׁבַט פִּרְשַׁת יִתְרוֹ בְּסֵעֻדַת הַכֹּהֵן מִצִּוַּת לִנְנוֹ שֶׁל מוֹרְנוּ הַרְבַּ שְׁלִיט"א אֶבְחָח נִתַּן
נ"י בְּחַר"ר נַחֲמָן גוֹלְדֵּן בְּלוֹם שְׁלִיט"א

שְׁבָרְחוּ, בִּינֵיהֶם שְׂאוּל.

צָרִיף הַתְּרָאָה. בֶּן נַח לֹא. אִם הוּא
שָׁתָה מִיֵּם בְּלֵי רְשׁוֹת, אוֹ הִשְׁתַּמֵּשׁ
בַּדֶּף בְּלֵי רְשׁוֹת. אוֹ אָכַל כָּל
שֶׁהוּא בְּאֵבֶר מִן הַחֵי, חִיָּב מִיָּתָה.
וְזֶה גַם בְּמִפְרָסֶטָה. "וְעַל פִּי
קְרוּבִים" אֶפְלוּ אָח, אֲבָא, יְכוּלִים
לְהַרְגֵּ אֶת הַבֶּן שְׁלֵהֶם, אִם רָאוּ
שֶׁהוּא אָכַל אֵבֶר מִן הַחֵי. גַּם אֲבָא
גַּם בֶּן, גַּם אֶת. אָבֵל לֹא אִשָּׁה
"וְלֹא תִדּוֹן אִשָּׁה לָהֶם". אוֹ
הַרְמַב"ם אוֹמֵר לָנוּ אֶת כָּל הַלְכוֹת
בֶּן נַח. זֶה כָּל פֶּרֶק ט' – פֶּרֶק עֶשֶׂר.
כָּל אֶחָד צָרִיף לְדַעַת אֶת הַהֲלָכוֹת
הָאֵלֶּה, כִּי בְּזֶה תִּלְוִי כָּל הַמַּחְלָקָה
בֵּין הָאֲחִים [וְיוֹסֵף].

כִּי אֲנַחְנוּ כְּכֹר בְּעֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת
כ"ד שֶׁבַט [שְׁבַת פִּרְשַׁת יִתְרוֹ
הַתּשַׁפ"ד], הַיּוֹם הֵכִי גְדוֹל בְּשָׁנָה
זֶה עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת. שְׁכָל עִם
יִשְׂרָאֵל, פִּסְקָה זִוְהֶמֶתָן (שְׁבַת קמ"ו),
כָּלֶם שָׁמְעוּ אֶת עֶשְׂרֵת הַדְּבָרוֹת.
וְאִם לֹא הָיוּ עוֹשִׂים עֲגָל, אוֹ הָיָה
כְּכֹר הַגָּאֵלָה, הָיָה יוֹרֵד בֵּית שֶׁל
אִשׁ.

וְלִכְּן אֶהְרֵן הָיָה צָרִיף לְמֹסֵר אֶת
הַנֶּפֶשׁ. הָאָר"י אוֹמֵר שֶׁאֶהְרֵן זֶה
גְּלָגוּל שֶׁל הָרֵן, אֶהְרֵן זֶה הָרֵן – א'.

"בֶּן נְעוֹת הַמְּרָדוֹת" (שְׁמוֹנָאֵל א' כ' ל')
הוּא קָרָא לִיהוֹנָתָן. כִּי יְהוֹנָתָן
אָמַר [לְדוֹד] אָנִי "אֶהְיָ לְךָ
לְמִשְׁנָה" (שְׁמוֹנָאֵל א' כ"ג י"ז). מִכָּאֵן
לוֹמְדִים שֶׁצָּרִיף לְדַעַת אֶת כָּל
הַמִּשְׁנֵיּוֹת. יֵשׁ חֲמֵשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
וְשְׁלוֹשׁ מִשְׁנֵיּוֹת, וְיְהוֹנָתָן זֶה
[גִּימַטְרִיא] חֲמֵשׁ מֵאוֹת עֶשְׂרִים
וְאֶחָד. אוֹ עוֹד שְׁלוֹשׁ מִשְׁנֵיּוֹת
מִצָּרְפִּים אוֹתָם בְּיַחַד, אוֹ זֶה חֲמֵשׁ
מֵאוֹת עֶשְׂרִים וְאֶחָד.

אוֹ יְהוֹנָתָן הוּא "אֶהְיָ לְךָ
לְמִשְׁנָה" הוּא הַמִּשְׁנָה. וְדוֹד זֶה
הַגְּמָרָא, וְלִכְּן אָדָם צָרִיף לְדַעַת
אֶת כָּל הַש"ס. אוֹ אֲמַרְנוּ שֶׁעַד
י"ט שֶׁבַט שָׁנָה הַבָּאָה, הוּא צָרִיף
לְלַמֵּד אֶלֶף דְּפִים, שְׁלוֹשׁ דְּפִים
לְיוֹם. גּוֹמְרִים אֶת הַחִיָּדָר מִקֶּדֶם –
בְּחֲמֵשׁ וְחֲצִי, שֵׁשׁ, עַד שְׁמוֹנֶה
אֶפְשָׁר לְגַמֵּר עוֹד שְׁלוֹשׁ דְּפִים.
וְאֶתְמוּל גְּמַרְנוּ מִעֲרִיב בְּעֶשְׂרִים
לְתַשַּׁע, אוֹ אֶפְשָׁר עַד אַחַת עֶשְׂרֵה
עוֹד שְׁלוֹשׁ דְּפִים.

"וּבֶן נַח נִהְרַג בְּעַד אֶחָד דִּין
אֶחָד" לֹא צָרִיף הַתְּרָאָה, כִּי יְהוּדִי

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א הבה"ח נתן
ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

הוא כַּעַס מְאוֹד שֶׁהוּא לֹא נִשְׁרָף.
הוא אָמַר; 'לָמָּה לֹא נִשְׁרַפְתִּי, מָה
פְּגַמְתִּי, מָה הִחֲטָא שְׁלִי, כִּנְרָאָה
עֲשִׂיתִי אֵיזָה חֲטָא'. אֲבָרְהָם רָצָה
לְהִשְׁרֹף לְהַיּוֹת עוֹלָה תְּמִימָה, זֶה
הָיָה הַמִּטְרָה שְׁלוֹ, רַק לְהִשְׁרֹף.
כְּמוֹ חֲנֻנְיָה מִיִּשְׂאֵל וְעֲזַרְיָה הֵם
רָצוּ לְהִשְׁרֹף, בְּסוּף רָאוּ אֶת
הַמַּלְאָךְ גְּבַרְיָאֵל. וְלִכֵּן נְבוּכַדְנֶצַּר
כָּבַר פָּחַד לְהִתְקַרֵּב.

כִּי נְבוּכַדְנֶצַּר גַּם רָאָה אֶת מַלְאָךְ
ה'. שִׁיָּצָא מִמַּחְנֵה אֲשׁוּר, מֵאֲתִים
שְׁשִׁים אֶלֶף רַבּוּא. אֶלֶף רַבּוּא זֶה
עֶשֶׂר מִלִּיּוֹן [כְּפֹל מֵאֲתִים שְׁשִׁים
יָצָא], שְׁנַי מִלִּיאָרְד שֵׁשׁ מֵאוֹת
מִלִּיּוֹן פְּחוֹת אֶחָד. אִז אָדָם יִכּוֹל
לְרֵאוֹת שְׁנַי מִלִּיאָרְד - חֲזִלִּים -
שֵׁשׁ מֵאוֹת מִלִּיּוֹן. לֹא נִשְׂאָר מִיָּם
בִּיַרְדֵּן, רוֹקְנֵי אֶת כָּל הַיַּרְדֵּן. וְלֹא
הָיָה גֶשֶׁם, זֶה הָיָה נִיסָן, זֶה הָיָה
לַיִל הַסֵּדֶר, כְּבָר לֹא יָרַד גֶּשֶׁם.
הַיַּרְדֵּן הִתְרוֹקֵן, לֹא הָיָה מִיָּם
בִּיַרְדֵּן, לֹא [הָיָה] מֵאִיפָה [לְהִבְיָא]
מִיָּם. צְרִיכִים לְהִבְיָא מִיָּם
מִהַפְּרָת, מִהַחֲיֶדְקֵל, לֹא הָיָה מִיָּם.
הַגִּיעוּ לְמַצֵּב אָנוּשׁ, שְׁלֹא הָיָה
מִיָּם בְּכָל אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל. אֲבָל יָצָא

אִז חוֹר מְסַר אֶת הַנֶּפֶשׁ, חוֹר גַּם
גְּלַגּוּל שֶׁל הָרֶן, וְגַם נְחוֹר גְּלַגּוּל
שֶׁל הָרֶן, אַח שֶׁל אֲבָרְהָם אָבִינוּ.
אִז אַחֲרֵי שְׂאֲבָרְהֵם יָצָא מִן הָאֵשׁ,
נְחוֹר עָשָׂה תְּשׁוּבָה. הָרֶן הוּא אָבָא
שֶׁל רַבְקָה, וְאָבָא שֶׁל שְׂרָה, וְאָבָא
שֶׁל רַחֵל וְלֵאָה. וְהוּא זָכָה לְהַיּוֹת
הָאָבָא שֶׁל כָּל אַרְבַּעַת הָאֵמָהוֹת.
הוּא זָכָה לְהַיּוֹת מָה שְׁלֹא זָכָה אַף
אֶחָד, כִּי בְּכָל זֹאת הוּא קָפֵץ לְאֵשׁ.
אֲפֹלוּ שְׂזָה לֹא הָיָה עִם כָּל
הַכּוֹנֹת, אֲבָל הוּא קָפֵץ לְאֵשׁ.
אֲבָל אֲבָרְהָם קָפֵץ לְאֵשׁ לְהִשְׁרֹף,

שעור שגמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן
נ"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

מלאך ה', וה' אומר "שב לימיני
עד אשית איביך הדם לרגליך"
(תהלים ק"א).

כִּי אַבְרָהָם זָרַק עֶפֶר, עֲכָשׁוּ לְמַדְנֵי
בְּהַפְטָרָה שֶׁל 'לֶדְ-לֶךְ' 'יִתֵּן כַּעֲפָר
חָרְבוּ כְּקַשׁ נִדְף קִשְׁתּוֹ" (ישעיהו מ"א
ב) - "כַּעֲפָר חָרְבוֹ" הוּא זָרַק עֶפֶר.
אֲלֵי־עֶזְרָא זָרַק עֶפֶר, נִהְיָה חֲרוּבוֹת,
אֲלֵי־עֶזְרָא זָרַק קֶשׁ נִהְיָה קִשְׁתּוֹת,
"כְּקַשׁ נִדְף קִשְׁתּוֹ" נִהְיָה חֲצִים.
אז ה' אומר לו [לחזקתה], גם זה
מיתר, תסלח לי. שב תלמד
גמרא, תגיד קצות החשן.

בסלבודקא היו אומרים ששעה
אחת בקצות החשן, זה יותר טוב
מלהיות ער לילה שלם. שאדם
ילמד ביום ששי קצות החשן.
גומרים באחת עשרה, אז עד
שש. עד השקיעה הוא יכול
ללמד שבע שעות קצות החשן,
כל יום ששי לגמר קצות החשן.

כי דבר ראשון זה ללמד קצות
החשן, זה לפני הכל, זה לפני
הכל!.

כי כל זה [הקצות] מדבר ברנ"ה כל
השיטות, תוך כדי דבור [אם אמר:]

במגדף [שהיה בזמן משה] לא
הספיקו להתרות. המגדף שמע
שהוא גוי, אבל זה היה טעות
הוא היה יהודי. רש"י אומר
שהוא רצה להתגייר, הוא לא היה
צריך להתגייר. הוא לא ידע את
ההלכות, לא היה מי שילמד

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לינו של מורנו הרב שליט"א אבד"ח נתן
ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

אותו. הוא לא למד גמרא, הוא לא למד סנהדרין, אז הוא חשב להתגיר. מה צריך להתגיר, אתה יהודי כשר, אמא שלך יהודיה. הכל הולך לפי האמא, אם האמא יהודיה הילד יהודי. יהודי כשר, יכול להתחתן עם כהנת, לא קרה שום דבר. ולכן המקלל יכל באמת לבוא [בקהל. אבל הוא לא ידע זאת, ומשום כך קלל].

פי משה אמר "שמעו נא המרים" (בפסוק כ' י'), הוא לא הבין שהאדם הכי קטן, האשה הכי קטנה ילדה בת שלוש עשרה, בת שתים עשרה. שהקטנה שבנשותיכם, האשה הכי קטנה, היתה בדרגת יחזקאל בן בוזי. היתה [בדרגת]

יחזקאל הנביא, ראתה את המרכבה. כל אחד ראה את המרכבה, עשרים ושתים אלף מרכבות, כנגד שבט לוי. כל אחד ראה עשרים ושתים אלף מרכבות. ולכן ה' העניש אותו [את משה על שאמר "שמעו נא המרים"], כי הכי קטנה היא בדרגת יחזקאל הנביא. אתה לא יכול לומר "שמעו נא המרים".

[ומשה] על כל הנוצה שלו, בחנו אותו. כל מה שהוא יאמר או יעשה יבחנוהו. כאשר ראוהו שהוא כעס, "ויקצף משה ... שמעו נא המורים", אמרו מה זה כאן משה כועס? אפלו שיעשו לו את הדבר הכי גרוע, אסור

הוא אומר "ויקב" (ויקרא כ"ד י"א) כתוב "ויקב" לא כתוב "ויקלל". "ויקב" זה פרושו שהוא עשה חור בעולם העשיה, ומעשיה הוא עשה חור ביצירה, ומיצירה הוא עשה חור לבריאה, ומבריאה הוא עשה חור לאצילות. הוא הראה להם את האצילות. את המרכבה באצילות, הוא הראה לכל עם ישראל, הוא היה כמו יחזקאל הנביא. הרמב"ם אומר שהאשה הכי קטנה היתה דרגת יחזקאל הנביא. הרמב"ם כותב בהלכות סנהדרין, בהלכות סנהדרין הרמב"ם אומר בשמונה פרקים שהאשה הכי קטנה - אומר

שעור שגמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן
נ"י בהר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

דעה - לקוטי הלכות; שכל דור
המדבר היו דרגת לאה. ולכן הם
לא יכלו להכנס לארץ, כי רק
הושע וכלב.

לכן אומר בעל הטורים "מי נמי
ההולכים" זה רק יהושע וכלב.
הנה פה כתוב, בדרך (לקוטי הלכות נדרים
ד' י"ב): "כי עקר חטא המרגלים
היה שפגמו בארץ ישראל
והוציאו דבה על הארץ. ואיתא
בכתבי האר"י ז"ל שנשמת
המרגלים ודור המדבר היו
גבוהים [מבחינת ארץ ישראל] אומר
רבי נתן שהם היו הכי גבוהים,
רבי נתן זה הקבלה האמתית, הם
היו יותר גבוהים מארץ ישראל.
כל אלה שהגיעו ממצרים, יצאו
ממצרים, הם היו הנשמות הכי
גבוהות. הם היו עשרת הדברות,
שמעו עכשו עשרת הדברות. עוד
יומים כבר נקרא בתורה עשרת
הדברות.

"מבחינת ארץ ישראל, כי היו
מבחינת לאה", כי יש לאה ויש
רחל. "על אדם אשליך נעלי"
(תהלים ק"ח י"ט, י"ז), הנעלים זה הנעלים
של לאה. אדם בא לעולם בשביל

לאדם לבעס. וראנו לא מצינו
שהשם יתברך כעס בדברו אליו
בזה הענין, אבל אמר: "קח את
המטה" (במדבר כ"ח)... "אכל ה'
אמר לו "קח את המטה"? הרי
עכשו למדנו בבשלת, "והכית
בצור" (שמות י"ד). אז ה' כבר אמר
לו לקחת את המטה ולהכות
בצור [אז מה היתה הטענה עליו]?

אלא ה"צור" זה רחל, והוא רצה
להביא את רחל פנים בפנים. כי
ארץ ישראל זה רחל, ודור
המדבר זה לאה. כתוב ביו"ה

הַנְּעָלִים שֶׁל לְאָה.

הַטְּבוֹר וַיְהוֹשֶׁעַ זֶה הַיְסוֹד. לְכֵן
יְהוֹשֶׁעַ אָמַר "שִׁמְשׁ בְּגַבְעוֹן דֹּם
וַיֵּרַח בְּעַמְקֵי אֵילוֹן" (יְהוֹשֶׁעַ י"ב) אָדָם
צָרִיף לְדַעַת לְהַגִּיד...

שְׁלוֹשִׁים תְּלֻמִּידִים הָיוּ לְהֵלֵל,
יְכוּלִים לְעַצֵּר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. אִם
אֶתְּהָ בֵר מִצֹּה, אֶתְּהָ צָרִיף לְדַעַת
לְעַצֵּר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. נְבִיא לָךְ שֶׁלֵּט,
תְּעַצֵּר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. מִי אוֹמֵר
שֶׁהַשְּׁקִיעָה צָרִיכָה לְהִיּוֹת בְּחֻמֶשׁ,
הַיּוֹם הַשְּׁקִיעָה תְּהִיָּה בִּ-13: 17,
זֶה הִיָּה בְּשַׁבָּת, וְשַׁבָּת הַבְּאָה, זֶה
17: 20. אֶפְשֶׁר לְהִזְיוֹ אוֹתָהּ טְפָה,
שִׁיְהִיָּה בְּשֵׁשׁ, שִׁיְהִיָּה טְפָה יוֹם
יּוֹתֵר אֶרְוֹף. לֹא יוֹדֵעַ מִי הִזְיוֹ אֶת
הַשֶּׁמֶשׁ, בְּחֻנוּפָה מִיִּשְׁהוּ הִזְיוֹ אֶת
הַשֶּׁמֶשׁ. נִהְיָה שְׁקִיעָה בִּ-35: 16.
זֶה מִמֶּשׁ קִטְסֵטְרוּפָה, מִיִּשְׁהוּ
הִזְיוֹ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ. אִזּוֹ אָדָם צָרִיף
מֵאִזּוֹ שֶׁהוּא נִהְיָה בֵר מִצֹּה, צָרִיף
לְדַעַת לְהִזְיוֹ אֶת הַשֶּׁמֶשׁ.

שְׁלוֹשִׁים תְּלֻמִּידִים מְזִיזִים אֶת
הַשֶּׁמֶשׁ. כְּתוּב בְּקַל"ד בְּ-בְּבֹא
בְּתָרָא וַדָּף כ"ח בְּסַפָּה, זֶה אוֹתָהּ
גְּמָרָא. יְהוֹנָתָן בֶּן עֲזִיָּאל הִיָּה הַכִּי
קָטָן בְּכֹלם [מִתְּלַמִּידִים אֱלוֹ שֶׁל הֵלֵל
שִׁדְעוּ לְעַצֵּר אֶת הַשֶּׁמֶשׁ], וְכָל עוֹף

וְלְכֵן חֲנוּף הִיָּה תוֹפֵר נְעָלִים, הוּא
הִיָּה סַנְדָּלָר? חָסֵר לוֹ כֶּסֶף! ? מָה
הוּא צָרִיף לְהִיּוֹת סַנְדָּלָר, מָה אֵין
לוֹ שְׂדוֹת, אֵין לוֹ כְּרָמִים, אֵין לוֹ
גֶּפֶן תְּאֵנָה וְרִמּוֹן? מָה הוּא צָרִיף
לְהִיּוֹת סַנְדָּלָר? הַסְּפוֹר שֶׁל הַרְבֵּי'
[הַחֹכֵם וְתַם] זֶה עַל סַנְדָּלָר, לֹא עַל
חִיט וְלֹא עַל נֶגֶר. כִּי הֶעֱקֵר זֶה
לְהִיּוֹת סַנְדָּלָר, אָדָם בָּא לְעוֹלָם
לְהִיּוֹת סַנְדָּלָר, לְתַפֵּר נְעָלִים -
נְעָלִים לְשִׁכְנָה.

כִּי מִתְּפַלְלִים שְׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת בְּיוֹם,
נַעַל עִם שְׁלוֹשָׁה קְצוֹת זֶה שְׁלוֹשׁ
תְּפִלוֹת בְּיוֹם. כִּי אֲנַחְנוּ עוֹשִׂים
נְעָלִים לְשִׁכְנָה. צָרִיף לְהִתְפַּלֵּל
בְּמַנְיָן, לְהִתְפַּלֵּל בְּשׁוּבוֹ בְּנִים
שְׁעוֹשִׂים נְעָלִים לְשִׁכְנָה.
"וּבְשִׁבִיל זֶה" [הַמְּרַגְלִים] לֹא יָכְלוּ
לְהַכְנִס לְאַרְץ יִשְׂרָאֵל. הֵם הָיוּ
צָרִיכִים לְחַבֵּר לְאָה עִם רַחֵל,
"רַחֵב לְבַא חֻמָּת" [בְּמִדְבָּר י"ג כ"א] זֶה
[ר"ת] רַחֵל, "לְתוֹר אֶת הָאָרֶץ" (שִׁם
י"ג ט"ז) זֶה [ר"ת] לְאָה. "וּבְשִׁבִיל זֶה
לֹא הָיוּ יְכוּלִים לְבַא לְאַרְץ
יִשְׂרָאֵל", הֵם הָיוּ לְאָה. כִּי יְהוֹשֶׁעַ
וְכָל זֶה יְסוֹד אַבָּא, כָּלֵב זֶה

שעור שגמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א הבה"ח נתן
ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

בן ופסי, תמיד מתחבא. כמו
(שמואל) שאול נחבא אל הכלים,
"בְּחִיר ה'". "וְאֵינָם יְכוּלִים לְכַנֵּס
לְשָׁם"

[ומתרגם:] כי הם "לתור את הארץ"
[ראשי תיבות לאה], בבחינת לאה,
לא יכלו לרדת לדרגת רחל. אבל
משה אמר לא, אתם צריכים
לרדת לדרגת רחל, "אך על-פי
התורה הנ"ל יכולים להבין..."
אז כל זה, מסביר לנו ר' נתן, את
כל הסודות של הקבלה, כל העץ
חיים. ר' נתן מסביר לנו את כל
העץ חיים.

כמו שאומר הרב'ה (ליקו"מ תנינא תורה
פ"ה) שדרך הלזו נכנסים לבית אל.
אתה מכיר את הספור דרך לזו?
טוב שאתה לא מכיר, כדי שלא
תעשה לנו את אותו טריק. (ראה
שופטים א' כ"ג ואילן:) אז היה עץ, והם
לא ידעו איך נכנסים לעיר, אז
ראו אחד יוצא מהעיר זה היה
בבית אל. לא מצאו שער, חומה

הפורח מעליו היה נשָׂרף. אז דבר
ראשון אדם נהיה בר מצוה, הוא
צריך לדעת להזיז את השמש.

"ולכאורה הדבר תמוה" אז מה
כועסים עליהם [על המרגלים]?
אם "היו גבוהים מארץ ישראל"
אז למה קבלו ענש? השתרבה
לשונם עד טבורם, ומהלשון יצא
תולעים, יש כאלה אומרים שזה
היה בִּבְטָן, וככה מתו מיתה
משנה. "ובשביל זה לא היו
יכולים לכנס לשם. אם כן מה
קול הרעש..."³ "שה' יתברך חרה
עליהם כל כִּן, על שפגמו בארץ
ישראל..." מה הרעש, הזה הוא
אומר הם בבחינת לאה, הם לא
יכולים להכנס, "לתור את
הארץ" זה לאה. "וגזר עליהם
שלא יכנסו לשם וכו'?! מאחר
שנשמתם גבה מארץ ישראל".
הנשמה של המרגלים היה
הנשמות הכי גבוהות! ששמעו
את עשרת הדברות, והיו בהר
סיני פסקה זוהמתן. סתור כן
מיכאל - שהיה הכל בסתר. נחבי

מראי מקומות והערות

הנכד שלי, אבל אני צריך להגיד את האמת. אז מי עשה
את הרעש הזה.

³ (מי עשה את הרעש? אתה עשית את הרעש?
כנראה זה אתה, אני חושד בך מה אני יעשה, טוב אתה

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

מנהרת חמאס שנחשפה מתחת למיטת ילדים בעזה

זֶה שְׂמוֹנֶה מֵטֵר עֲבִי, אֶפְלוּ
עֲשָׂרִים מֵטֵר עֲבִי, זֶה שְׁלוֹשׁ שָׁנִים
לְשֹׁבֵר חוֹמָה, אִם אֵין שְׁעַר אֵיךְ
נִכְנָסִים? פְּתָאוּם רְאוּ אֶחָד יוֹצֵא,
אָמְרוּ אֵיךְ יִצְאָתָּ? הוּא אָמַר אִם
אֲנִי יִרְאֶה לָכֶם, עוֹמְדִים עַל
הַחוֹמָה, וְעוֹקְבִים עַל כָּל תְּנוּעָה,
אִם אֲנִי יַעֲשֶׂה לָכֶם אֵיזָה תְּנוּעָה
מִיָּד [יִהְיֶה אוֹתִי]. אִז הוּא אָמַר [לוּ
אֶחָד מִבְּנֵי יוֹסֵף שָׁרְצוּ לְכַבֵּשׁ אֶת הָעִיר],
לֹא, לֹא. רַק תַּעֲמַד, קַח חֲבִילָה
שֶׁל קָנִים, תָּשִׂים עַל הַכֶּתֶף, תַּעֲמַד
שָׁם [בְּפֶתַח הָעִיר] לְנוּחַ, אִז גִּדְעוּ.
רְאוּ שְׁעוֹמֵד לְיַד עֵץ, שָׁבְרוּ אֶת
הָעֵץ, מָצְאוּ אֶת הַמְּנַהֵרָה. כְּמוֹ
הַחֲמַאסְנִיקִים עָשׂוּ מְנַהֲרוֹת תַּחַת
הָעֵצִים, תַּחַת מִטּוֹת שֶׁל יְלָדִים,
בְּחֻדְרֵי יְלָדִים שָׁם מָצְאוּ אֶת
הַפֶּתַח לְמְנַהֲרוֹת. אִז הֵם מָצְאוּ
פְּתָחִים לְמְנַהֲרוֹת, בְּחֻדְרֵי יְלָדִים,
מִתַּחַת עֵץ. אִז הוּא נֶעֱמַד, אִז הוּא
זָכָה לְבָנוֹת אֶת הָעִיר לוֹ. שְׁשָׁם
לֹא מִתִּים לְעוֹלָם, מִי שְׁמַרְאָה
לְצַדִּיק – מִרְאָה לוֹ אֶת הַפֶּתַח, אִז
הוּא זוֹכָה לְחַיּוֹת לְעוֹלָם! אִז מִי
שָׁגַר בְּלוֹז, לֹא מֵת לְעוֹלָם, רַק
שׂוֹצֵא מִהָעִיר.

אִז אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל "אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי ה'
בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים" (תְּהִלִּים קט"ז ט) מִי
שְׁחִי בְּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, יִכּוֹל לְחַיּוֹת
עַד מָאָה עֲשָׂרִים, לְעַבֵּר אֶת
הַמָּאָה עֲשָׂרִים. "בְּאַרְצוֹת הַחַיִּים"
אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל נִקְרָאת "אַרְצוֹת
הַחַיִּים", זֶה נִקְרָא אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל.
"אֶתְהַלֵּךְ לִפְנֵי ה'" בְּאַרְצוֹת
הַחַיִּים" זֶה אֶרֶץ יִשְׂרָאֵל –
יְרוּשָׁלַיִם. יְרוּשָׁלַיִם זֶה כְּכֹר עוֹלָם
הַיְצִירָה, מְעֵרַת הַמְּכַפְּלָה זֶה
עוֹלָם הַבְּרִיאָה, לְכֵן יַעֲקֹב הוּא
בְּעוֹלָם הַבְּרִיאָה.

וְלִכֵּן זֶה הַדְּבָר הַכִּי נִשְׁגָּב, [אֵיזָה
רְמוֹז בְּעֵינֵי הַנּוֹרָא וְהַנְּשִׁיב הַזֶּה], כִּי
הַמְּרַגְלִים לֹא יָכְלוּ לְהַכְּנִס לְאֶרֶץ,
כִּי הֵם הָיוּ בְּדִרְגַת לְאָה – "לְתוֹר
אֶת הָאֶרֶץ". "שֶׁהוּא דְרָכֵי ה'
נִפְלְאוֹת תְּמִים דְּעֵים". הֵם הָיוּ

שְׁעוֹר שְׁמֹסֵר בְּיוֹם שְׁנֵי י"ט שֶׁבַט פֶּרֶשֶׁת יִתְרוֹ בְּסַעֲוֹדַת הַכֹּהֵן מִצְוַת לִנְיֹנוֹ שֶׁל מוֹרְנוֹ הַרֵב שְׁלִיט"א הַבַּח"ח נִתֵּן
נ"י בַּחֲר"ר נַחֲמָן גוֹלְדֵּן בְּלוֹם שְׁלִיט"א

צְרִיכִים לַעֲשׂוֹת בְּפִשְׁטוֹת מָה הָיוּ נִכְנָסִים לְאָרֶץ בְּלֵי מִשָּׁה, הֵם
שְׂאוֹמְרֵי מִשָּׁה⁴.

אִז אֹמֵר בְּשֹׁעַר הַפְּסוּקִים אֹמֵר
הָאֶרֶץ שֶׁבְּאֵמַת הֵם הָיוּ צוֹדְקִים.
הוּא אֹמֵר הַמְּרַגְלִים הָיוּ
הַצּוֹדְקִים. אֹמֵר הָאֶרֶץ מָה
רוֹצִים מֵהַמְּרַגְלִים? הֵם הָיוּ
הַצּוֹדְקִים, כָּל זֶה מְבִיא כָּאֵן
בְּפֶרֶשֶׁת שְׁלַח-לָךְ.

אִז מָה הַחֲלִיטוֹ הַמְּרַגְלִים? לְהֵרֵג
אֶת יְהוֹשֻׁעַ. דָּבָר רֵאשׁוֹן זֶה לְהֵרֵג
אֶת יְהוֹשֻׁעַ. זֶה שְׁכָתוּב בְּתַרְגוּם
יְהוֹנָתָן בְּבַמְדָּבָר שְׁלַח-לָךְ, "כִּד
חֲזִי מֹשֶׁה עֲנִינְתָנוּתָה דִּיהוֹשֻׁעַ"
אֵיזָה עֲנִינָה הוּא רָאָה? מָה הָעֲנָנָה,
מָה הַיּוֹם הוּא יוֹתֵר עֲנֹ מִתְּמִיד?
אִז "לְתוֹר אֶת הָאֶרֶץ - כִּד חֲזִי
מֹשֶׁה עֲנִינְתָנוּתָה..." לָכֵן הוּא נִתֵּן
לוֹ אֶת הָאוֹת י', הָאוֹת י' זֶה הָאוֹת
הַכִּי קִטְנָה, מֵרַב הָעֲנָנָה שְׁלוֹ הוּא
קִבַּל אֶת הַי' שֶׁל שָׂרָה.

הַי' שֶׁל שָׂרָה אֲרַבַּע מֵאוֹת שָׁנָה

"אֵמֵר שְׂמוּאֵל..." בְּשֵׁם רַבֵּי חַיִּים
וַיִּטְאֵל בְּשֵׁם הָאֶרֶץ הַקְּדוּשָׁה. הָרִי
הַמְּרַגְלִים הָיוּ צוֹדְקִים, מָה רוֹצִים
מֵהַחַיִּים שְׁלָהֶם; "הוֹאִיל נִפְקָ
מִפּוּמִּיָּה דְרַב זֶה"ה, נוֹכַל לוֹמֵר
שְׂאִפְשֵׁר לְדוֹן אֶת הַמְּרַגְלִים לְכַף
זְכוּת". הֵם שְׂמְעוּ נְבוּאָה מִשָּׁה
מִת' מֹשֶׁה מֵת? לֹא רוֹצִים לְהַכְּנִס.
מָה בְּלֵי מֹשֶׁה לֹא נִכְנָס לְאָרֶץ
יִשְׂרָאֵל? אֵינן דָּבָר כֵּזֶה! "לְמָה
שְׁהוֹצִיאוּ דְבָה עַל הָאֶרֶץ", הוּא
אֹמֵר הֵם לֹא הוֹצִיאוּ שׁוֹם דְּבָה,
ה[ם שְׂמְעוּ] שְׂמִשָּׁה מֵת, א[מְרוּ]
אֲנַחְנוּ לֹא נִכְנָס לְאָרֶץ בְּלֵי מֹשֶׁה.

מֵרֵאשִׁית מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

שִׁיכוֹל לְקַשֵּׁר יַחַד כָּל הָעוֹלָמוֹת וְכָל
הַמְּדַרְגוֹת עֲלִיּוֹנִים וְתַחְתּוֹנִים וְכוּ' כִּנ"ל.
שְׁעַל-יָדֵי-זֶה עֵקֶר הַתְּקוּן שֶׁל כָּל הָעוֹלָמוֹת
שֶׁבְּשִׁבִיל זֶה נִבְרָא הָעוֹלָם וְהֵם פְּגָמוֹ בְּזֶה."

⁴ הַמְּשׁוֹךְ לִיקוּטֵי הַלְכוֹת מֵאִיפֶה שֶׁהַפְּסִיק
לְצִטוֹת:
"כִּי עֵקֶר חֲטָא הַמְּרַגְלִים הוּא מָה שֶׁפְּגָמוּ
בְּבַחֲנִית 'כָּל' הַנ"ל, שֶׁהוּא בְּחִינַת הַצִּדִּיק

היא מתעקשת, בוכה, מתחבאת תחת כסא הכבוד. היא רוצה – הי' של שרה היא רוצה להכנס במישהו צדיק. כתוב 'העמרמי' 'היצהרי' 'החברוני' 'העוזיאלי' לכלם מוסיפים י' אבל זה לא הי' של שרה, כל הענין זה הי' של שרה, איזה צדיק יקבל את הי' של שרה. אז משה ראה את ענותנותו של יהושע בן נון, הוא אמר יהושע אני יתן לך י'.

מה, איזה ענוה הוא ראה? אלא עכשו לפי האר"י מוכן, כי דבר ראשון [המרגלים] רצו להרג את יהושע, לפני הכל הורגים את יהושע, דבר ראשון זה לחסל את יהושע, אז יפתרו כל הבעיות... הבעיות זה תמיד החרדים, הדתיים... הוא היה מאוד דתי יהושע, הוא היה מאוד דתי, מהחרדים. הוא היה גם משובו בנים פנראה, אז החליטו שצריכים לחסל אותו. למה? כי הוא רוצה להיות המנהיג. הנבואה היתה: 'משה מת, יהושע מכניס'. אז אם הוא רוצה להיות המנהיג, אז הוא רוצה

שיכנסו לארץ. אנחנו אלהים את משה, הוא שונא את משה.

כי אנשים הופכים את הכל, כי מי שאוהב את הצדיק אומרים שהוא שונא את הצדיק, ומי ששונא את הצדיק אומרים שהוא אוהב את הצדיק! אנחנו אלהים את הצדיק ויהושע שונא את הצדיק, אז רצו להרג את יהושע.

אז התכנית היתה להרג את יהושע, זה היה התכנית. ויהושע ידע שרוצים להרוג אותו, והוא לא אמר כלום, זה הענוה שלו, פה מבינים את התרגום יהונתן. כאן אי אפשר להבין מה זה התרגום יהונתן בא להגיד לנו. איזה ענוה הוא ראה? מה הוא פתאום ישב על הארץ, מה קרה?

כתוב שה' רוצה ש'משה יהיה מנהיג, אז שבע ימים מ'א' אדר עד ז' אדר משה התעקש, אז כתוב בסימן נ"ד סעיף ט"ז; ש[אם מציעים ל]אדם [לגשת לפני התבה. בפעם הראשונה] צריך להגיד;

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנינו של מורנו הרב שליט"א אבה"ח נתן
ג"י בחר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

לא, אחרי זה הוא מזיז את הרגל, ואתה הוצאת את עם ישראל ממצרים, תמשיך הלאה. הוא כבר עיף, הוא כבר אין לו כח, הוא כבר רוצה לשבת עם הילדים שלו בבית. יש לו שני ילדים הוא רוצה לחנך אותם. אז משה אומר גמרנו, מספיק די, די! אי אפשר יותר, די, די! תשלח את רבי עקיבא.

“אמרו לו תלמידיו רבי מנין לך” מה פרוש: “אמר להן הלכה למשה מסיני, [נתן שבה דעתו חזר ונבא לפני הקב"ה אמר לפניו] רבונו של עולם” תגיד לי “יש לך אדם כזה ואתה נותן תורה על ידי” אתה בוחר בי? אתה אמרת לי ש... [אין אחד שראוי יותר ממני], אמרתי אהרן אמרת לא, אמרתי מרים לא, אמרתי חור לא, אליהו הנביא גם אמרת לא. עכשו הנה יש לך רבי עקיבא, מצאתי, הוא מחפש כל היום אולי מישהו יחליף אותו. כבר אין לו כח, כמה הוא יכול, ששים רבוא להנהיג, אני לא יכול להנהיג בן אדם אחד... ששים רבוא...

ההלכה? ועוד עם הקב"ה? מילא אני הייתי אומר לו, הקב"ה אומר לך תלך, אז תלך. משה אמר אני לא, יש לך הרבה אנשים. שלח את אליהו הנביא שלח את מרים, שלח את חור, שלח את אהרן. אפילו רואה את רבי עקיבא, הוא אומר שלח את רבי עקיבא.

כתוב בגמרא מנחות (כ"ט:), הוא כבר רואה רבי עקיבא, כבר חמש דקות לפני שהוא מקבל את הלוחות, הוא רוצה להתפטר. מה אתה מתפטר? אתה לא רואה שנתן [חנניה] מתפטר? אין [בנין ל]חידר, אין כלום [ולא מתפטר]. פה יש ששים רבוא, מה אתה מתפטר. הוא אומר אני רוצה

שעור שנמסר ביום שני י"ט שבט פרשת יתרו בסעודת הבר מצוה לנו של מורנו הרב שליט"א אבד"ח נתן
ג"י בהר"ר נחמן גולדבלום שליט"א

[אמר לו ה':] 'די, משה די !'. [אמר
לו] שתוק! " מה זה שתוק? הוא
טען טענה נכונה, למה שתוק?
אומרים שתוק, אדם מקשה

[חזר לשער הפסוקים:]⁵ אז עכשו
לפי זה אפשר להבין מה פרוש
ענותותו של יהושע. אלא "משה
חי וקיים", והם רצו להרג את
יהושע, ובאמת הנבואה היתה
נבואה שקרית, כי משה עוד חי
ארבעים שנה. עוד שלושים
ושמונה, הנבואה לא התקיימה.

אומר העשרה מאמרות הוא
מסביר, בזה אנחנו נסים עכשו.
אחרי זה נמשיך את זה בעזרת ה'.
[רק מסימים, אז עכשו אנחנו
מדברים על זה שהמרגלים בכלל
לא היו אשמים. המרגלים הם
צדקו, הם היו הצודקים, אבל
צריכים לקים בפשטות מה

קשיא, קשיא!. תאר לך מישהו
ישאל קשיא יגידו לו 'שתוק'.
הרבנית תשאל קשיא יגידו לה
שתוק. ככה לא מדברים, תסלחו
לי, לא יודע מי למד אותו... ה'
אמר לו "שתוק" די אל תשאל
שאלות, [קר עליה במחשבה לפני].

אחרי זה "אמר לפניו רבנו של
עולם הראיתי תורתו הראני
שכרו אמר לו [חזר לאחורה, חזר
לאחורין] ראה ששוקלין" [מוכרים
את "בשרו במקולין" –
באטליזים, בחנויות בשר. אז זה
היה בשר של שד, אז אי אפשר
את רבי עקיבא למכר. הם היו
סוקלים בן אדם, תולים אותו,

מראי מקומות והערות

המרגלים במגפה, ויד לא תהיה בו, לכן
הקדים להתפלל עליו, מה שלא עשה כן
עם זולתו, ואמר יהושיעך מעצת מרגלים,
ותלך לשלום ותחזור לשלום"

⁶ (אתה תהיה עוד פעם בר מצוה? נעשה לך עוד בר
מצוה אחת. שנוכל להמשיך אחרי זה לשיר את
השירים עד תמוט, תמוט זה שקיעה. עכשו הוא יגיד
את הדרשה, יש לך זה מוכן לך? הבאת את הדף. אחד
הנדים: קדם שפבא יסי.)

⁵ המשך שער הפסוקים מאיפה שהפסיק
לצטט:

"לכן אמר משה, יהושיעך מעצת
מרגלים. אז זיל לאיך גיסא, שמא יאמר
האומר בפועל גמור ובמעל שלח משה את
יהושע עם המרגלים, כי גלוי לפניו נבואה
היה, כי עתידים כלם למות, ולכן מקנאתו
בו ממה שנתנבאו אלדד ומידד, משה מת
ויהושע מכניס, לכן שלחו כדי שימות עם

שְׁמֹשֶׁה אֹמֵר! אֶפְלוּ שְׁתִּהִיָּה הַצּוֹדֵק וְאַתָּה - יֵשׁ לָךְ הוֹכָחוֹת, וְיֵשׁ לָךְ מִלְיוֹן רְאִיוֹת, תַּעֲשֶׂה אֶת כָּל מָה שֶׁהַצַּדִּיק אֹמֵר לָךְ כִּפְשׁוּטוֹ! [מִשָּׁה] אָמַר לְהַכְנִס, נִכְנָסִים! אֹמֵר הָעֶשְׂרָה מְאֻמְרוֹת מִיָּד הָיָה תַּחֲתֵת הַמַּתִּים. מִשָּׁה רַבִּינוּ אָמְנָם הָיָה מֵת. הֵם הָיוּ נִכְנָסִים לְאַרְץ, אָבֵל מִיָּד הָיָה תַּחֲתֵת הַמַּתִּים. נִבְנְהָ הַבַּיִת הַשְּׁלִישִׁי, וְהִיָּתָה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלֵמָה בַּמְהֵרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן.

אֶגְדוֹת, זֶה רַק סְפוּרִים.

שְׁלַעֲתִיד לָבֵא יְבִיאוּ עֲנֻבָּה אַחַת — "אֲסֻרִי לְגַפְּנָן עִירָה וְלִשְׂרָקָה בְּנֵי אֲתָנוּ" (בְּרֵאשִׁית מֵט, יא), אִז אָדָם יֵשִׁים עַל הַחֲמוֹר אֶשְׁכַּל אַחַד, הַסְּמֵל שֶׁל כָּל הַיִּינוֹת זֶה שְׁשֻׁנֵי אֲנָשִׁים סוֹחָבִים אֶשְׁכַּל, אִז הָאֶשְׁכוּל שׁוֹקֵל טוֹן, אָדָם יִכּוֹל לְהָרִים חֲצֵי קִילוֹ, הַיּוֹם אֵלּוּף הָעוֹלָם מְרִים 300 קִילוֹ, זֶה בְּשֻׁנָּה אַחַת. וְאִז הֵם הִלְכוּ אֲרַבְעִים קִילוֹמֶטֶר עִם הָאֶשְׁכַּל, הֵם הִלְכוּ עֶשְׂרֵה מְרַגְלִים שְׁכָל

שְׁעוֹר [א] שְׁנַמְסֵר

בְּסֵעוּדָה שְׁלִישִׁית [מוֹצָאִי]

שַׁבַּת קֹדֶשׁ בְּשֵׁלַח —

שִׁירָה תִּשְׁפ"ד

וְיִבְכְּלוּ לֹא צָרִיף לִישׁוֹן, אָדָם לּוֹמֵד עֶשֶׂר שְׁעוֹת — לֹא צָרִיף לִישׁוֹן, הַמַּחַם כְּבֹד, הַמַּחַם כְּבֹד

מֵרֵאִי מִקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

יְרַבִּיץ לְאַף אַחַד, זֶה יִנְקָה לוֹ אֶת כָּל הַיֶּצֶר הָרַע, אַתָּה לֹא תִצְטָרֵף לְהַרְבִּיץ לְאַבָּא שְׁלָה, [לְהַפְּרֵן] תִּתֵּן לוֹ נְשִׁיקוֹת שְׁבֻזְכוֹתָו אַתָּה לּוֹמֵד עֶשֶׂר שְׁעוֹת בַּיּוֹם, וְאַרְבַּע עֶשְׂרֵה שְׁעוֹת תִּשְׁחַק בְּיִסְבּוֹל פִּינֵג פּוֹנֵג טְנִיס, שְׁעָה טְנִיס, שְׁעָה פִּינֵג פּוֹנֵג, שְׁעָה בְּיִסְבּוֹל, שְׁעָה כְּדוֹר סַל, כְּדוֹר עָף, אַחֲרָי עֶשֶׂר שְׁעוֹת [לִימוּד] מִתָּר הַכָּל.

⁷ כִּי עַל מִנְכָּה [שֹׂאֵם מִכָּה וְכֵן] עַל כָּל פְּגָם עֵינַיִם צָרִיכִים לְהַרְבִּיץ לְאַבָּא (עַל פִּי דַבְרֵי הַפְּלֵא יוֹעֵץ עֵרֶךְ זִיווּג), [שְׂמֻחַמַּת שֶׁלֹּא קִידֵשׁ עֲצֻמוֹ נוֹלַד לוֹ בִּן שְׂמֻחָה וּפְגוּם בְּעֵינָיִם]. [תְּנִין קוֹן דְּדוּד. אַבָּא שְׁלוֹ יְבִיֵא כְּבֹר אֶת מְשִׁיחַ, מְשִׁיחַ יְבֵא דְבָר רֵאשׁוֹן לְגַבְעַת אוֹלְגָה, אוֹ לְחֻדְרָה לְשִׁיבָה שֶׁל הַרְבֵּי יָנִיב. אִז אַתָּה תִּפְתַּח יְשִׁיבָה בְּגַבְעַת אוֹלְגָה, הוּא כּוֹל לְהִיּוֹת רֵאשׁ יְשִׁיבָה, הוּא כּוֹל לְלַמֵּד עֶשֶׂר שְׁעוֹת בַּיּוֹם]. [אֲבֵל] בְּרַגְעַת שֹׂאֵם יְלַמֵּד עֶשֶׂר שְׁעוֹת, הוּא לֹא

אָחַד [סוּחַב] חָצִי טוֹן — יַחַד זֶה חֲמֵשׁ טוֹן.

וְלָכֵן זְבוּלוֹן — "שִׁמַּח זְבוּלוֹן בְּצִאֲתָךְ" (דְּבָרִים לג, יח), זְבוּלוֹן זֶה בְּכֶתֶר. כִּי ט"ו בְּשַׁבָּט זֶה כֶּתֶר, [-] זֶה כֶּתֶר דְּאַרְיֵה, וְזֶה כֶּתֶר דְּעֵתִיק. אָדָם צָרִיךְ לִהְיוֹת בְּכֶתֶר דְּעֵתִיק, שְׁבוּעוֹת אִזּוֹ אוֹכְלִים פְּרוֹת אָבֶל שְׁמִים שׁוֹשְׁנִים, וּבִט"ו בְּשַׁבָּט אִזּוֹ אֵין שׁוֹשְׁנִים, [8].

אִזּוֹ עֲכָשְׁיוֹ זֶה הֶרְגַע, הֶרְגַע שֶׁל הַגְּאֻלָּה, ט"ו בְּשַׁבָּט, אִזּוֹ גְּרַמְנִיָּה קִבְּלָה אֶת הַמַּכָּה שְׁלָה, בִּט"ו

מִרְאֵי מִקּוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

בְּשַׁבָּט, כִּי הַיּוֹם זֶה יוֹם הַשְׁוֹאָה, הַיּוֹם זֶה נִקְרָא 27 בִּיְנוֹאֵר — יוֹם הַשְׁוֹאָה הַבֵּין לְאָמִי, אִזּוֹ הַרוֹסִים רָאוּ אֵיךְ שִׁשְׁרְפוּ חַיִּים, שְׁנֵי מְלִיּוֹן יְהוּדִים שִׁרְפוּ חַיִּים, כִּי כָּשֶׁהֲגִיעוּ הַמְּשֻׁלָּחִים מִהַנְּגֵרָה [בַּשּׂוּאָה לְמַחֲנוֹת הַשְּׂמֵדָה] אִזּוֹ זֶה הָיָה עֲשָׂרִים אֶלֶף לַיּוֹם — שְׁלֹשִׁים אֶלֶף, וְלֹא הִסְפִּיקוּ לְשַׂרְף אוֹתָם, אִזּוֹ [הַנֹּאצִים] עָשׂוּ מְדוּרוֹת וְזָרְקוּ אוֹתָם חַיִּים לְאֵשׁ, עֲשָׂרִים אֶלֶף לַיּוֹם, (מָה אֲתָה

יָכוֹל לַעֲשׂוֹת עִם עֲשָׂרִים אֶלֶף, אֵיפֹה תִּשְׁלִים אוֹתָם? עוֹד לֹא הָיָה שְׁפָנוּיִם, עוֹד לֹא הָיָה קְרָנוּאִיִּם, מִשְׁבֵּד הַשְּׁפָנוֹן

לְקַחַת אֶת הַתַּעֲנוּג הַזֶּה מֵהֶם. אָדָם רוֹצֵה לְשַׁחֵט שֵׁשׁ מְלִיּוֹן יְהוּדִים [-]. אָבֶל אֲמִרְיָה עָשׂוּ הַצְּבָעָה נֶגֶד הַבֵּית דִּין, הָיָה הַצְּבָעָה בְּקוֹנְגֵרֶס, חוּץ מִכַּפְּנֵה נְצִיגִים שֶׁל הָעֵרֶב־בֵּיִים כָּלֵם הַצְּבִיעוּ שְׁלִישִׁי־רֶאֶל מִתָּר לְהַמְשִׁיךְ לְהִלָּחֵם עִם הַפּוֹחֲבָלִים, עִם הַחֲמָאֵס. כִּי הַחֲמָאֵס הֵם אֲנָשִׁים 'הוֹמְנִיטְרִים', הַיּוֹם אוֹמְרִים "הוֹמְנִיטְרִים", חֲמָאֵס זֶה אֲנָשִׁים הַכִּי 'הוֹמְנִיטְרִים' אִזּוֹ רוֹצִים לְהִבְיֵא לָהֶם אֶלֶף וְחֲשֵׁמֶל וְדָלֶק.

אִזּוֹ עֲכָשְׁיוֹ עָשׂוּ לָהֶם הַפְּגָנוֹת, אֲנָשִׁים נֶעֱמְדוּ עַל הַכְּבִישׁ הַרְאֵשִׁי וְלֹא נִתְּנוּ לָהֶם [לְהַכְנִיס מִשְׂאֵיֹת סִיעֵה לְחֶמְאֵס], 300 מִשְׂאֵיֹת נֶעֱצְרוּ, אִזּוֹ אֶפְשֶׁר לִיסוּעַ עֲכָשְׁיוֹ לַעֲזֹה לְהִבְיֵא אֶת זֶה, לְהִבְיֵא אֶת הַכֵּל לְשׁוּבוֹ בְּנִים, עַד מְלִוָּה מִלְּפָה, הוּא כִּבְרֵ אָמֵר "בְּרוּךְ הַמְּבַדִּיל" אִזּוֹ שִׁיִּסַע לַעֲזֹה וְיָבִיא אֶת הַיּוֹם 300 מִשְׂאֵיֹת, הֵם עוֹמְדִים שָׁם הֵם לֹא יְכוּלִים לָזוּז, שְׁבִיֵא אוֹתָם לְפָה, נִחְלַק אוֹתָם כָּאֵן.

⁸ זֶה שֶׁהַשְּׂקִדְיָה פּוֹרַחַת וְלַהִיטְלָר יֵשׁ קִדְחַת, צְפוּרִים בְּרֹאשׁ כָּל גַּג מְבִשְׂרוֹת אֶת בֵּא הַחֵג, ט"ו בְּשַׁבָּט הַגִּיעַ חֵג לְאֵילָנוֹת. כָּל זֶה שֶׁרָנוּ כְּשֶׁהֵינּוּ יְלָדִים בְּגִיל חֲמֵשׁ, זֶה הָיָה אִזּוֹ בְּדִיק הַשְׁוֹאָה, זֶה הָיָה הַמְּלַחֲמָה עִם הַיִּטְלָר, אִזּוֹ כָּל הַיּוֹם הֵינּוּ שָׂרִים: "הַשְּׂקִדְיָה פּוֹרַחַת / לַהִיטְלָר יֵשׁ קִדְחַת / צְפָרִים עַל רֹאשׁ כָּל גַּג / מְבִשְׂרוֹת אֶת בֵּא הַחֵג / ט"ו בְּשַׁבָּט הַגִּיעַ חֵג לְאֵילָנוֹת / ט"ו בְּשַׁבָּט הַגִּיעַ חֵג לְאֵילָנוֹת".

ט"ו בְּשַׁבָּט זֶה הַזְּמַן שֶׁמִּפְּיִלִים אֶת גְּרַמְנִיָּה, עֲכָשְׁיוֹ רוֹאִים שֶׁבְּדִיק בִּט"ו בְּשַׁבָּט אִזּוֹ כָּפַל הַבֵּית דִּין הַבֵּין לְאָמִי כָּפַל, קִבְּלָה אֶת הַמְּפָלָה שְׁלוֹ, הוּא רָצָה לְהַגִּיד שִׁישְׁרָאֵל זֶה מְדִינָה שֶׁל טְרוֹר, עֲכָשְׁיוֹ הוּא חָזַר בּוֹ, הוּא פָּחַד מְכַל הַעוֹלָם, כִּי גְרַמְנִיָּה אֲמָרָה שֶׁהִיא תִּלְחַם אִתּוֹ עַד הַסּוֹף, [-] לְשַׁחֵט שֵׁשׁ מְלִיּוֹן יְהוּדִים, עוֹד שֵׁשׁ מְלִיּוֹן אֲתָם רוֹצִים? — לְמָה לֹא, מַה יֵּשׁ, זֶה כִּיף כְּזֶה... הֵם מִמֶּשׁ מִתְעַנְּגִים מִזֶּה, זֶה הַתַּעֲנוּג שֶׁלָּהֶם, אִסּוֹר

עושים הצגות, ביום ראשון או שני עושים הצגות, כל בת עושה, וכל אחד צריך להביא ספור מהשואה.

[כאן מתחיל לספר ונכתבו כאן בקצרה:

שהיה יהודי שנסע ביער וראה כומר שקוע בצד הדרך בביצה והצילו, והכומר רצה להוקיר ליהודי טובה, ובשואה מסר היהודי לכומר את בנו, והיה בגטו יהודי שהיה ברשותו כמה ילדים מבני משפחתו ויום אחד ידע שהגסטפו הולכים להגיע והחביא אותם, והגסטפו הגיעו ולקחו אותו לכמה ימים, ואחינית שלו שהחביא בארון חכתה מספר ימים וראתה שאינו מגיע, ויצאה לחצר שהיה גם גדר הגטו, וצעקה 'אוכל', ואותו ילד שהיה ברשות הכומר שמע את צעקתה, וזרק לה תפוזים, וקרא לפרטיזנים והם לקחו אותה איתם ליער, וכך הייתה איתם עד סוף המלחמה ועלתה לארץ ישראל, והיה לה קשה מדוע דוד שלה נטשה, ולא חזר לקחתה, ומהמשבך הלכה לאמריקה והתחתנה עם גוי. ואותה דוד ניצל, וכל עשר שנים היה נוסע אליה מנסה לשכנע אותה לחזור בה. ואחר כשישים שנה ביום החסד הלאומי שאז כל ילד צריך לעזור לאדם מבוגר, הלכה נכדה של אותה

לא נתן שפונים, היה כבר סוכנות, אבל לא "משרד השכונ", אז לא ידעו איפה לשים אותם, אז עשו מדרות וזרקו אותם לתוך המדרות... יש אנשים שמעידים על זה, שעוד ראו את זה שנשארו בחיים.

אז כל זה גלוי היום, היום זה נקרא 27 בינואר, זה נקרא "יום השואה הבין לאמי", אתה גר כאן ברחוב הזה? משה רבינו? בחומה השלישית? אז נעשה שם היום טקס עצרת "יום השואה הבין לאמי", אז גלוי ששרפו חיים שני מליון יהודים, שני מליון יהודים ועוד מליון מכל העמים.

אז באושוויץ אמרו "פה נשרפו מכל העמים" לא אומרים 'יהודים', עשו שלט שלט, אנחנו נסע לראות את השלט מיד אחרי הבדלה, אז "פה נשרפו מכל האמות" והעקר [אלו שנהרגו באושוויץ] זה יהודים, אז הפולנים הם עד היום הם נגד היהודים.

אז עכשיו אנחנו מדברים שהיום זה 27 בינואר, זה "יום השואה הבין לאמי", ובאמריקה עושים [ביום זה] הצגות, היום זה יום שבת אז אין למודים ביום שבת, אז הם

הַחֹמֶה, הוּא מְצַלֵּחַ לְזֶרֶק לְמַעַל
הַחֹמֶה, וַיִּלְדָּה קֶטְנָה בַּת שֶׁבַע
עֹמְדָת בְּצַד הַשָּׁנִי, וְצוּעַקָתָ:
"אֶכֶל, אֶכֶל, אֶכֶל". הוּא [-] הֵילֵד
שְׁזָרַק אֶת הַתְּפוּזִים] הֶחֱבִיאוּ אוֹתוֹ
בְּכַנְסִיָּה, כְּכֹר הַיִּטְלָר הָיָה אֵז
הֶחֱבִיאוּ אוֹתוֹ בְּכַנְסִיָּה וְהוּא שָׁמַע
יִלְדָּה צוּעַקָת "אֶכֶל, אֶכֶל", [-]
בְּלִילָה, אֵז הֶבִיאוּ הֶמוֹן תְּפוּזִים,
[¹⁰].

וְהִילְדָּה הַזֹּאת [שַׁעֲשַׁתָּה הַצְּגָה אֵיךְ
שְׁזוֹרְקִים תְּפוּזִים לִילְדָה], הִיא הִיְתָה
הַנְּכֻדָּה שֶׁל הָאִשָּׁה הַזֹּאת שְׁזָרְקוּ
לָהּ אֶת הַתְּפוּזִים, וְהַשּׁוֹאָה
הַתְּחִילָה כְּשֶׁהִיא (- אוֹתָהּ יֵלְדָה שְׁזָרְקוּ לָהּ
תְּפוּזִים) הִיְתָה יִלְדָּה בַּת שֶׁבַע,
וְהַשּׁוֹאָה נִגְמְרָה כְּשֶׁהִיא הִיְתָה
יִלְדָּה בַּת 12, אֵז בַּת 12 הִיא
הִיְתָה כִּי זֶה הָיָה אַחֲרֵי חֲמֵשׁ
שָׁנִים.

הַשּׁוֹאָה הִיְתָה חֲמֵשׁ שָׁנִים, מִ-
1940 עַד 1945, עַד ה־8 בְּמַאי,
אֵז כ"ה אֵייר, עַד הִיאֲרָצִיט שֶׁל
הַזְּעֵהִילְעֵר, הַזְּעֵהִילְעֵר בְּטַל אֶת

אֲחִינִית שֶׁכָּרַב הֵייתָה מְבוֹגֶרֶת מְאוֹד
וְעִזְרָה לְזָקֵן שֶׁגָּר מוֹל בֵּיתָה שֶׁל סַבְתָּה
שָׁלָה, וְעִזְרָה וְנִיקָתָה אֶת בֵּיתוֹ, וְהִזְקֵן סִיפֵר
לָהּ שֶׁכִּשְׁהִיָּה יֵלֵד אֲבִיו הַשְּׁאִירוּ אֲצֵל
הַכּוֹמֵר בְּשׁוֹאָה, וְשִׁמְעָה יֵלְדָה צוּעַקָתָ,
וְזָרַק לָהּ תְּפוּזִים מֵעֵבֶר לְגַדְרָה, וְקָרָא
לְפִרְטִיזְנִים (וְהוּא הִיָּה אוֹתוֹ יֵלֵד), וְאוֹתָהּ נִכְדָּה
שֶׁשִׁמְעָה אֶת הַסִּיפּוֹר הֵייתָה צָרִיכָה לַעֲשׂוֹת
בְּיוֹם הַשּׁוֹאָה הַצְּגָה עַל מַעֲשֵׂה מִהַשּׁוֹאָה,
וְכּוֹלָם הָיוּ בָּאִים לְצַפּוֹת בּוֹ, וְעִשְׂתָּה הַצְּגָה
עַל סִיפּוֹר זֶה, וְגַם סַבְתָּה שָׁלָה שֶׁהֵייתָה
כֹּבֵד מְבוֹגֶרֶת מְאוֹד בָּאָה, וְאֵז בָּא גַם הַדּוֹד
שָׁלָה לְשַׁכְנַעָה שׁוֹב לְחִזּוֹר בָּהּ, וּמִיָּד
שִׁרְאָתָה אֶת הַהַצְּגָה זַעֲקָה שֶׁהִיא אוֹתָהּ
אֲחַת שֶׁזַּעֲקָה וְזָרְקוּ לָהּ אֶת הַתְּפוּזִים
וְהִצִּילוּ אוֹתָהּ, וּמִיָּד צַעַק לָהּ הַדּוֹד: אֶת
רוֹאָה שֶׁהִיָּה לָךְ נִיִּסִּים, תְּחִזִּירִי בְּתִשׁוּבָה,
וְחִזְרִי בְּתִשׁוּבָה לְגַמְרִי].

אֵז הִיְתָה יִלְדָּה אַחַת בַּת 14,
שֶׁהִיא עֲשֶׂתָה הַצְּגָה, זֶה הָיָה יוֹם
הַשּׁוֹאָה הַבִּינָה לְאִמִּי, עוֹשִׁים
הַצְּגוֹת, אֵיךְ שֵׁישׁ חוֹמֶה עֲנֻקִית,
כְּנוֹ חוֹמֶה — 3 מֵטֵר גְּבוּהָ, וְתִבִּיאוּ
תְּפוּזִים, |⁹ אֵז רוֹאִים אֵיךְ שֶׁיִּלְדָּה
זָרַק תְּפוּזִים בְּגִיל חֲמֵשׁ, מַעַל

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

¹⁰ (בְּשֶׁבֶת הַבָּאָה קָלָם מִבִּיאִים תְּפוּזִים, קָלָם, וְנִזְרָק
אֶת זֶה מַעַל הַחֹמֶה).

⁹ (לְמַלְגָּה מְלַכָּה הִבָּא תְּבִיאוּ תְּפוּזִים, הִבָּה הִבָּאתָם
תְּפוּזִים).

השוואה.

אם הִיָּה הַקִּרְעַסְטְרִירֵעַר אִז לֹא
הִיָּתָה שׁוֹאָה בְּכָלֵל,
הַקִּרְעַסְטְרִירֵעַר רַק הִיָּה מְחַלֵּק
אֲכָל, ¹¹ הַקִּרְעַסְטְרִירֵעַר רַק הִיָּה
מְחַלֵּק אֲכָל, בְּחַיִּים לֹא רָאוּ אוֹתוֹ
לוֹמֵד, הוּא רַק הִיָּה לוֹמֵד בְּשַׁעֲה
שְׂאֵי אֶפְשָׁר לֹא הִיָּה רוֹאֶה. וּפְעַם
מִישֶׁהוּ אָמַר לְמִישֶׁהוּ: מָה אֲתָה
נוֹסֵעַ אֵלָיו, הוּא לֹא יוֹדֵעַ לְלַמֵּד.

הוּא אָמַר: אֲנִי יוֹדֵעַ שֶׁהוּא
יוֹדֵעַ לְלַמֵּד יוֹתֵר טוֹב
מִכֹּלֵם, בְּכָל מְקוֹם
שֶׁתִּשְׁאֵל אוֹתוֹ — תִּרְאֶה
שֶׁהוּא יוֹדֵעַ. הוּא הִיָּה
רַק לוֹמֵד כְּשֶׁכֹּלֵם כָּבָר
יְשָׁנִים וְאֶף אֶחָד לֹא
רוֹאֶה, וְהוּא רַק
הִיָּה נוֹתֵן
לְאֲנָשִׁים לְאֲכָל
כָּל הַיּוֹם.

וְהִגִּיעַ אֶחָד
שֶׁהוּא הִיָּה
חוֹלֶה מַעִים,
הוּא לֹא יָכַל

לְרַדֵּת מִהַמְרַכְבָּה, הוּא אָמַר לוֹ:
תִּרְדַּ מִהַמְרַכְבָּה. הוּא לֹא יָכוֹל
לְרַדֵּת, הוּא לֹא יָכוֹל לְלַכֵּת. הִבִּיא
לוֹ טְשׁוּלֵנְט, טְשׁוּלֵנְט. טְשׁוּלֵנְט
זֶה הַמַּאֲכָל הַכִּי מְסַכָּן, מִי שְׂאוּכַל
טְשׁוּלֵנְט — יָכוֹל לְהִגִּיד אַחֲרֵי זֶה
"מַחֲיֵה הַמַּתִּים" — אִם הוּא
נִשְׁאָר בְּחַיִּים... בְּשֵׁם

וּמַלְכוּת. אִז הוּא
לֹא יָכוֹל, הוּא
חוֹלֶה
מַעִים,
כָּבָר

❁ מראי מקומות והערות ❁

¹¹ (לא מחלק מכות, הוא לא ידע לתת מכות...).

שבועים הוא לא אוכל, המעים סתומות, הכל. אז אמרו לו: איפה, הוא לא יכול לרדת מהמרכבה. אז עוד לא היה מרצדס, לא אשרו את זה, משרד השכון לא אשר. אז הקרעסטרירער נגש אליו ואמר בא תרד, והביא לו טשולנט, טשולנט?! זה על המקום זה מות בטוח, צריכים להגיד "ברוך מחיה המתים, ברוך ממית המתים, ברוך ממית החיים..." טוב, הוא הביא לו את הטשולנט, אכל את הטשולנט של שבת ונהיה בריא, התחיל לרוץ, לקפץ, לרקד, בא לשובו בנים, רקד כל הלילה.

אז זה היה הקרעסטרירער — ר' ישעיה'לה, כלם יסעו אחרי הבדלה. כלם חייבים ליסע לקרעסטרירער בלי יוצא מן הכלל, כלם נוסעים לקרעסטרירער, בלי יוצא מן

הכלל. אז הקרעסטרירער הזה, אם הוא היה בזמן השואה — לא הייתה שואה, הוא היה מבטל את השואה. אז כלם נוסעים אחרי הבדלה לקרעסטרירער, קוראים לזה בודרוג, בודרוג קרעסטריר. הנחל זה בודרוג, ראיתי את הנחל.

כי רציתי לעשות פה תשליך ולא הצלחתי, אמרתי "נסע לדנובה", עשינו שם תשליך בדנובה, חשבתי שכלם יבאו, אי אפשר לא הגיע... לא הבנתי מדוע... צפיתי שיבאו... הייתם באים לדנובה עושים תשליך מאה איש ביחד, אז במקום לעשות תשליך כאן בירקון או בשילוח אז עשינו בדנובה את התשליך.

אז הילד הזה בגיל חמש ההורים שלו החביאו אותו בפנסיה, כי האבא הזהיר את הכמר, האבא היה [המשך השיעור לא נכתב]

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר בְּסַעֲוֹדָה רְבִיעִית מוֹצְאֵי שַׁבַּת קֹדֶשׁ בְּשִׁלַּח — שִׁירָה תִּשְׁפ"ד

קְדָשִׁים, שֶׁהוּא בָּא לְעוֹלָם לְהִיּוֹת
קֹדֶשׁ קְדָשִׁים, וְזֶה הַרְבֵּיהַ אָמַר
לְר' צְבִי אַרְיֵה, ר' צְבִי אַרְיֵה
מְאֲלִיק, ר' צְבִי אַרְיֵה מְאֲלִיק הוּא
אָמַר: אֲנִי רְאִיתִי אוֹתוֹ, רְאִיתִי אֶת
מְלֶאֶךְ מִט"ט. הַרְבֵּיהַ אָמַר: לֹא
רְאִיתִי. [אָמַר ר' צְבִי אַרְיֵה לְרַבֵּיהֶּ: אֲבָל
הוּא נִכְנָס אֵלַי לְבֵיתִי, הוּא דִּבֶּר
אֵתִי. [אָמַר לוֹ הַרְבֵּיהֶּ: לֹא רְאִיתִי וְלֹא
הִבְנַתִּי. וְאֵז הוּא אָמַר: אֵינִי לִי שׁוֹם
הַשְּׂגָה בְּרַבְּנוֹ. רַבְּנוֹ רָאָה מִסוּף
הָעוֹלָם וְעַד סוּפוֹ, רַבְּנוֹ יָדַע
שִׁיְהִיָּה מִלְחָמָה בְּעֵזָה, וְשִׁיְהִיָּה
1500 יְהוּדִים, רַבְּנוֹ יָדַע אֶת הַכֹּל.

כִּי הִבְנוֹת הָיוּ פְּעַם נְבִיאוֹת, הָיָה
בְּכָל דּוֹר שֵׁשׁ מְאוֹת אֶלֶף נְבִיאוֹת,
שְׁשִׁים רְבוּא, וְכָל זֶה כְּתוּב
בְּ[מִדְרָשׁ רַבָּה עַל הַפְּסוּק "נִפְתַּח
תַּטְפְּנָה שְׁפֹתֵינוּ כְּלֵה דְבַשׁ
וְחָלַב תַּחַת לְשׁוֹנֵנוּ" (שִׁיר הַשִּׁירִים ד, יא),
כָּל בַּת שֶׁהִיתָה מְגִיעָה לְבֵית
הַמֶּקֶדֶשׁ וְהִתְפַּלְלָה בְּקֶרֶב וְעָרַב
הִיא הִיתָה נְהִיית נְבִיאָה, יָדַעָה כָּל
מֵה שִׁיְהִיָּה עַד סוּף כָּל הַדּוֹרוֹת,

[מִי מוֹמְרָו] קַע"ג: הַרְבֵּיהַ אָמַר
לְלַמֵּד הַרְבֵּה קְצוֹת הַחֲשׁוֹן, תּוֹרָה
בְּעֵינָיו, שֶׁרַק זֶה שׁוֹבֵר אֶת הַיִּצְרַר
הָרַע. אָדָם רוֹצֵה לְצַאת מִהַיִּצְרַר
הָרַע, רְצִיתִי [לְמַשׁוֹךְ אֶת הָעוֹלָם] אֶל
הָעֲשִׂיָּה, עֲשִׂיָּה זֶה לְמוֹד הַגְּמָרָא
עִם קְצוֹת הַחֲשׁוֹן, כָּל אֶחָד יְגַמֵּר
קְצוֹת הַחֲשׁוֹן מִט"ו בְּשִׁבְט עַד ט"ו
בְּשִׁבְט, לְגַמֵּר אֶת כָּל קְצוֹת
הַחֲשׁוֹן, הַכֹּל סְפוּרִים, קְצוֹת הַחֲשׁוֹן
זֶה 50% סְפוּרִים, קְצוֹת הַחֲשׁוֹן זֶה
הַסְּפָר הַכִּי קָל בְּעוֹלָם, כָּלֵם
חַיִּבִים לְגַמֵּר קְצוֹת הַחֲשׁוֹן בְּלִי
יּוֹצֵא מִן הַכֹּלֵל, מִתְחִיל מִר"ג
לְגַבֵּי תוֹךְ כְּדֵי דְבוּר, אִם אָדָם
אוֹמֵר "הֲרִי זוֹ עוֹלָה" "הֲרִי זוֹ
שְׁלָמִים", אִם אָדָם אָמַר "הֲרִי אֶת־
מְקַדְּשֵׁת לִי" — הוּא לֹא יָכוֹל
לְהִתְחַרֵּט, אִם הוּא נִתֵּן גֵּט — הוּא
לֹא יָכוֹל לְהִתְחַרֵּט, וְחִמְשָׁה
דְּבָרִים יֵשׁ שְׂאֵי אֲפָשֶׁר לְהִתְחַרֵּט,
אִם הוּא אָמַר "הֲרִי זֶה הַקֹּדֶשׁ" —
הוּא לֹא יָכוֹל לְהִתְחַרֵּט.

אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהוּא קֹדֶשׁ

הַבְּנוֹת יָדְעוּ הַכֹּל. וּמִזֶּה שָׁרַח יִדְעָה שְׁיֹסֵף חַי.

הִנֵּה עֲכָשְׂיו סִפֵּר לִי חֲזָן, שֶׁבְּכֹל
בְּתֵי הַסִּפְר מְנִיחִים תְּפִלִּין עֲכָשְׂיו,
כָּל הַבָּנִים מְנִיחִים תְּפִלִּין נֶגֶד
הַמְּנַהֲלִים נֶגֶד הַמְּנַהֲלוֹת, נֶגֶד
הַמּוֹרִים נֶגֶד הַמּוֹרוֹת. הַמּוֹרוֹת
מִשְׁתַּגְּעוֹת, הַמְּנַהֲלוֹת מִשְׁתַּגְּעוֹת,
שֶׁכֵּל הַחֲנוּף שֶׁלָּהֶם יָרַד לְטַמְיוֹן,
נָפַל לַפֶּחַ. הֵם אָמְרוּ לָהֶם שְׂאִין
תְּפִלִּין וְאִין צִיצִית, זֶה לֹא עוֹזֵר
לָהֶם כְּלוּם. הַיְלָדִים רוֹצִים
צִיצִיּוֹת, רוֹצִים תְּפִלִּין, זֶה
הַכְּסוּפִים שֶׁל כָּל יָלֵד. וְכֹל בַּת
הַיּוֹם רוֹצָה לְלַכֵּת עִם שְׁמֵלָה,
לְלַכֵּת בַּצְּנִיעוּת, לְמֵרוֹת
שְׁמִחָנִים אוֹתָם הַפּוֹךְ — זֶה לֹא
עוֹזֵר לָהֶם כְּלוּם.

כִּי הַנְּשֻׁמָּה יוֹתֵר חֲזָקָה מֵהַכֹּל,
לְכָל אַחַת יֵשׁ נִשְׁמָה, לְכָל בַּת,
לְכָל בֶּן, וְהַנְּשֻׁמָּה יוֹתֵר חֲזָקָה
מֵהַגּוֹף, יוֹתֵר חֲזָקָה מֵהַיֶּצֶר הָרָע.
כִּי הַיֶּצֶר הָרָע הוּא רַק כְּדֵי שְׂיִהְיֶה
לוֹ [לְאָדָם] אִיזוֹ אַחִיזָה בְּעוֹלָם
הַזֶּה, אִם לֹא הַיֶּצֶר הָרָע — אָדָם
לֹא הֵיךָ מִתְחַתֵּן בְּכֹלֵל, הוּא הֵיךָ
מִתְחַתֵּן בְּגִיל מֵאָה, יַעֲקֹב הַתְּחַתֵּן
בְּגִיל 84, (אֲנִי לֹא מִבֵּין... בְּאִיזָה גִיל הַתְּחַתֵּנְתָּ?)

כִּי הֵיךָ אָסוּר לְגָלוֹת שְׁיֹסֵף חַי,
מִי שֶׁגָּלָה שְׁיֹסֵף חַי הֵיךָ בַּחֲרָם,
וְלָכֵן אֲשֶׁר הֵיךָ בַּחֲרָם, הֵיךָ 250
שָׁנָה בַּחֲרָם, מִמֵּתִי שֶׁיָּרְדוּ
לְמִצְרַיִם עַד שֶׁיִּצְאוּ וְהִגִּיעוּ לְאֶרֶץ
זֶה 250 שָׁנָה, וְאֲשֶׁר הוּא הָרֵאשׁוֹן
שֶׁיָּרַד, וְלָכֵן "בְּרוּךְ מְבָנִים אֲשֶׁר"
(דְּבָרִים ל"ג, כ"ד) — שֶׁכֵּל הַבְּנוֹת שֶׁל
אֲשֶׁר הָיוּ תְּמִיד טְהוֹרוֹת, כִּי אֲשֶׁר
מָסַר אֶת הַנֶּפֶשׁ, וְהַבַּת שֶׁלוֹ נִכְנְסָה
עִם הַגּוֹף לְגַן עֵדֶן, כָּל הַבְּנוֹת שֶׁל
אֲשֶׁר נִכְנְסוּ עִם הַגּוֹף לְגַן עֵדֶן. כִּי
הַבַּת יְכוּלָה לְהַפְּנֵס עִם הַגּוֹף לְגַן
עֵדֶן, אִם אִין לָהּ חֲבֵרוֹת רְעוּת,
וְהִיא לֹא מְדַבֵּרַת דְּבוּרִים לֹא יָפִים
וְהִיא לֹא חוֹשֶׁבֶת דְּבָרִים לֹא יָפִים
— אַז הִיא תִּכְנַס עִם הַגּוֹף לְגַן
עֵדֶן. כִּי לְבַת אִין אֶת הַיֶּצֶר הָרָע
שֶׁיֵּשׁ לְבֹן, הַיֶּצֶר הָרָע שֶׁל הַבֶּן
יוֹתֵר גְּרוּעַ, וְהַבֶּן מִסְתַּוָּבֵב
בְּרַחוּבוֹת וְלֹא לומֵד וְלֹא עוֹשֶׂה
כְּלוּם, וְהַבַּת הִיא עוֹשֶׂה הַכֹּל, הִיא
לוֹמְדַת, הִיא מְנַהֲלַת, אֶלֶף בְּנוֹת
כָּל סְמִינָר זֶה אֶלֶף בְּנוֹת, אֶלֶף
סְמִינָרִים זֶה מְלִיוֹן בְּנוֹת, כָּל עִם

ועבר, ועוד שבע שנים שעבד בצאן לבן
 זָה (85) [צ"ל: 84] שָׁנָה, הֵם הִתְחַתְּנוּ
 בְּגִיל 21, יַעֲקֹב הָיָה בְּגִיל 84.
 וּמִקֶּדֶם לָאָה, כִּי "לֹא יַעֲשֶׂה כֵן
 בְּמִקוֹמְנוּ לְתַת הַצְעִירָה לְפָנָי
 הַבְּכִירָה" (בְּרֵאשִׁית כט, כו), אִי אֶפְשָׁר
 לְתַת צְעִירָה לְפָנָי בְּכִירָה בְּשׁוֹם
 אֶפֶן לֹא, וַיַּעֲקֹב הֶלֶךְ הַפּוֹדֵף [שרצה
 קודם את רחל], כִּי הוּא מְשׁוּבוּ בָּנִים
 אֲז הוּא הֶלֶךְ הַפּוֹדֵף, אָבֵל מִי
 שֶׁהוֹלֵךְ יֵשֶׁר כְּמוֹ לְבָן אֲז הוּא
 אוֹמֵר: אֶצְלָנוּ אֵין, אֶצְלָנוּ יֵשׁ
 סֹדֵר, אֶצְלָנוּ הַכֹּל מְסֻדָּר, לֹא
 מִחְתַּנְּנִים אֶת הַצְעִירָה לְפָנָי
 הַבְּכִירָה. "וְלָמָּה רְמִיתָנִי" (בְּרֵאשִׁית
 כט, כה)? לֹא רְמִיתִי אוֹתָךְ, אֲנִי הוֹלֵךְ
 לְפִי סֹדֵר! אָדָם צָרִיךְ לְלַכֵּת לְפִי

לְמָה לֹא חִפִּיתְ לִי? 84? אוֹ לְכָל הַפְּחוֹת כְּמוֹ יַצְחָק, מִתִּי
 הִתְחַתְּנוּ יַצְחָק? בְּאִיזָה גִיל? אַרְבָּעִים! לֹא, אֲתֵם
 מִבְּלָבָלִים אֶת הַכֹּל, הוּא הִתְחַתְּנוּ, הֵייתְ מִחֶפֶז לְגִיל
 אַרְבָּעִים לְכָל הַפְּחוֹת, לֹא, אֲתֵם לֹא הוֹלְכִים לְפִי
 הַתּוֹרָה..., אָבֵל אֲבָרְהָם הִתְחַתְּנוּ בְּגִיל
 15, כְּתוּב בְּתֵנָא דְּבִי אֱלִיהוּ, הַיּוֹם
 צְרִיכִים לְלַמֵּד תֵּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ
 פָּרָק י"ח¹², שְׁפִשְׁאֲבָרְהֶם הָיָה
 בְּגִיל מָאָה אֲז הוּא אוֹמֵר שְׁכָבָר
 (שְׁבַעִים) [אוֹלִי צ"ל: שְׁמוֹנִים] וְחֲמִשׁ
 שָׁנִים הוּא מִתְּפַלֵּל לְבֵן זָכָר, מָאָה
 פְּחוֹת (75) [85] זָה 15, אֲז בְּגִיל 15
 הוּא הִתְחַתְּנוּ וְשָׂרָה הָיְתָה בְּגִיל
 חֲמִשׁ, אָבֵל יַצְחָק בְּגִיל אַרְבָּעִים.
 וְרַחֵל וְלָאָה נוֹלְדוּ כְּשִׁיעֲקֹב קָבֵל
 אֶת הַבְּרָכוֹת, אֲז [יעקב היה בן] 63,
 אֲז (24) [צ"ל: 21, 14 שנה שהיה בשם

מִרְאֵי מְקוֹמוֹת וְהַעֲרוֹת

וְשָׂרָה אֲמַנּוּ שְׁהִיו עֲקָרִים שְׁמוֹנִים וְחִמִּשׁ
 שָׁנָה וְהִרְבוּ רַחֲמִים עַד שֶׁבֵּא יַצְחָק לֵהֶם
 וְשִׂמְחוּ בוּ וְכֵן צָא וּלְמַד מִן יַצְחָק וְרִבְקָה
 שְׁהִיו עֲקָרִים עֶשְׂרִים שָׁנָה וְהִרְבוּ רַחֲמִים
 עַד שֶׁבֵּאוּ שְׁנֵיהֶם יַעֲקֹב וְעָשׂוּ לֵהֶם וְשִׂמְחוּ
 בָּם וְכֵן צָא וּלְמַד מִרַחֵל שְׁהִיתָה עֲקָרָה י"ד
 שָׁנָה מִבְּיָ לִידִים וְהִרְבֵּתָה רַחֲמִים עַד שֶׁבֵּאוּ
 שְׁנֵיהֶם לֵה וְשִׂמְחָה בְּהֵן וְכֵן צָא וּלְמַד מִחַנָּה
 שְׁהִיתָה עֲקָרָה וְהִרְבֵּתָה רַחֲמִים עַד שֶׁבֵּא
 שְׁמוּאֵל לֵה וְשִׂמְחָה בוּ אֵלֵא ע"כ צָרִיךְ אֶתָּה
 לְתַפּוֹס בִּידְךָ מִדָּה הָרֵאשׁוֹנָה שְׁאִמְרַתִּי לְךָ
 מִתְחַלָּה מִפְּנֵי שֶׁהִקְב"ה אוֹהֵב אוֹתָם אֵהֵב
 גְּמוּרָה וְשִׂמְחָה בְּהֵן לְפִיכֵךְ מִצְרַפֵּן כְּדִי שִׁרְבוּ
 בְּרַחֲמִים לְפָנָי.

¹² תֵּנָא דְּבִי אֱלִיהוּ רַבָּה - פָּרָק יח
 פֵּעַם אַחַת הֵייתִי עוֹבֵר מִמְּקוֹם לְמְקוֹם
 וּמוֹצְאֵי אָדָם אַחַד וְאֵמֵר לִי רַבִּי מִפְּנֵי מָה
 בְּעָלִי בְּתִים שֶׁל יִשְׂרָאֵל נִעְצָרִים עַל בָּנִים
 מֵהֵיּוֹת לֵהֶם בָּנִים, אִמְרַתִּי לוּ בְּנֵי מִפְּנֵי
 שֶׁהִקְב"ה אוֹהֵב אוֹתָם אֵהֵב גְּמוּרָה וְשִׂמְחָה
 בְּהֵן לְפִיכֵךְ מִצְרַפֵּם כְּדִי שִׁרְבוּ רַחֲמִים עַל
 בָּנִים וְאֵמֵר לִי רַבִּי לֹא כֵן הוּא אֵלֵא מִפְּנֵי
 שִׁישׁ לֵהֶם טִינָא בְּלִבְבָם וְנוֹשְׂאִין הִרְבָּה
 נִשִּׁים שֶׁלֹּא לְשֵׁם פְּרִיָה וְרִבִּיָה וְאִמְרַתִּי לוּ
 בְּנֵי הִרְבָּה בְּעָלִי בְּתִים יֵשׁ לָנוּ וְחִמּוּדִים הֵם
 וְאֵין לֵהֶם אֵלֵא אֵשֶׁה אַחַת וְאֵעֲפ"כ הֵן
 נִעְצָרִים עַל בָּנִים מֵהֵיּוֹת לֵהֶם בָּנִים וְתִדְעֵ
 לְךָ שֶׁכֵּן הוּא צָא וּלְמַד מֵאַבְרָהָם אֲבִינוּ

סֹדֵר, לֹא לְהִיּוֹת שׁוֹבוּ בָּנִים, לְעֹזֹב אֶת שׁוֹבוּ בָּנִים, שֶׁם הַכֹּל הַפּוֹדָה.

מְתוֹשְׁלַח שְׁחִי 969 שָׁנָה, [שהיה צדיקים גמורים], לְמַדּוּ אֶבֶר מִן הַחִי. עֲכָשְׁיו כְּתוֹב בְּעִבּוּדָה זָרָה, שְׁאֶבֶר מִן הַחִי זֶה רַק אִם מְשַׁנֵּי עֲבָרֵי נְהַר, אִם אֲתָה שֶׁם עַל הַשְּׁלַחֲזָן לְבִן נַח אֲתָה שֶׁם לְיִשְׁמַעְעָל אֶבֶר מִן הַחִי, יֵשׁ לָךְ מֵאָה אֶלְף כְּבָשִׂים, מֵאָה אֶלְף עֲזִים, מֵאָה אֶלְף פְּרוֹת, מֵאָה אֶלְף שְׁוֹרִים, מֵאָה אֶלְף עֲגָלִים, ^[3] אִז אֲתָה שׁוֹחֵט אֶת הָעֶגְלָה וְנִחַתְךָ לֹא אֶבֶר לְפָנַי הַשְּׁחִיטָה — מְתָר לְאָכַל אוֹתוֹ, מְתָר לְהַגִּישׁ אוֹתוֹ, לֹא לְאָכַל.

אֶבֶר אִם הוּא נוֹלָד מֵהַמַּיִם, כִּי אֶצֶל יַעֲקֹב כָּלֵם נוֹלְדוּ מֵהַמַּיִם, אוֹמֵר רַשׁ״י: נוֹלְדוּ מֵהַמַּיִם. אִז אִם הוּא נוֹלָד מֵהַמַּיִם אִז אֲתָה יָכוֹל לְאָכַל אוֹתוֹ כִּכָּה, בְּלִי שְׁחִיטָה.

אוֹ אָדָם נוֹלָד עִם רֹאשׁ שֶׁל אָדָם בְּגוֹף שֶׁל פְּרָה, מִי שֵׁישׁ לֹא רֹאשׁ שֶׁל אָדָם בְּגוֹף שֶׁל פְּרָה, אוֹ הַפּוֹדָה, יֵשׁ לֹא גוֹף שֶׁל אָדָם וְרֹאשׁ שֶׁל פְּרָה, אִז הַשְּׁאֵלָה אִם מְתָר לְשַׁחַט

ה' אָמַר לְאַבְרָהָם אֲבִינוֹ (בְּרֵאשִׁית יב, א): "לָךְ לָךְ מֵאֲרֻצָּה". אֲבֵרָהֵם אָמַר [לֹא לִיעֹזֵר עֲבָדוֹ כִּשְׁשַׁלְּחוֹ לַחֲרוֹן הַלְּבָבֵי אִישָׁה לִיצַחֲקָ]: "רַק אֶל בֵּית אָבִי" (עַל פִּי בְּרֵאשִׁית כד, לח), תְּמִיד חִיָּבִים לְעַשׂוֹת הַפּוֹדָה. ה' אוֹמֵר לֹא: תִּלְךָ "מִמּוֹלַדְתְּךָ". רַק מוֹלַדְתִּי. תְּעֹזֹב אֶת תְּרַח הַזֶּה, מִסְּפִיק עִם הַתְּרַח הַזֶּה. רַק לְבֵית אָבִי. מֵה שְׁאָדָם אוֹמֵר תְּמִיד לְעַשׂוֹת הַפּוֹדָה, לְכֵן הֵכִי טוֹב לֹא לְהַגִּיד לְשַׁנֵּי כְּלוּם, הוּא לְכַד יִגִּיעַ [לְמָה שְׁצִרִיךְ]. אִז רוֹאִים אֵיךְ שְׁאֲבָרָהֵם עוֹשֶׂה הַכֹּל הַפּוֹדָה. תְּעֹזֹב אֶת בֵּית אָבִיךָ, הוּא אוֹמֵר רַק אֶל בֵּית אָבִי. 1

אֶלָּא בְּאֵמַת הוּא [אֲבֵרָהֵם שִׁלְחוֹ הַלְּבָבֵי אֶת רַבְקָה אֶפִּילוֹ שְׁאִיבָה וְסָבָה הִיוּ רַשְׁעִים, כִּי יָדַע שֶׁהִילָדִים שִׁיצְאוּ מִרַבְקָה, הַגִּן] לֹא הוֹלֵךְ לְפִי תְּרַח וְלֹא לְפִי בְּתוֹאֵל, בְּתוֹאֵל הָיָה הֵכִי רַשָּׁע וְתְּרַח הָיָה עוֹד יוֹתֵר רַשָּׁע, [אֶלָּא] זֶה הוֹלֵךְ לְפִי חֲנוּךְ, לְפִי יָרַד

¹³ (מְתָר תְּבִיא עֶגְלָה אֶחָד, אֲתָה חִיב לְהִבְיֵא עֶגְלָה...).

לֹא בְּעֵינָה, סֶף הַכֹּל הִיא שׁוֹקֶלֶת אוֹתוֹ.

יֹתֵר שֶׁשׁ קִילוֹ, אֶצְלֵי הָיָה כָּל יֶלֶד 600 גָּרָם, זֶה לֹא הֶרְבֵּה, שְׁמַיִם אוֹתוֹ בְּפִגְיָה וְהוּא גּוֹדֵל. אִז לְכֵן אָדָם צָרִיךְ לְדַעַת שֶׁהוּא יִכּוֹל לְהֵבִיא עֲשָׂרָה יְלָדִים, זֶה הַדְּבָר הַכִּי קֵל שֶׁבְּעוֹלָם.

כִּי בְּמִצְרַיִם יְלָדוּ שְׁשִׁים בְּכָרִס אַחַד, אִז הֵם הָיוּ מְלִיאָרְדִים, כְּתוּב שֶׁיִּצְאֻוּ רַק אַחַד מִשְׁשִׁים רַבּוּא, שְׁשִׁים רַבּוּא כְּפוּל שְׁשִׁים רַבּוּא זֶה 360 וְעוֹד 9 אֶפְסִים, אִז זֶה מֵה שֶׁקָּרָה בְּמִצְרַיִם, רַק כִּי הֵם הִתְעַקְּשׁוּ, הָיוּ עֵקֶשׁנִים, לְמַדּוּ בְּשׁוּבוֹ בָּנִים אִז הֵם נִהְיוּ שְׁשִׁים רַבּוּא, מִגִּיל שְׁבַע כָּבֵד יְלָדוּ, כָּל

אִז כָּל זֶה הָיָה הַמַּחְלָקֶת בֵּין יוֹסֵף וְהָאֲחִים, אִם מִתֵּר לְשַׁחֵט אָדָם שֶׁיֵּשׁ לוֹ רֹאשׁ שֶׁל פֶּרֶה וְגוֹפֵן שֶׁל אָדָם. אִז הוֹלְכִים לְפִי הָרֹאשׁ — אִם הָרֹאשׁ הוּא רֹאשׁ שֶׁל פֶּרֶה מִתֵּר לְשַׁחֵט אוֹתוֹ, אֶפְלוּ שֶׁהַגּוֹפֵן בֶּן אָדָם, אֲבָל אִם יֵשׁ לוֹ רֹאשׁ שֶׁל בֶּן אָדָם — אֶסוּר לְשַׁחֵט אוֹתוֹ. וְהֵם אָכְלוּ בְּלֵי שְׁחִיטָה, כִּי כָּל הַצֵּאֵן שֶׁל יַעֲקֹב הִתְעַבְּרוּ מֵהֵמָּן.

אֲשֶׁה יִכּוֹלָה לְשַׁתּוֹת כּוֹס מַיִם וְיִהְיֶה לָּהּ עֲשָׂרָה יְלָדִים, יִהְיֶה לָּהּ עֲשִׂירִיָּה, עֵכָשִׁיו אַחַת יְלָדָה בְּמִקְסִיקוֹ, יְלָדָה עֲשִׂירִיָּה. אִז אֲשֶׁה יִכּוֹלָה לְלַדֵּת עֲשִׂירִיָּה, זֶה

אֶחָת יִלְדָה שְׁשִׁים, אִזּוֹ הִגִּיעוּ
לְשִׁשִׁים רַבּוּא כְּפּוֹל שְׁשִׁים רַבּוּא,
הַכֹּל הַזְכוּת שֶׁל מְרִים.

שַׁעוֹר שְׁנַמְסֵר אוֹר לְיוֹם דֵּאשׁוֹן לַיַּל כ"ו שֶׁבֶט פְּרִשֵׁת מִשְׁפָּטִים לְאַחַר תְּפִלַּת מַעֲרִיב

אִזּוֹ כָּל יוֹם יֵשׁ עֲשָׂרָה הַרוּגִים
עֲשָׂרָה פְּצוּעִים, עֲשָׂרָה הַרוּגִים
עֲשָׂרָה פְּצוּעִים, עֲשָׂרָה הַרוּגִים
עֲשָׂרָה פְּצוּעִים קָשָׁה. כָּל זֶה כִּי
עוֹד לֹא שָׁכְרוּ אֶת כָּל הַשְּׂאוּמִי.
כָּל אֶחָד צָרִיף לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׂאוּמִי
שָׁלוֹ, כָּל בֶּן כָּל בֵּת. כָּל בֵּת תֹּאדָרִיף
אֶת הַשְּׂמֵלָה, כָּל שְׂמֵלָה שְׁלֹא
מֵאֲרִיכִים עוֹד מֵאָה הַרוּגִים
[במלחמה בעזה]. כָּל יוֹם עוֹד מֵאָה
הַרוּגִים, כְּכֹר הַגִּעְנוֹ לְחֵמֶשׁ מֵאוֹת
שְׁשִׁים וְאַחַד הַרוּגִים חֲתָלִים.
[ובשמחת תורה] אֵלַי חֵמֶשׁ מֵאוֹת
אַזְרָחִים, יִלְדִים יִלְדוֹת, בַּחֲוָרִים
בַּחֲוָרוֹת. כָּלֶם צְדִיקִים קְדוּשִׁים,
כָּלֶם בְּגֵן עֵדֵן. [אבל] אֲנַחְנוּ רוּצִים
שִׁיחִיו כְּאֵן בְּעוֹלָם, אִם הֵם עוֹלִים
לְגֵן עֵדֵן, זֶה לֹא הַתְּקוּן. הַתְּקוּן
הוּא לְחִיוֹת כְּאֵן בְּעוֹלָם, לְעַמֵּד

בְּנִסְיוֹנוֹת. כָּל יוֹם זֶה נִסְיוֹן חֲדָשׁ,
לְשֹׁבֵר שְׂאוּמִי, לְשֹׁבֵר אֶת
הַתְּאוֹוֹת. לְשֹׁמֵר אֶת הָעֵינַיִם, לֹא
לְדַבֵּר לְשׁוֹן הָרַע, לֹא לְדַבֵּר נְבוּלִי
פֹּה.

בְּרַגַע שֶׁבֵּת תִּשְׁבֵּר אֶת הַשְּׂאוּמִי
שְׁלָה, הִיא תִּזְכָּה לְעִמּוּדָא דְנוּרָא
כְּמוֹ דְבוּרָה הַנְּבִיאָה שֶׁהִיא עָלֶיהָ
עִמּוּד אֵשׁ. עַל דְבוּרָה הַנְּבִיאָה
וְעַל יַעֲלֵל הִיא עִמּוּדֵי אֵשׁ, הֵם הָיוּ
עִמּוּדֵי אֵשׁ. וְיַעֲלֵל לְקַחְהָ [יְתָד,
וְתִקְעָה אוֹתוֹ בְּרֵאשׁוֹ שֶׁל סִסְרָא וְעַל זֶה]
כְּתוּב; "בֵּין רַגְלֶיהָ נָפַל ... שְׂדוּד"
(שׁוֹפְטִים ה' כ"ז) - "שְׂדוּד" זֶה מִלְּאָף
מְטַטְרוֹן. כָּל יִלְדָה תִּזְכָּה שְׂמֵלָף
מְטַטְרוֹן יִתְעַבֵּר בָּהּ.

כִּי פַעַם יִלְדָה הִיְתָה נְבִיאָה, כָּל
יִלְדָה. כְּמוֹ שְׂאוּמֵר בְּעַל הַטּוֹרִים
אִיף שָׂרַח יוֹדַעַת שִׁיוֹסָף חִי? [הַרְיִ
לֹא מְגַלִּים אֶת זֶה. מִי שִׁיגְלָה
[לְעַקֵּב] שִׁיוֹסָף חִי, יָמוֹת עַל
הַמְּקוֹם. [עַקֵּב יֹאמֵר:] מָה, אִזּוֹ
מְכַרְתָּם אוֹתוֹ?, עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם
שָׁנָה אַתָּם מְרַמִּים, מְשַׁקְרִים. כָּל
הִיְהוּדִים שֶׁקָּרְנִים יוֹדַעִים אֶת
זֶה... אָבֵל כְּזֶה שֶׁקָּר, לְרַמּוֹת אֶת
הָאָבָא? מִלֵּא מְרַמִּים אִיזָה גוֹי,

יַעֲשֶׂה ה' לֵאדֹנָי בֵּית נְאֻמוֹ" (שְׁמוּאֵל א' כ"ה כ"ח). היא רְצָה מֵהָר לְהַצִּיל אֶת דָּוִד "מִבּוֹא בְדָמַי" (שָׁם כ"ו).

וְאַחֲרַי זֶה מִיכַל רָאֲתָה אֶת הַרְגָלִים [שֶׁל דָּוִד בְּשַׁעַה שָׂרָקָד מוֹל אַרוֹן הַבְּרִית]. היא אָמְרָה אִם אֲנִי רוֹאָה אֶת הַרְגָלִים שְׁלֶךְ, אִז אֵל תִּפְנֹס הַבֵּיתָה. לֹא נִתְּנָה לוֹ לְהִפְנֹס לְבַיִת, אוֹמֵר הַמְדַרְשׁ רָבָה בְּ-בַמְדָּבָר.

וְכָל בַּת שֶׁתִּשְׁבֵּר אֶת הַשָּׂאוּמִי, תִּזְכֶּה לְלִפְיָדִי אֵשׁ, כְּמוֹ דְבוּרָה הַנְּבִיאָה וְהִיא תִּבְיָא אֶת הַגָּאֻלָּה הַשְּׁלָמָה בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן!

מְרַמֵּים אֵיזָה עֲרָבִי. אֲבָל לְרַמּוֹת אֶת הָאָבָא עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה, וְלִהְיוֹת בְּשִׁבְי חֲטוּף מֵהַחֲטוּפִים.

אוֹמְרִים שֵׁישׁ מֵאָה שְׁלוּשִׁים וְשֵׁשׁ חֲטוּפִים, זֶה לֹא נִכּוֹן. הִיָּה יוֹסֵף זֶה מֵאָה שְׁלוּשִׁים וְשִׁבְעֵ, אֲחִינֹעַם זֶה מֵאָה שְׁלוּשִׁים וּשְׁמוֹנֶה, אֲבִיגַיִל זֶה מֵאָה שְׁלוּשִׁים וְתִשְׁעֵ, דִּינָה זֶה כְּכֹר מֵאָה אַרְבָּעִים. וְעַכְשָׁו דְּבַרְתִּי עִם בִּידָן, הוּא אָמַר שֵׁישְׁחָרְרוּ אוֹתָם, הוּא יַעֲבֹד עַל זֶה חֲזָק, שֵׁישְׁחָרְרוּ גַם אֶת אֲבִינֹעַם וְגַם אֶת אֲבִיגַיִל.

אֲבִיגַיִל הִיָּתָה מֵהַשְּׁבַע נְבִיאוֹת, היא אָמְרָה (כִּי בֵּית ה' בּוֹנֶה לָּהּ) "כִּי עֲשֶׂה

שיעורי מעריב פרשת יתרו

כְּמוֹ [בְּזִמְנוֹ] בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵיִת שְׁנֵי, שְׁעַל כָּל בַּת שֶׁהִלְכָה לְבֵיִת הַמִּקְדָּשׁ הִיָּה עָלֶיהָ עֲמוּד אֵשׁ וְלִפְיָדִי אֵשׁ הָיוּ סוֹכְבוֹת אוֹתָהּ. וְהִיָּתָה יוֹדַעַת בְּנִבּוּאָה כָּל מָה שֶׁקּוֹרָה בְּעוֹלָם, לֹא צְרִיכָה לְשַׁמַּע שָׂאוּמִי וְלֹא סְמַרְטָפוֹן, יִדְעָה כָּל מָה שֶׁקּוֹרָה בְּעוֹלָם עַל יְדֵי הַנְּבִיאָה. כְּמוֹ שָׂרָח בַּת אֲשֵׁר שֶׁיִּדְעָה

שְׁעוֹד שְׁנַמְסֵד אוֹד לְיוֹם שְׁנֵי לַיִל י"ט שְׁבַט פְּרָשַׁת יִתְרוֹ לְאַחַר תְּפִלַּת מַעְרִיב

כָּל יוֹם עֲשָׂרִים וְאַחַד הַרוֹגִים, זֶה הַכֹּל כִּי עוֹד לֹא כָּל הַבְּנוֹת מֵאֲרִיכוֹת אֶת הַשְּׁמָלוֹת. וְכָל בַּת צְרִיכָה לְשַׁבֵּר אֶת הַשָּׂאוּמִי שְׁלָהּ, כָּל בֶּן יִשְׁבֵּר אֶת הַשָּׂאוּמִי וְאִז עַל כָּל בַּת יִהְיֶה עֲמוּדָא דְנִנְרָא.

אָסוּר, לְפִי הַחֶק הַבִּינְלָאֲמִי זֶה
הָיָה אָסוּר... אִז אַבִּישִׁי אֶמַר אֶת
הַשֵּׁם הַמְּפָרֵשׁ, וְנִכְנַס בְּרַפִּיחַ
וְשִׁחַרְר אוֹתוֹ.

אִז בְּרַגַע שְׁכָל בַּת תִּשְׁבַּר אֶת
הַשְּׂאוּמִי, תִּלְךְ עִם שְׁמֵלוֹת
אֲרָכוֹת, הִיא תַעֲוֹף בְּאוֹיֵר. כְּמוֹ
מִצְפוּרֵי שְׁהִיּו עָפוֹת בְּאוֹיֵר. כָּל
בֵּית שְׁנֵי הֵיּו עָפוֹת בְּאוֹיֵר,
מִמִּירוֹן, מִצְפוּרֵי, מִכְּפַר שְׂמֵאִי,
הֵיּו עָפוֹת בְּאוֹיֵר וְחוֹזְרוֹת לְפָנָי
שֶׁהַשֶּׁמֶשׁ זֶרְחָה עַל הַתְּאֵנָה.
מִתְפַּלְלוֹת וְתִיקִין בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ.

בְּבֵית שְׁנֵי כְּבָר הָיָה וְתִיקִין, כְּבָר
הָיָה שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה, הַתְּפִלּוֹת כָּל
יוֹם שְׂמוֹנָה עֶשְׂרֵה שְׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת.

כִּי כְּתוּב בַּהֲלָכָה, שֶׁבַת צְרִיכָה
לְהַתְּפַלֵּל אֶת כָּל הַשְּׁלוֹשׁ תְּפִלוֹת,
כִּי זֶה דְרַבְּנָן. מָה שְׁדַרְבְּנָן אִז אֵין
מִצְוֹת עֲשֵׂה שֶׁהִזְמַן גְּרָמָא, וְהֵבַת
חִיבָת. פְּעַם הָיָה לֹא הָיָה מְכוֹנוֹת
כְּבִיסָה, וְלֹא הָיָה מְכוֹנוֹת יְבוּשׁ
[וּפְטְרוּנֵשׁ תְּפִילָה], אָבֵל הַיּוֹם שֵׁישׁ
מְכוֹנוֹת כְּבִיסָה וְהֵכַל אוֹטוֹמָטִי,
וְהֵבַת מִתְבַּטְּלַת עֲשָׂרִים וְאַרְבַּע
שָׁעוֹת, אִז הִיא צְרִיכָה שְׁלוֹשׁ
תְּפִלוֹת בַּיּוֹם, חִיבָת. וְאִז יִהְיֶה

שְׁיוֹסֵף חֵי, וְלִכְן שָׁמוּ אֶת אֲשֶׁר
בְּחֶרֶם מֵאֲתִים וְעֶשֶׂר שָׁנָה שְׁהִיּו
בְּמִצְרַיִם, וְעוֹד אַרְבָּעִים שָׁנָה
בְּמִדְבָּר, אֲשֶׁר הָיָה בְּחֶרֶם לְמָה
הוּא גְלָה לְבַת שְׁלוֹ אֶת כָּל
הַסּוּדוֹת שְׁאָסוּר לְגִלוֹת שְׁיוֹסֵף
חֵי, מִי שִׁיגְלָה שְׁיוֹסֵף חֵי יָמוֹת עַל
הַמָּקוֹם. וְלִכְן יוֹסֵף לֹא נִפְגַּשׁ עִם
אָבֵא שְׁלוֹ כָּל הַשָּׁבַע עֶשְׂרֵה שָׁנָה,
חוּץ מֵהַפְּעַם הַרְאֵשׁוֹנָה
וְהַאֲחֵרוֹנָה, שְׁאָבִיּו לֹא יִשְׁאַל מָה
הָיָה. אָבִיּו חָשַׁב שֶׁהַחֲמָאֵס חֲטָף
אוֹתוֹ.

כִּי יוֹסֵף הָיָה מֵהַחֲטוּפִים, עֲשָׂרִים
וּשְׁתַּיִם שָׁנָה [הוּא] הָיָה
מֵהַחֲטוּפִים. דִּינָה הִיְתָה
מֵהַחֲטוּפוֹת, וְאַחֲיֵנַעַם הִיְזַרְעֵאֵלִי
הִיְתָה מֵהַחֲטוּפוֹת, וְאַבִּיגַיִל
הַכְּרַמְלִית מֵהַחֲטוּפוֹת [שְׁנֵיהֶם נִשׁוּת
דוֹד הַמֶּלֶךְ]. כִּכָּה יֵשׁ לָנוּ רְשִׁימָה
אֲרָכָה שֶׁל חֲטוּפִים וְחֲטוּפוֹת,
בְּנוֹסֵף לְמֵאָה שְׁלוֹשִׁים וְשֵׁשׁ שֵׁישׁ
הַיּוֹם. וְדוֹד עֲצָמוּ הָיָה
מֵהַחֲטוּפִים, וְאַבִּישִׁי לֹא הָיָה
אֲכַפַּת לוֹ מֵהָאֵג, וְלֹא הָיָה אֲכַפַּת
לוֹ מֵאֵף אֶחָד. הוּא נִכְנַס בְּרַפִּיחַ
וְשִׁחַרְר אוֹתוֹ, לְמֵרוֹת שְׁהִיּה

כָּל הַנְּשִׁים הָיוּ עֹפּוֹת בְּאוֹר, כִּי כָּלם הִלְכוּ אַרְוֶף כָּלם כִּסּוּ אֶת הַרְגְּלִים.

מִיכָל אֲמָרָה לְדוֹד אֲתָה לֹא תִכְנַס הַבֵּיתָה, רְאִיתִי אֶת הַרְגְּלִים שֶׁלָּךְ אֲתָה לֹא תִכְנַס הַבֵּיתָה. [דוֹד] עֲשֵׂה שְׁמִינִיּוֹת לְכַבוֹד אַרְוֶן הַבְּרִית בְּאוֹר, הוּא עָף בְּאוֹר.

הוּא [דוֹד] הָיָה שְׁבוּי הוּא הָיָה מִהַחֲטוּפִים, אֲבִישִׁי אֲמַר לֹא אֲכַפֵּת לִי שֶׁהוּא מִהַחֲטוּפִים. זֶה הָיָה נֶגֶד אֲמֵנַת הָאֵל, נֶגֶד אֲמֵנַת זַיְנֵבָה, הוּא נִכְנַס לְתוֹךְ רְפִיחַ, הוֹצִיא אֶת דּוֹד. אֲנִי לֹא יוֹדֵעַ כְּמָה... הוּא חָסַל שֵׁם מְאוֹת מַחְבְּלִים, עַל זֶה יֵשׁ מִשְׁפָּט בֵּינָאֲמֵי יְהוָה.

כִּי מֵאֲשִׁימִים עֲכָשׂוּ אֶת עַם יִשְׂרָאֵל בְּרִצְחַת שֶׁל עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ מִלְּיוֹן גְּרַמָּנִים, שְׁנֵהֲרָגוּ בְּמַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה. אֲמָרוּ הַכֹּל הִיְהוּדִים אֲשִׁמִּים, הֵם גָּרְמוּ לְמַלְחָמָה, הֵם גָּרְמוּ לְאֲבֹדֵן שֶׁל עֲשָׂרִים וְחָמֵשׁ מִלְּיוֹן 'צַדִּיקִים' גְּרַמָּנִים נְאֻצִּים, שֶׁכָּלם מָתוּ בְּמַלְחַמַת הָעוֹלָם הַשְּׁנִיָּה. עֲכָשׂוּ מֵאֲשִׁימִים רַק אֶת עַם יִשְׂרָאֵל, כָּל

עָלֶיהָ עֲמוּדָא דְנִנְרָא וְלִפְיָדִי אֲשֶׁר כְּמוֹ דְבוֹרָה הַנְּבִיאָה, שֶׁהָיוּ עָלֶיהָ עֲמוּדָא דְנִנְרָא וְלִפְיָדִי אֲשֶׁר. וְנִזְנָה לְגַאוּלָּה הַשְּׁלָמָה בְּמַהֲרָה בְּיָמֵינוּ אֲמֵן!

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר אוֹר לְיוֹם שְׁלִישִׁי לַיַּל כ' שִׁבְט פְּרֻשַׁת יִתְרוֹ לְאַחַר תְּפִלַּת מַעֲרִיב

כָּל הַנְּשִׁים מִצְפוּרִי, מִצְפָּת, מִכְפָּר שְׁמַאי, מִמִּירוֹן, הָיוּ עֹפּוֹת בְּאוֹר. כָּל חַג כָּל יוֹם הָיוּ הוֹלְכוֹת לְוִתִּיקִין לְהַתְּפַלֵּל בְּכַתֵּל - בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ, וְעֹפּוֹת בְּאוֹר בְּחִזְרָה לְפָנֵי שְׁשׁוּלְחִים אֶת הַיְלָדִים לְחִידָר. הַטְּנֵדָרִים הָיוּ מְגִיעִים, הַיְלָדִים עוֹד לֹא הָיוּ לְמַטָּה בְּכָלֵל. הָיוּ מְגִיעוֹת בְּשִׁמוּנָה בְּבִקְרָה וְהַסְנְדוּיִצִּים הָיוּ כְּבָר מוֹכְנִים, כָּל הַסְנְדוּיִצִּים. וּמִיָּד הָיוּ שׁוּלְחִים אֶת הַיְלָדִים תוֹךְ שְׁתֵּי דְקוֹת לְמַטָּה, עִם יָד אֶחָד סְנְדוּיִץ' יָד אַחַת תְּקוּן הַכְּלָלִי. כָּל יָלֵד צְרִיף לְהַגִּיד תְּקוּן הַכְּלָלִי, עַד שֶׁהוּא הָיָה מְגִיעַ לְחִידָר, הָיָה גוֹמֵר שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים תְּקוּן הַכְּלָלִי. וְכֵכָה

זֶה הַחֲלִיטוּ בְּהָאג, וּבְאַמְנַת זַנְבָּה, אַמְנַת אוֹסְלוֹ.

אִז בְּרַגַע שֶׁהַבְּנוֹת תִּלְכְּנָה, אָרוֹךְ וְתִשְׁבֵּר אֶת הַשְּׂאוּמֵי שְׁלָה, הִיא תִזְכָּה מִיָּד לְעַמּוּדֵי דְנוּרָא, לְלִפְיֵדֵי אִשׁ, כְּמוֹ דְבוּרָה אִשׁ לְפִידוֹת שֶׁהִיָּתָה מְקַפֶּת בְּלִפְיֵדֵי אִשׁ, וְכֹל פְּעַם הִיָּתָה מְחַנְבָּאֵת. כִּי כָּל אַחַת יְכוּלָה לְהִיּוֹת נְבִיאָה, כָּל דּוֹר הָיוּ שְׂשִׁים רַבּוּא נְבִיאוֹת, שֶׁשׁ מֵאוֹת אֶלֶף, כָּל אִשָּׁה הִיָּתָה נְבִיאָה - כָּל בַּת שְׁנֵיָה הִיָּתָה נְבִיאָה.

וְלִכֵּן שָׂרַח בַּת אֲשֶׁר יָדְעָה שְׂיוֹסָף חֵי. כִּי מִי שֶׁהִיָּה אוֹמֵר [לְיַעֲקֹב] שְׂיוֹסָף חֵי, הִיָּה מֵת עַל הַמְּקוֹם [מִהַקְּפֹדֵת יַעֲקֹב, שֶׁהִיָּה אוֹמֵר לוֹ:] מָה עֲשִׂים וְשִׁתִּים שְׁנָה אֶתָּה מְרַמָּה אוֹתָנוּ, אֶתָּה מְרַמָּה אֶת הָאָבִיא שְׁלָךְ, מְכַרְתָּ אֶת יוֹסֵף לְעַבְד, אֵיךְ אֶתָּה לֹא [מִתְבַּיֵּשׁ]?! אֵיךְ עֲשִׂיתָ כִּזֶּה פֶּשַׁע?! עַד הַיּוֹם זֶה לֹא מִתְּכַפֵּר! כָּל הַשּׂוֹאוֹת וְכָל הַשּׂוֹאָה, וְכָל שׂוֹאָה רֵאשׁוּנָה וְשִׁנְיָה, חֲרַבֵּן בֵּית רֵאשׁוֹן, חֲרַבֵּן בֵּית שְׁנֵי, זֶה הַכֹּל עַל מְכִירַת יוֹסֵף. גַּם הֵטַח שֶׁהִיָּה בְּשִׂמְחַת

תּוֹרָה זֶה עַל מְכִירַת יוֹסֵף. דְּבָר שְׁלֹא יִתְּכַפֵּר לְעוֹלָם! כִּי זֶה שְׂמוֹכְרִים אַח זֶה לֹא יְכוּל לְהִתְּכַפֵּר. וְיַעֲקֹב יָשַׁב עֲשָׂרִים וּשְׁתַּיִם שָׁנָה עַל הַרְצָפָה, וְרַק בְּכָה וְרַק בְּכָה וְרַק בְּכָה ג', שְׁלֹא שָׁמְעוּ אֶת קוֹל הַשְּׂמִחָה [שֶׁל בְּנֵי בֵּית שְׁנֵי], מְרַב הַבְּכִיּוֹת [שֶׁל הַזְּקֵנִים שֶׁזְּכָרוּ אֶת הַנְּסִים שֶׁהָיוּ בְּבֵית רֵאשׁוֹן]. הִיָּה כְּאֵלֶּה בְּכִיּוֹת שְׁלֹא שָׁמְעוּ אֶת הַשְּׂמִחָה.

וּבְרַגַע שֶׁכָּל בַּת תִּלְךְ אָרוֹךְ וְתִשְׁבֵּר אֶת הַשְּׂאוּמֵי שְׁלָה, תִּתְּבַטֵּל הַמְּלַחְמָה וְתִהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׂלֵמָה בְּמַהְרָה בְּיַמֵּינוּ אָמֵן!

שְׁעוֹר שְׁנַמְסָר אוֹר לְיוֹם רְבִיעִי לִיל כ"א שְׁבֹט פְּרֹשֶׁת יִתְרוֹ לְאַחַר תְּפִלַּת מַעֲרִיב

כְּמוֹ שֶׁהִזְכַּרְנוּ בְּשַׁעוֹרִים הַקּוֹדְמִים, שְׂאֲחִינְעַם הַיְזָרְעֵאֵלִי וְאַבְיָגִיל הַכַּרְמְלִית [נְשׂוֹת דוֹד] הָיוּ בֵּין הַחֲטוּפוֹת. דָּוִד לֹא הִתְחַשֵּׁב לֹא בְּאַמְנַת זַנְבָּה וְלֹא בְּאַמְנַת הָאג, לֹא בְּאַמְנַת אוֹסְלוֹ וְלֹא

בְּאַמְנַת קִמַּפְ דְּיִיד. הוּא נִכְנָס
 בְּבִלְתֵּי מַעֲרָבִים' בְּאַנְשִׁים
 הַצְּדִיקִים' הָאֵלֶּה, שְׁחֻטְפוּ אֶת
 שְׁתֵּי הַנְּשִׁים, חִסַּל לָהֶם כְּמָה
 מְאוֹת, וְאַפְלוּ שֶׁהֵם הָיוּ הַכִּי
 'צְדִיקִים' בְּעוֹלָם. וְהוֹצִיא אֶת
 אַחֲינֵעַם הַיִּזְרְעֵאֲלִי אַבִּיגַיִל
 הַכַּרְמְלִית, הוֹצִיא אוֹתָם. כְּמוֹ
 שְׁמַעוֹן וְלוֹי שֶׁהוֹצִיאוּ "אֶת דִּינָה
 מִבֵּית שָׁכָם" (בְּרֵאשִׁית ל"ד כ"ו). לֹא
 הִתְחַשְּׁבוּ בְּאֵף אֶחָד, לֹא בְּאַמְנַת
 זְנוּבָה, וְלֹא בְּאַמְנַת הָאֵג, וְלֹא
 בְּאַמְנַת אוֹסְלוֹ, וְלֹא בְּאַמְנַת קִמַּפְ
 דְּיִיד.

כְּמוֹ בְּבֵית רֵאשׁוֹן וּבְבֵית שְׁנַי כְּלָם
 עָפוּ בְּאוֹר, מְצַפּוֹרִי, מְכוֹלָם,

כִּי בְּרַגַע שְׁכָל אִשָּׁה תִּכְסֶּה אֶת
 הַרְגָּלִים, אִז תִּפְסַק הַמְּלַחְמָה. כֹּל

הַסְמְרָטְפוֹן, לְשֹׁבֵר מִיָּד, לְנִתְּן אוֹתוֹ. כִּי כָּל אֶחָד גּוֹרֵם לְהַרְיָגָה שָׁל אַרְבַּע מְאוֹת - מְאוֹת הַרוֹגִים.

וְכָל בֵּת שֶׁתִּשְׁבֵּר אֶת הַשְּׂאוּמֵי שְׁלָהּ הִיא תִּזְכָּה לְעוֹף בְּאוֹיֵר. כְּמוֹ [בַּזְמַן] בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, שֶׁכָּל הַבְּנוֹת הָיוּ עֲפוֹת בְּאוֹיֵר, מִכֶּפֶר שְׂמַאי, מִמִּירוֹן, מִצְּפַת. מִכָּל הַמְקוֹמוֹת הָיוּ עֲפוֹת בְּאוֹיֵר, מִמְטוּלָה, וְהָיוּ חוֹזְרוֹת הַבֵּיתָה עוֹד לִפְנֵי זְרִיחַת הַשֶּׁמֶשׁ [עַל הַתְּאֵנָה], לְשַׁלַּח אֶת הַיְלָדִים לְחִידָר. וְכָל בֵּת זָכָתָה לְעַמּוּדָא דְנוּרָא, לְהִיּוֹת מִקְּפַת בְּלִפְיֵי אֵשׁ, כְּמוֹ דְּבוּרָה הַנְּבִיאָה אֲשֶׁת לִפְיֵדוֹת שֶׁהָיְתָה מִקְּפַת בְּלִפְיֵי אֵשׁ. וְעַל יְדֵי זֶה נִזְכָּה לְגְאוּלָּה הַשְּׁלָמָה בְּמַהְרָה בְּיַמִּינוֹ אָמֵן!

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר אוֹר לְיוֹם
שְׁשִׁי לַיּוֹל כ"ג שֶׁבֶט
פְּרֻשֵׁת יִתְרוֹ לְאַחַר תְּפִלַּת
מַעֲרִיב

הַיּוֹם הַיְאָרְצִיטְ שֶׁל ר' שְׁמֻחָה אַרְיָה הַלְפְּרִין, אָבֵא שָׁל כָּל מִשְׁפַּחַת הַלְפְּרִין, שֶׁהוּא הָיָה

מִכֶּפֶר שְׂמַאי מִצְּפַת, כָּלֵם הָיוּ עֲפוֹת בְּאוֹיֵר. כָּל אִשָּׁה רָצְתָה לְהַתְּפַלֵּל בְּמִקְדָּשׁ, בְּכַתֵּל, הִיא לֹא וּתְרָה. כָּל בֵּית רֵאשׁוֹן וּבֵית שְׁנִי, שׁוֹם אִשָּׁה לֹא וּתְרָה עַל תְּפִלָּה בְּכַתֵּל, תְּפִלָּה בְּבֵית הַמִּקְדָּשׁ. לְכֵן כָּלֵם זָכוּ לְעוֹף בְּאוֹיֵר, בְּזִכּוֹת זֶה תִּהְיֶה הַגְּאֻלָּה הַשְּׁלָמָה בְּמַהְרָה בְּיַמִּינוֹ אָמֵן!

שְׁעוֹר שְׁנַמְסֵר אוֹר לְיוֹם
חֲמִישִׁי לַיּוֹל כ"ב שֶׁבֶט
פְּרֻשֵׁת יִתְרוֹ לְאַחַר תְּפִלַּת
מַעֲרִיב

מִתְחַלֵּת הַמְלַחְמָה מִשְׁמַחַת תּוֹרָה יֵשׁ כְּבָר חֲמֵשׁ מְאוֹת חֲמִישִׁים הַרוֹגִים - חִיָּלִים. עֲכָשׁוּ בְּמוֹשָׁב עַלִּי מוֹשָׁב דְּתֵי שׁוּמְרֵי שֶׁבֶת יֵשׁ כְּבָר הָרוּג רַב־עֵי. וְכָל יוֹם יֵשׁ עוֹד שְׁלוֹשָׁה הַרוֹגִים וְעוֹד שְׁלוֹשָׁה הַרוֹגִים וְעוֹד שְׁלוֹשָׁה הַרוֹגִים. כְּבָר אֵי אֶפְשָׁר לְסַבֵּל אֶת זֶה, אֵי אֶפְשָׁר לְרְאוֹת אֶת זֶה. זֶה הַכֹּל כִּי עוֹד יֵשׁ בְּנוֹת שְׁלֹא הָאָרִיכוּ אֶת הַשְּׁמָלוֹת וְלֹא שְׁכָרוּ אֶת הַשְּׂאוּמֵי שְׁלָהֶם. וְכָל בֵּן צָרִיךְ לְשֹׁבֵר אֶת הַשְּׂאוּמֵי, כָּל בֵּן וְכָל בֵּת, אֶת

'חֲפִים מִפֶּשַׁע', 'בְּלִתי מְעַרְבִים',
מִצָּאוּ רַק אֶת הַדִּי. אֵן. אִי. שְׁלֵהֶם
כָּבֵר לֹא מִצָּאוּ לֹא גּוֹפּוֹת וְלֹא
אָפֵר. רַק לְפִי הַדִּי. אֵן. אִי. רָאוּ זֶה
עָשָׂר אֶלֶף. מִחֵר יֵשׁ מִשְׁפֵּט בְּהָאג,
כָּלֶם מִזְמָנִים לְבוֹא לְמִשְׁפֵּט.

שיעור שבת בשלח

קידוש לנינתו מורינו

הרב בת לנכדו ר'

שמואל איזיק בן ר' נתן

רובינשטיין

~ נכתב על פי הזכרון והבנת השומע ~

הנשים יותר קרובות לנבואה.
בזמן בית המקדש היו ילדות
נביאות והיו עפות לירושלים
והיו מתפללות בבית המקדש
ואחר כך הם היו חוזרות

חנה גם עלתה לבית המקדש
והתפללה שם בלחש שלוש
שעות, ועלי חשב שהיא שיכורה
ועדיין לא הייתה תפילת שמונה
עשרה, שרק אנשי כנסת הגדולה
תיקנו זאת יותר מאוחר. נשים
היו מגיעות ומתפללות על
הבעלים שלהם שיהיו צדיקים

אומר ברכת המזון שְׁעָה שְׁלֵמָה.
ובחֲתָנָה שֶׁל יִצְחָק שֶׁהִתְחַתֵּן עִם
גּוֹל, בְּחֲתָנָה שְׁלוֹ, הָיָה עֲשִׂיר
גְּדוֹל רָצָה לְתֵת מֵאָה דוֹלָר, אוֹלִי
אֶלֶף, טֵלֶפֶן אֵלִיו, וְהוּא לֹא עוֹנָה,
מִטֵּלֶפֶן וְהוּא לֹא עוֹנָה. הוּא
שׂוֹאֵל לָמָּה הוּא לֹא עוֹנָה', [אָמְרוּ
לו:]: הוּא בְּאִמְצַע בְּרֵכֶת הַמְּזוֹן.
כִּכָּה חֲמֵשׁ פְּעָמִים הוּא טֵלֶפֶן,
אָמְרוּ רַק בְּרֵכֶת הַמְּזוֹן. [אָמְרוּ
הַגְּבִיר:]: 'שְׁעָה שְׁלֵמָה בְּרֵכֶת
הַמְּזוֹן? ! אִם כִּכָּה הוּא מְקַבֵּל אֶת
כָּל הַחֲתָנָה. נָתַן אֶת כָּל הַחֲתָנָה,
בְּזָכוֹת בְּרֵכֶת הַמְּזוֹן כִּי זֶה מְבִיא
אֶת הַשְּׁפַע.

וְעַלְשׁוֹ אֲנַחְנוּ בְּפִרְשֵׁת הַחֲטוּפִים,
כְּמוֹ אֲחִינֵעָם הַיִּזְרְעֵאלִית,
וְאֲבִיגַיִל הַכַּרְמֶלִית הָיָה
מִהַחֲטוּפוֹת. דָּוִד פָּנָה לְבִידֵן
לְמִקְרוֹן, הֵם אָמְרוּ שִׁיעֲשׂוּ אֶת כָּל
הַמֵּאֲמָצִים לְשַׁחֵרֵר אוֹתָם, בְּסוּף
אָמְרוּ שִׁישׁ הַתְּקָדְמוֹת גְּדוֹלָה.
דָּוִד חָכָה חֲדָשׁ חֲדָשִׁים, וְזֶה לֹא זָו
כְּלוּם. נִסַּע לְקַטֵּר אָמְרוּ לוֹ תַּחֲזִיר
אֶת יְרוּשָׁלַיִם, תְּשַׁחֵרֵר עָשָׂר אֶלֶף
מִחֲבָלִים. דָּוִד לֹא הִסְכִּים לְכָלוּם,
נִכְנַס בְּעָשָׂר אֶלֶף, עָשָׂר אֶלֶף

ושיהיה ילד והיו חוזרים אבל חנה מתפללת שלוש שעות ועלי הסתכל באורים ותומים וראה ארבע אותיות ש כ ר ה, וחושב שהכוונה שהיא שיכורה, לכן אמר לה למה תשתכרין, אבל היא אמרה לו אתה לא יודע לקרוא, נכון אין לך רוח הקודש. ובגלגול קודם עלי היה יעל אשת חבר הקיני שהיא הכתה את סיסרא עם היתד, ואיך היא הכתה אותו עם יתד, הרי זה לא חד, שתיקח חרב, אבל היא לא רצתה, משום שזה כלי גבר, ולא רצתה להשתמש בזה, והיא התגלגלה בעלי, וחנה בגלגול הקודם היתה חבר הקיני [שהיה בעלה של יעל, וזה שינה אמרה לעלי:] בגלגול הקודם אני הייתי הבעל ואתה היית האישה, ועכשיו אתה אומר לי מה לעשות? ויעל זכתה שתתעבר באבי שהלכה כמותו ביע"ל קג"ם הלמד זה לחי העומד מאליו שאם מוסיפים לו עוד משהו אפילו שערה זה כשר.

וקוף זה קידושין שאין מסורים לביאה שזה לא קידושין, והרמב"ם סובר שחופת נידה לא חייבים עליה כרת, שאם היא נכשלה במזיד לא חייבים על זה כרת, שזה לא ראוי לביאה, אבל כל הפוסקים חולקים על הרמב"ם בזה.

[-] הבן של אפרים הוא חושב את ה-400 שנה מאז שנגזרה הגזרה בברית בין הבתרים שאז אברהם היה בן 70 ולכן יצאו ממצרים 30 שנה לפני כן [ונהרגו כולם]¹⁴.

מראי מקומות והערות

ואפרים להוציא אל הורג בניו והרגום פלשתים שנאמר (ד"ה א ז) ובני אפרים שותלח והרגום אנשי גת והיו עצמותיהם שטוחין בדרך חמרים חמרים שכבר היה להם ל' שנה שיצאו עד שלא יצאו אחיהם ממצרים אמר הקב"ה אם יראו ישראל עצמות בני אפרים שטוחין בדרך יחזרו למצרים.

¹⁴ מדרש רבה שמות - פרשה כ פסקה יא ולא נחם אלהים דרך ארץ פלשתים למה אלא שטעו שבטו של אפרים ויצאו ממצרים עד שלא שלם הקץ ונהרגו מהם ל' רבוא ולמה נהרגו שחשבו מיום שנדבר אברהם בין הבתרים וטעו ל' שנה שנאמר (תהלים עח) בני אפרים נושקי רומי קשת לולי שטעו לא יצאו מי היה חפץ להוציא אל הרג בניו אפרים שנאמר (הושע ט)

מארבע שנה שתי דפנות וטפח ככה נהיה מ-400 210 שנה שזה מה שכתוב "קץ כל בשר בא לפני" שהקדוש ברוך הוא הוריד 190 כמניין קץ והיו במצרים כמניין רדו 210 שנה.

*דיבר מעניין הגאולה שבשנת [ה' אלפים] תתכ"ח אז יהיה 2000 שנה לחורבן ועד אז ודאי יהיה הגאולה, הקומרנר אומר שהגאולה תהיה בה' אלפים תש"ס, שזה כמניין הביצים שצריך במקווה ויש שיטה שזה יהיה [ה' אלפים] תש"ח כי כתוב בדניאל שהגאולה תהיה 2300

בלעם אמר לפרעה שיהרוג את כל היהודים ואיוב אמר שהוא יכול לשעבד אותם 400 שנה ומה שכתוב ואחרי כן ייצאו ברכוש גדול החשבון יהיה עוד 20 דורות מה יש לך לפחד שהנכד של הנכד שלך ישלם על זה ושהקדוש ברוך הוא הוציא את עם ישראל ממצרים אחרי 210 שנה איוב אמר לקדוש ברוך הוא איך נהיה מ-400 210 אז הקדוש ברוך הוא אמר לו כמו שכתוב. בסכת סכת סוכות שזה ארבע דפנות, ומספיק רק שתי דפנות וטפח אז כמו שבסוכות

נשק ולהגיע ועשו בעיות עד שאישרו את הנשק הם אמרו שצריך לכתוב כל אחד וכל הנשקים היו צריכים להפקיד בנשקיה ושהגיעו לשם ראו שאין שם כלום והיה אחד בכיסופים שהיה לו 15 כדורים מותר רק 10 אבל לו היה חמש יותר מהמותר והוא ירה ב-15 ערבים והשאר ברחו

עכשיו זה ט"ו בשבט ראש השנה כי ראש השנה זה בכתר דעתיק וט"ו בשבט זה בכתר דאריך והפירות דנים בשבועות ואז מקשטים את הבית בפרחים, ובט"ו בשבט שאז יש רק פרחים ועלים אז ראש השנה של האילנות ואוכלים פירות? אבל בטו בשבט נמצא הכל ודנים על הכל. גם על הפירות.

ואמר שרבינו אומר ששאבס נאך הראש השונה איז נאך הראש השנה, גם כן בשבט שאבס נאך ט"ו בשבט איז נאך הט"ו בשבט.

ועכשיו שלוש ימים זה כמו ט"ו שבט ואפשר להמתיק הכל את כל הגזרות והדינים וכל מה

שנה, [וסופרים] מבניין הבית [השני] והבניין היה בג' אלפים ת"ח ואז זה יוצא. ה' אלפים תש"ח

עוד מעט זה יהיה 100 שנה ממארעות תרפ"ט שערבים הרגו יהודים והבריטים ידעו מזה והם לא עשו כלום וזה היה בשעה 7:00 בבוקר שעה וחצי אחרי שהתחיל הטבח בשעה 8:30 הבת של רבי יחזקאל סרנא היא הלכה לאשתו של המפכ"ל של הבריטים והיא סיפרה לה שהרגו. כבר 100 יהודים ואז הוא שלח חייל אחד שירה שני יריות וישר כולם ברחו, מספיק שתי יריות כדי שכולם יברחו

היום אנחנו נמצאים כבר בימות המשיח אי אפשר לעשות פוגרומים וכל הטבח שהיה בעזה הצבא ידע מזה כל המפקדים ידעו מזה והם לא הגיעו עד יום רביעי כי הם תכננו שיהרגו אלף אלפיים אנשים ואז יפילו את ביבי כי כל המפקדים הם שמאלנים.

ולאנשים לא היה נשק תוך שעתיים אנשים רצו לבוא לקחת

שמבקשים ישר יתקבל ומי שהגיע עד עכשיו עד ט"ו בשבט יזכה לגמור את השנה כי עכשיו זה כמו סוף השנה עכשיו זכינו לנינה פייגא ציפורה שני שמות

קדושים גם פייגא וגם ציפורה
ציפורה הצילה את משה
שהמלאך בלא אותו מלמעלה
ומלמטה ואז היא מעלה אותו
חתן דמים למולות.

והתקדשתם

כל ניסיון האדם – לצאת מהתאוה הידועה

הזאת בכל מחיר אין לזה שום התר
זה תאנה שהיא גומרת את החיים
של האדם גם בעולם הזה גם בעולם
הבא הוא לא יצא מהגהנום אפילו
אחרי שלש אלף שנה כל עוד יש לאדם
את התאנה הזאת הוא אבוד לגמרי
גם בעולם הזה גם בעולם הזה אין
לו שום תקנה. (ארזי הלבנון
קע"ח).

הרבי'ה אומר שכל עוד שאדם לא
יוצא מהתאנה הנוראה הזו, שיש לו
את התאנה הנוראה הזאת הוא לא
יצא מהגהנום לעולם כל עוד יש
לאדם את התאנה הזאת הוא לא יצא
מהגהנום אפילו אחרי שלש אלף
שנה אפילו משיח לא יוציא אותו כי
התאנה הזאת זה רצח זה הנסיון של
האדם בעולם הזה לצאת מהתאנה

הפרשה

במשנת מורינו הרב

התודה זה הרחמנות הכי גדולה

הבנות? כמשפט הנשמות, הזוהר מדבר
פה יש נשמה מעולם האצילות, עבד
עברי זה עולם האצילות, אמה זה עולם

"לעם נכרי לא ימשל למכרה בכגדו בה"
(שם כא, ח), "כמשפט הבנות יעשה לה"
(שם, ט, ט), הזוהר אומר, מה זה משפט

הבריאה, עבד פנעני זה עולם היצירה, שפחה כנענית זה עולם העשייה, יש פה ארבע מדרגות, ופה מסביר ב"עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם" (שם, שם ב), אסור לו לעבוד יותר משש שנים, "ונמפר בגנבתו" (שם כב, ב) עבד עברי או שהוא גנב, והוא גנב בסכום שהוא שנה, אם הוא שנה מליון שקל, הוא צריך לגנוב מליון שקל, אז פחות לא מוכרים אותו, וגם יותר לא מוכרים אותו, מליון שקל. ואם הוא מוציא לו שן, הוא עבד פנעני, והוא קנה אותו במליון שקל, הפסיד את כל העבד, שחק באדון, העבד יכול להגיד לאדון, יש פה שן מתנדנדת, תוציא לי אותה, והאדון הוא תמים הוא לא יודע שהוא משהו זומם לו, ממש זומם, זה ממש, ה' ירחם מה שהוא זומם לו, והוא נותן מכה בשן, שתתנדנד טפה, הוא בא לאדון, לאדון יש לו קליניקה, או דנטיסט (Dentist = רופא שיניים, אנג'ית), הוא אומר לו תוציא לי את השן, הוא אומר לו שלום, שחררת אותי, הוא אמר לו להוציא לו את השן, והוא מוציא לו

את השן, והוא משוחרר, כמה התורה היא רחמנית, הרחמנות של התורה זה אין סוף, אי אפשר לתאר מה זה רחמים של התורה הקדושה, אתה מוציא שן לכן אדם והוא משוחרר.

מה אנחנו רואים? רואים שהתורה אומרת לרחם, התורה אומרת אתה לוקח בשביה אשה - בשבי, "לא תתעמר בה". "ושבתם איש אל אחוזתו ואיש אל משפחתו" (ויקרא כה, י), אם אתה לא תתן לו ללכת הביתה יהיה גלות, תלכו כלכם בשבי, כלכם תהיו עבדים, ועבד עברי אתה צריך לשלוח אותו הביתה, אתה שולח מליון דולר, זה לא מענין, אם זה עבד עברי, ואם זה עבד פנעני יותר גרוע, אם זה עבד פנעני וקניתי אותו במליון דולר, והשן התנדנד ואז תגיד לאדון להוציא את זה, תגיד למישהו שיתן לך מכה לשן, איזה נגר כושי. ואז תגיד לאדון היהודי להוציא והיהודי הזה יוציא אתה משוחרר, התורה זה רק רחמים, זה בלי סוף רחמים. (בקולות וברקים).

הוספות ממורינו הרב שליט"א

היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל מהרגשת תענוג גשמי הוה שהוא מהצרעת משכא דחויא, וכך יאמר. וראיה לדבר שיותר היה לו תענוג ושמחה בעשיית מצות עשה של ונקדשתי באופן הנזכר לעיל שאפילו היו חוטפין אותו רוצחים באמצע אכילה ותיחוד הקדוש לעשות לו העינוים קשים הייתי משמח את עצמי על קידוש השם יתברך יותר מתענוג גשמי הוה, אך זהר שיהיה דובר אמת בלבבו ושיהיה אז בשעת מעשה תקוע על לוח לבו בתוכיות ובפנימיות הלב באמת גמור, ולא ישטה את עצמו להיות כגונב דעת עליונה חס ושלום.

שבחי ה'ר"ן ז

גם אמר שהזיווג של הצדיק האמת, קשה עליו ענין זה. ולא די שאין לו שום תאוה כלל, כי אם אדרבא יש לו יסורין מזה ממש כמו יסורי התינוק בשעת מילתו. כי ממש יסורין אלו יש להצדיק בשעת זיווג ויותר מזה. כי התינוק אין לו דעת, על כן אין היסורים שלו גדולים כל כך, אבל הצדיק שיש לו דעת יסוריו גדולים מהתינוק. וזה היה אצלו דבר פשוט ואמר שכל אדם יכול לזכות לבוא למדרגת זו. וכפי הנראה מדבריו היה שקדשתו של עצמו גבה עוד יותר ויותר.

צעטיל קטן

מרבנו הרב רבי אלימלך מליזענסק
זצוק"ל זיע"א

אלה הדברים אשר יעשה אותם האדם
וחי בהם:

א. בכל עת ורגע שהוא פנוי מן התורה, ובפרט שהוא יושב בטל לבדו בחדר או שוכב על מפתו ואינו יכול לישן, יהיה מהרהר במצות עשה זו של ונקדשתי בתוך בני ישראל, וידמה בנפשו ויצויר במחשבתו כאילו אש גדול ונורא בוער לפניו עד לב השמים, והוא בשביל קדושת השם יתברך שזכר את טבעו ומפיל את עצמו להאש על קידוש השם יתברך, ומחשבה טובה הקדוש ברוך מצרפה למעשה, ונמצא שאינו שוכב ויושב בטל, רק מקיים מצות עשה דאורייתא.

ב. בפסוק ראשון של קריאת שמע וברכה ראשונה של שמונה עשרה יהרהר בנזכר לעיל, ועוד יכוין אם יענו אותו כל אומות העולם בכל עינוים קשים ויפשמנו עורו מבשרו להכחיש חס ושלום ביחודו, יסבול כל היסורים ולא יודה להם חס ושלום, ויצויר בדעתו ומחשבתו כאלו עושין לו בנזכר לעיל, ובזה יצא ידי חיוב קריאת שמע ותפלה כדיו.

ג. גם בשעת אכילה ותיחוד הקדוש יכוין בנזכר לעיל, ובשיתחיל להרגיש תענוג גשמי יצויר במחשבתו בנזכר לעיל, ותיקף ומיד יאמר בפיו ובלבבו שיותר

הקדמת הוזהר

[עם ביאור המאור]

במלבוש הנקרא 'חלוקא דרבנן' ולהתגלות לצדיקים שבעולם הזה שהם משרש נשמתו כדי לגלות להם סודות התורה, ולפעמים יכול להתלבש גם הרוח והנשמה שלו בחלוקא דרבנן, אבל מי שכבר השלים לתקן בחינת הרוח והנשמה שלו, הם נדבקים בשרשם, הנשמה בעולם הבריאה, והרוח ביצירה, ומעלים שם מיין נוקבין ומתקנים בעולמות העליונים ההם, ועל כן אינם נפרדים לרדת עם הנפש בעולם הזה, וכשמתלבשת הנפש לבד בחלוקא דרבנן, אז נראה בדמות אדם טוען חמורים, שהוא רמו אל הנפש שהוא מעולם העשייה (שער מאמרי רשב"י).

אָמַר לוֹן - אָמַר לָהֶם: יוֹד - אוֹת יוֹד,
 שהיא מרמות על הנפש שנקראת יוֹד
 זעירא, **עֵבֶד קִרְבָּא בְּתִרְיָן אֲתוֹן -** עשתה
 מלחמה עם שתי אותיות, **בְּכ"ף הַרְמוּזָת**
 על הנשמה, שהיא באה מעולם הבריאה
 הנקרא 'כסא', **וְסָמ"ךְ הַרְמוּזָת** על הרוח,
 שבאה מעולם היצירה, שבו סוד שש
 קצוות הכלולים כל אחד מעשר, ויחד
 הם כמנין ס', **לְאֲתִקְשְׂרָא בְּהֵדָא -** כדי
 שיתקשרו יחד ויתלבשו גם הם בחלוקא
 דרבנן להתגלות בעולם הזה, כדי
 שישתתפו גם הם במצוה הגדולה לגלות
 סודות התורה לחכמי הדור. אמנם **בְּכ"ף**
לֹא בָּעָא לְאֲסִתְלָקָא וּלְאֲתִקְשְׂרָא -
 הנשמה לא רצתה להסתלק ממקומה
 העליון שנעשית מרכבה לבריאה,
 ולהתקשר עם הנפש כאן בעולם הזה,
בְּתֵר דְלֹא יִכְלָא לְמִתְיָוִי רִנְעָא תְּרָא אֲלֵא
בִּיה - מפני שלא יכלה להיות רגע אחד

רבי אלעזר ורבי אבא הבינו מתוך דברי אותו
 אדם שנלווה עמהם, כי אינו אדם רגיל, אלא
 נשמת איזה צדיק שבאה מהעולם העליון.
 ושאלו אותו נשמת מי הוא (שער מאמרי
 רשב"י), ובמקדש מלך ביאר שהם לא הבינו
 כן עד שהוא נעלם מעיניהם.

נַחְתוּ רַבִּי אֶלְעָזָר וְרַבִּי אַבָּא - ירדו רבי
 אלעזר ורבי אבא מן חמוריהם, **וְנִשְׁקֻהוּ**
 - ונשקו את אותו אדם, **אָמְרוּ לוֹ: וְמָה**
כָּל חֲכֻמָּתָא דָּא אֵית תַּחֲזִית יְדָךְ - כיצד
 יתכן שחכמה גדולה כל כך יש בידך,
וְאַתָּה טְעִין אֲפִתְרִין - ואתה מחמר
 אחרינו, **אָמְרוּ לֵיהּ -** אמרו לו: **מֵאַן אֲנִתָּ**
 - מי אתה, ולא הבינו עדיין מתוך דבריו
 שהוא נשמת איזה צדיק שבא מהעולם
 העליון ונגלה אליהם ללמד סודות
 התורה, ועל כן שאלוהו מי הוא. **אָמַר**
לוֹן - אמר להם אותו אדם: **לֹא תִשְׁאַלּוּן**
מֵאַן אֲנָא - אל תשאלו מי אני, **אֲלֵא אֲנָא**
וְאַתוֹן נְוִיל - אלא אני ואתם נלך
וְנִתְעַסַּק בְּאוֹרֵיתָא - ונתעסק בתורה,
וְכָל חַד יִימָא מִיִּן דְּחֲכֻמָּתָא - וכל אחד
 יאמר דברי חכמה, **לְאַנְתֵּרָא אוֹרְתָא -**
 להאיר את הדרך, **אָמְרוּ לֵיהּ -** אמרו לו:
מֵאַן יְהֵב לָךְ לְמִוִּיל חֲכָא - מי נתן לך
 ללכת כאן **וּלְמִתְיָוִי טְעִין בְּחֻמְרֵי -**
 ולהיות מנהיג בחמורים, כי חשבו שהוא
 עושה כן מחמת עניות.

להבנת התשובה שהשיב להם, יש להקדים
 בענין התגלות נפשות הצדיקים בעולם הזה,
 כי נפש הצדיק אחר פטירתו יכולה להתלבש

סְעִיד לָךְ - ואני אהיה עזר לך, וְאַתָּן לָךְ
 אַחֲסִנְתָּא דְתַרְוֵין אַתָּן עֲלֵאִין - ואתן לך
 ירושה של שתי אותיות עליונות ויתיר
 מֵאֵלִין דְאַסְתְּלִקוּ - יותר מאלו שנפרדו
 שהם הרוח שביצירה והנשמה
 שבבריאה, דְאַנּוּן - שאותם שתי אותיות
 שאביא לך הם י"ש, שהם ש"י עולמות
 המוזכרים בפסוק: 'לְהַנְחִיל אֶהְיֶי יְשׁ',
 יו"ד עֲלֵאָה וְשִׁי"ן עֲלֵאָה - יו"ד עליונה
 וְשִׁי"ן עליונה, שהם רוח ונשמה
 שבאצילות, לְמַהוּי לָךְ אוֹצְרֵין מְלֵיאָ
 מְפֵלֵא - והם יהיו לך אוצרות מלאים כל
 טובה, בשכר זה שאתה טורח לרדת כך
 ללמד סודות התורה לתלמידי חכמים
 לה. וּבְגִין כִּךְ בְּרִי - ומפני כך בני, זִיל
 וְהוּי טְעִין חֲמָרִי - לך ותהיה כאדם
 הטוען חמורים, שכדאי לך כל הטורח
 הזה בשביל השכר הגדול שתזכה על
 ידו. וְעַל דָּא אֲנָא אֲזִיל בְּכֶךְ - ועל כן אני
 הולך כך, בדמות זו כפי שראיתם אותי.

רבי אלעזר ורבי אבא לא הבינו מדבריו עדיין
 שהוא נפש צדיק הבאה בהתלבשות להתגלות
 להם, וחשבו כי כוונתו שנגזר עליו להיות עני,
 ועל כן בכו על צערו ומציעים לו שירכב על
 החמור והם יחמרו אחריו.

חָדוּ רַבִּי אֲלַעְזָר וְרַבִּי אַבָּא - שמחו רבי
 אלעזר ורבי אבא, על סודות התורה
 שנתחדשו להם אגב שיחתו, וּבְכוּ עַל
 צַעְרוּ שֶהוּצְרַךְ לַמְעוֹן חֲמוּרִים, כי לא
 הבינו כוונתו שהוא נפש מעולם העליון,
 וְאַמְרוּ: זִיל רַבִּיב - לך רכב אתה על
 החמור, וְאַנְּן נְמַעִין אַבְתְּרֶךְ - ואנו נחמור
 אחרך. אָמַר לוֹן - אמר להם: וְלֹא

במקום אחר אלא במקומה בעולם
 הבריאה, ששם מעלה מיין נוקבין לצורך
 פרצופי הבריאה. סְמ"ך לָא בְעָא
 לְאַסְתְּלִקָא - הרוח לא רצתה להסתלק
 ממקומה העליון שנעשית מרכבה
 לעולם היצירה, בְּגִין לְסַעְדָא לְאַנּוּן
 דְנַפְלִין - מפני שהיא נצרכת שם לתקן
 את זעיר אנפין ומלכות שביצירה, שהם
 נקראים 'נופלים', מפני שבעולם היצירה
 הקליפה היא מחצה על מחצה, ורוח שלי
 לא יכלה לעזוב אותם דְהָא בְּלִי סְמ"ך
 לָא יבְלִין לְמַהוּי - שהרי בלי הרוח שלי
 שנמצאת שם וסומכת אותם אינם
 יכולים לעמוד.

יו"ד - שהוא בחינת הנפש, אָתָא לְנַבְאִי
 - בא אלי, כלומר אל בחינת החלוקא
 דרבנן שלי המדבר עמכם, וְחִידָאָה -
 לבדו, נְשִׁיק לִי וְנַפִּישׁ לִי - נישק אותי
 וחביק אותי, בְּכָה עִמִּי וְאַמַר לִי: בְּרִי -
 בני, מַה אַעֲבִיד לָךְ - מה אעשה לך,
 שלא יכולתי לצרף עמי את בחינת הרוח
 והנשמה, ועל כן תהיה צריך לבא
 בדמות אדם טוען חמורים, אָבָל - מכל
 מקום יש לי לנחם אותך, הָא אֲנָא
 אַסְתְּלִק - הרי אני בחינת הנפש שלך,
 יכולה לעלות למעלה עד לאצילות,
 בסוד התקשרות הנקרא צרור החיים
 לא, וְאַנָא אַתְּמֵלִי מִכְפָּה טְבִין וְאַתָּן -
 ואני אתמלא בכמה טובות ואותיות
 מְמִירִין עֲלֵאִין יְקִירִין - נעלמים עליונים
 ונכבדים, בְּתַר בְּן אִיתִי לְנַבְךְ - אחרי כן
 ארד למטה ואביאם אליך, וְאַנָא אֶהְוִי

אִשְׁנָחוּ רַבֵּי אַבָּא וְרַבֵּי אֶלְעָזָר בֵּיהּ -
 התבוננו בו רבי אבא ורבי אלעזר, כי
 גדול כח ההסתכלות בפני הצדיק לקבל
 ממנו הארה גדולה, ואמעים לזן מלוי -
 ומכח הארה זו המעים להם את דבריו,
 דִּהְיוּ מְתִיקִין - והיו דבריו מתוקים להם,
 כְּמֵנָא וְדוּכְשָׁא - כמון ודבש.

אָמְרוּ לֵיהּ - אמרו לו רבי אלעזר ורבי
 אבא: שְׁמָא דְאַבוּךְ אִי תִימָא - אם
 תאמר לנו את שמו של אביך, נְנַשִּׁיק
 עִפְרָא דְרַגְלֶךָ - ננשק עפר רגליך, אָמַר
 לֹזֶן - אמר להם: וְאַמְאִי - למה תבקשו
 שאודיע לכם את שמו של אבי, לָאו
 אוֹרְחָא דִּילִי בְּכֶךָ לְאַתְנַנְאָה בְּאוֹרְחֵתָא -
 אין דרכי בכך להתגאות בתורה, על ידי
 שאומר לכם שם אבי שהוא חכם.

אותו אדם שנתגלה לרבי אלעזר ורבי אבא
 רומז להם את שם אביו בחידה עמוקה.

אָבֵל מְכַל מְקוּם אַתָּן לְכֶם רְמוּ, אַבָּא
 דִּילִי הִנֵּה דִּיוֹרֵיהּ בְּיַמָּא רַבָּא - אבא שלי
 רב המנונא סבא היתה דירתו בים
 הגדול, פִּירוּשׁ שֶׁהוּא בְּקִי בִים הַחֲכָמָה,
 וְאִיהוּ הִנֵּה חַד נִוְנָא - והוא היה דג אחד,
 דִּהְנֵה אֶסְתֵּר יַמָּא רַבָּא - שהיה מקיף
 את הים הגדול מִסְתַּרָּא דָא לְסַמְרָא דָא
 - מצד זה לצד זה, שְׁהִתְהָה דַּעְתוֹ מִקַּפְתָּ
 כל חכמת התורה, וערוכה לפניו בלי
 שְׂכָחָה, וְהִנֵּה רַב וְיִקְרָא - והיה גדול
 ונכבד, וְעִתִּיק יוֹמִין - ומופלא בוקנה, כי
 בִישִׁישִׁים חֲכָמָה, עַד דִּהְנֵה פְּלַע פֶּל
 שְׂאָר נִוְנִין דִּימָא - עד שהיה בולע את

אִמְרִית לְבֹזֶן - ולא אמרתי לכם כבר,
 דְּפִקְוֵדָא דְמַלְכָּא אִיהוּ - שציווי המלך
 הוא, שאהיה אני טוען חמורים, ובדמות
 זו אתגלה לכם ללמד אתכם סודות
 התורה, עַד דִּיִּיתִי תְּהוּא דְּמַעֲרִין חֲמָרֵי -
 עד שיבוא ההוא שמנהיג חמורים, שהוא
 המלך המשיח.

אָמְרוּ לֵיהּ - אמרו לו רבי אלעזר ורבי
 אבא: הָא שְׁמֵךְ לָא אִמְרִית לָן - הרי את
 שמך לא אמרת לנו, אֲתֵר בֵּית מוֹתְבִי
 מְאִי הוּא - מקום בית מושבך מה הוא.
 אָמַר לֹזֶן - אמר להם: אֲתֵר בֵּית מוֹתְבִי
 אִיהוּ מְב - מקום בית מושבי הוא טוב,
 וְעִילָא לְנַבְאִי - ומועיל לי, וְאִיהוּ מְגַדֵּל
 חַד דְּפִרְחָא בְּאוֹרְחָא - והוא מגדל אחד
 הפורח באויר, רַב וְיִקְרָא - גדול וחשוב,
 והוא יסוד המלכות הנקרא 'מגדל
 הפורח באויר', וְאַנְוִן דְּדִרְיִין בֵּיהּ כְּהֵאִי
 מְגַדֵּלָא - ואותם שגרים באותו מגדל,
 הֵם קְדֻשָׁא בְּרִיךְ הוּא - הקדוש ברוך
 הוא מה, וְחַד מְסַבְנָא - ועני אחד, הוא
 היסוד שבזמן הגלות הוא בכחינת עני,
 והוא נכנס ביסוד המלכות בסוד הזיווג,
 וְדָא הוּא אֲתֵר בֵּית מוֹתְבִי - וזה הוא
 מקום בית מושבי, וְגַלְיָנָא מִתְמָן - וגליתי
 משם, וְאַנְא מַעֲרִין חֲמָרֵי - ואני מתלבש
 בדמות זו של טוען חמורים, כדי לשמוע
 חידושי תורה מהצדיקים, וגם להאיר
 להם בשכל להבין בסודות התורה.

רבי אלעזר ורבי אבא נהנים מדברי תורתו
 ומבינים שהוא אדם גדול, ומבקשים ממנו
 שעל כל פנים יגלה להם שם אביהם.

רבי אלעזר ורבי אבא הבינו כבר מדבריו שהוא בנו של רבי המנונא סבא אלא שלא הבינו כי הוא נשמת רב המנונא סבא בעצמו.

אִשְׁנָה רַבֵּי אֶלְעָזָר בְּמַלּוּי - התבונן רבי אלעזר בדבריו, והבין מהם מי הוא, **אָמַר לִיה** - אמר לו: **אֲנִתָּה הוּא בְּרִיָּה דְּבַרְצִינְא קַדִּישָׁא** - אתה הוא בנו של הנר הקדוש, **אֲנִתָּה הוּא בְּרִיָּה דְּרַב הַמְּנוּנָא סָבָא** - אתה הוא בנו של רב המנונא סבא, **אֲנִתָּה הוּא בְּרִיָּה דְּנַהֲרֵירוּ דְּאוּרְיָתָא** - אתה הוא בנו של מאור התורה, **וְאֲנִתָּה טַעֲיִין אֲפַתְרָן** - ואתה מחמר אחרינו, **כְּכוּ בְּחֻדָּא** - בכּו יחדיו, **וְנִשְׁקוּהוּ** - ונשקוהו רבי אלעזר ורבי אבא, **וְאָזְלוּ** - והמשיכו ללכת, **אָמְרוּ לִיה** - אמרו לו רבי אלעזר ורבי אבא: **אִי נִיחָא קָמֵי מְאֲרָנָא** - אם טוב בעיני אדוננו **לְאוּדְעָא לָן שְׁמִיה** - להודיע לנו את שמו.

אותו צדיק שנגלה לרבי אלעזר ולרבי אבא, לא השיב להם בפירוש את שמו. אבל רמז להם כי הוא רב המנונא סבא, על ידי שדרש בענין בניו בן יהודע, שהיה רב המנונא ניצוץ ממנו (מקדש מלך). ובשער רוח הקודש (כד, א) מבואר שהיה לשניהם ענין אחד, שהם מתגלים בכל מקום שרואים שני צדיקים העוסקים בתורה וסידורים יחד עליון המעלה מיין נוקבין.

ולהבנת הדברים יש להקדים מה שכתב בשער הפסוקים (חיי שרה), כי בניו בן יהודע הוא מבחינת הצדיקים שהשורש שלהם מבחינת מיין נוקבין של המלכות, ורמזו דבר זה בשמו, כי אותיות שמו בניהו, רצונו לומר, בן יהו, כי שלושת אותיות ראשונות של הרה"ה, הם יהו, וה' אחרונה היא הרה"ה במילוי הה"ן העולה ב"ן, שהיא במלכות, והיא הנקראת ב"ן של יהו. ונמצא

שאר דגו הים, שכשהיה פותח את פיו בקושיות, כל התלמידי חכמים שלפניו נעשו כאלמים, ואין סוגר ואין פותח לקושיותיו, ונדמה כאילו בלע את החכמים, ו**לְקַתְּרָא אִפִּיק לֹון תִּיִין וְקַנְיִין** - ולאחר מכן מוציא אותם חיים וקיימים, כלומר שהיה מתרץ הקושיות האלה, וכאילו אחר שבלעם הוציאם מבטנו חיים, **מַלְיָן מִכָּל מְכִין דְּעֶלְמָא** - מלאים מכל טוב העולם. שבתירונו העמיד ההלכה על האמת וכאילו מילא אותה מכל טוב.

וְשָׂאטִי יִמָּא בְּרַנְעָא תְּחָא בְּתוּקְפִיה - והיה שט את הים ברגע אחד בחזק, שהיה מקיף את כל כללי החכמה ברגע מרוב בקיאותו, **וְאִפִּיק לִי** - והוציא אותי בשעת הזיווג על ידי קדושת כוונתו שיצא הולך מזורו וחכם ומפולפל **בְּגִינְרָא בְּיָדָא דְּנִגְבַר תְּקִיף** - בחץ בידי גיבור חזק, דהיינו גיבור בחכמת התורה וגיבור ביצרו, **וּמְמִיר לִי בְּהוּא אֲתֵר דְּאֲמְרִית לְכוּ** - והסתיר אותי באותו מקום שאמרתי לכם, שעל ידי כוונתו בשעת הזיווג הוציא אותי שלם בתכלית השלימות, ובנקל זכיתי לעלות ליסוד המלכות, להיות מעלה שם מיין נוקבין, **וְהוּא תָּב לְאֲתֵרִיה** - והוא חזר למקומו, **וְאֲנִיזוּ בְּהוּא יִמָּא** - ונגנו באותו ים של החכמה, לעסוק בתורה בהתבודדות שכך מוסיף חכמה, ולא אמר די לי שיש לי בן שממלא מקומי.

כי בניהו הוא בחינת מיין נוקבין של המלכות הנקרא ב"ן, העולים לגבי דכורא הנקרא יה"ו.

וגם אביו יהודיע, הוא על דרך הנזכר, כי שלושת אותיות יה"ו של בניהו, הם עצמם יה"ו שביהודיע, וכנגד שתי אותיות ב"ן של בניהו, הם שלוש אותיות יד"ע של יהודיע, כי טיפת הזכר היא שם מ"ב, וטיפת הנקבה כלולה משני טיפין, שני פעמים מ"ב, שהם פ"ד, כמנין ידע, בסוד אין טיפה יורדת מלמעלה, שאין כנגדה עולה שני טיפין. גם נקרא ידע, על שם הזיווג הנקרא בלשון ידיעה, כמו שאמר הכתוב (בראשית ד, א) 'האדם ידע את חוה אשתו'.

פְתַח אוֹתוֹ צַדִּיק בַּעֲנֵן סוֹד נִשְׁמַתוֹ וְאָמַר לִבְאֵר סוֹד: וְכִנְיָהּ בֶן יְהוֹיָדָע.
הַאִי קָרָא אוֹקְמוּהָ - פֶּסוּק זֶה כִּבְר בִּיאֲרוּהוּ, וְשִׁפִּיר אֵיהוּ - וטוב הוא הביאור הזה. אֲכַל בִּאמַת, הַאִי קָרָא - פֶּסוּק זֶה לֹא חֲזָאָה רִזִּין עֲלֵאִין דְּאֹרִיָּתָא הוּא דְּאָתָא - להראות סודות עליונים של התורה הוא בא, וְכִנְיָהּ בֶן יְהוֹיָדָע, עַל רִזָּא דְּחֻכְמָתָא קָא אָתָא - על סוד החכמה הוא בא, שהיה משם הוי"ה במילוי ההי"ן העולה ב"ן, שהוא נמצא ביסוד המלכות ומעלה מיין נוקבין לצורך הזיווג. מְלָה סְתִימָא אֵיהוּ - דבר נעלם הוא, וְשִׁמָּא נְרִים - והשם שלו גרם, כי בשמו היה מרומז ענין זה. ומה שכתוב: 'בֶּן אִישׁ חַי' דָּא צַדִּיק חַי עֲלָמִין - זהו היסוד הנקרא "צדיק חי עולמים", וזהו שאמר 'בן איש חי, כי הוא בחינת שם ב"ן, הנמשך מן היסוד, שמן היסוד מקור המיין נוקבין בתוך המלכות.

'רב פעלים' הוא כינוי ליסוד, שכל הפעולות נמשכות ממנו.

"רַב פְּעָלִים" נקרא היסוד, לפי שהוא מְאָרִי דְּכָל עוֹבְדֵין - בעל כל המעשים, שכל הפעולות נעשים על ידו, וְכָל חֵילִין עֲלֵאִין - וכן הוא בעל כל הכוחות העליונים, שהם המלאכים, פְּגִין דְּכָלְהוּ נְפִקִין מִנִּיה - מפני שכולם יוצאים ממנו, וְצְבָאוֹת אֵיהוּ - והוא היסוד הנקרא 'ה' צבאות', כִּי אוֹת הוּא כָּל חֵילִין דִּיְדִיהָ - אות ניכר הוא בכל צבאותיו, רְשִׁים הוּא וְרַב מְפֻלָּא - רשום הוא וגדול מכולם, כי הוא כולל בתוכו את כל החסדים המתפשטים מחסד ועד הוד, שכללות כולם נכלל ביסוד. 'רַב פְּעָלִים' אֵיהוּ - ועל כן היסוד נקרא 'רב פעלים'.

מקבציאל, הוא כינוי לבניה שממנה יצא יסוד.

'מקבציאל' - הַאִי אֵילָנָא רַב וִיקִירָא - אילן זה שהוא היסוד, גדול ויקר, רַב מִבְּלָא גדול מכולם, מֵאֵן אֶתְרַ דְּנֶפֶק - מאיזה מקום יצא, מֵאֵן דְּרִנָּא אֶתָּא - מאיזה מדרגה בא, אֶתְרַ דְּקָרָא וְאָמַר - חזר הפסוק לפרש דבר זה ואמר, כי יסוד דועיר אנפין יצא מיסוד אימא הנקרא: מִקְבְּצֵאל, דְּרִנָּא עֲלָאָה סְתִימָאָה - מדרגה עליונה נעלמת, ומדרגה זו נקראת גם 'ערן', שעליו נאמר: דַּעֲן לֹא רֵאתָהּ וְגו', ואף שאבא נקרא ערן, מכל מקום גם אימא נקראת כן מפני שהיא דְּרִנָּא דְּכֻלָּא בִּיה - מדרגה שהכל בה, וְכִנְיָשׁ פְּגִיָּה מְגוֹ נְהוּרָא עֲלָאָה - ואוספת בתוכה מתוך האור העליון של אבא, וּמְנִיָּה נְפִיק פְּלָא - וממנה יוצא הכל.

המלכות, הוא בתוך הגולה - היא היתה בתוך הגולה, ומכאן: **אמאי** - ולמה היתה בגולה, משום: **על נהר כבר**, כלומר על נהר דנגיד ונפיק - מחמת סיבת הנהר שהוא היסוד שהיה 'כבר' מושך ויוצא מקודם לכן, דפסיק מימיו ומפועיו - שעתה הפסיק מימיו ונביעותיו, ולא אנגיד בדבקדמימא - ולא המשיך כבתחילה.

הדא הוא דקתיב - זה הוא סוד מה שכתוב: **'ונהר יחרב ויבש'**, יחרב בבית ראשון - כנגד בית ראשון אמר על היסוד 'יחרב', שאין משמעותו יבש לגמרי, כמו שכתוב: **'חרבו פני האדמה'**, **'ויבש'** בבית שני - אבל בזמן בית שני נתייבש לגמרי מחמת העונות. **וגגין כך** - ומפני כך שעל ידי שהפסיק להמשיך את השפע שלו נחרבו בתי המקדש, נאמר: **'הוא הפך את שני אריאל מואב'**.

והמעם שנקראו בתי המקדש שני אריאל בשם: **'מואב'**, הוא מפני דהוו מאב **דבשמא** - שבתחילה היתה השפעתם מאב שכשמים, ואתחברו ו**אשתציואו** בגיניה - ונחרבו ונשמדו בגללו, כשנסתלק השפע, וכל נהורין דהוו נהורין לישראל - וכל האורות שהיו מאירים לישראל, פלהו אתחשבו - כולם נחשכו, שירדו ישראל אפילו ממדרגתם שהיתה להם קודם כגין בית

ואיהו **היכלא קדישא סתימא** - והיסוד של אימא הוא היכל קדוש נעלם, דכל דרגין - שכל המדרגות, שהם כל האורות העליונים, בגישיין וסתימין בגיניה - נאספים ונעלמים בתוכו, ו**בגופא דהאי היכלא** - ובגוף האילן הזה שהוא יסוד אימא הנוכר, קנימין כל עלמין - עומדים כל העולמות, וכל תילין קדישיין - וכל כחות הקדושה, שהם הנשמות ומלאכים, מניה אתגנו - ממנו גזונים, וקנימין על קיומיהון - ועומדים על קיומם.

מה שנאמר על היסוד כי 'הוא הכה את שני אריאל מואב', הוא מחמת שעל ידי שהפסיק את שפעו, נחרבו שני בתי המקדש הנקראים 'אריאל', ובוה נקרא כאילו הוא הכה אותם.

ומה שכתוב: **'הוא הפך את שני אריאל מואב'**, הביאור הוא: תרין מקדשיין הוו קנימין בגיניה - שני מקדשים היו קיימים בגללו, ואתגנו מניה - וניזונו ממנו, והם מקדש ראשון ומקדש שני, ביזו דאיהו אסתלק - וכאשר הוא הסתלק, נגידו דההו נגיד מלעלא אתמנע - ההמשכה שהיה ממושיך מלמעלה נפסקה, ואז בגיבול הוא הבה לזן - כאילו הוא הכה אותם, כזה שהסתלק מהם, ותרבי לזן - והחריב אותם, ושצי לזן - וכילה אותם, וכרסיא קדישא נפלת - וכסא הקדוש נפל, היא המלכות שירדה בגלות. **הדא הוא דקתיב** - זהו מה שכתוב: **'אני בתוך הגולה'**, והוא דרגא דאקרי 'אני' - אותה מדרגה הנקראת 'אני', שהיא

רובץ על טרפו, אָביל קָרְבָּנִין בְּנֶבֶר
תִּקְוֶה - ואוכל קרבנות כגיבור חזק,
והכוונה שהיה אוכל את רוחניות
הקרבנות, כדרך המלאכים המעלים
תפילותיהם של ישראל, וְכָל פְּלִיזֵי הָיוּ
מִתְטַמְּרִין מִקְמִיָּה - וכל הכלבים, שהם
כוחות הטומאה החיצונים היו
מתחבאים ממנו, וְלֹא נִפְקֵי לְבַר - ולא
יוצאים לחוץ נא.

בִּינֵן דְּנֶרְמֵו חוֹבֵין - כיון שגרמו העונות,
אִיְהוּ נְחִית לְגוֹ דְּרִגִין דְּלִתְתָּא - אזי
היסוד ירד לתוך מדרגות התחתונות,
וְקָטִיל לְתֵהוּא אַרְיָה - והרג את אותו
אריה, ולא שהרגו ממש, אלא דָּלָא בְּעָא
לְמִיתָב לִיָּה טַרְפִּיָּה בְּדַבְּקֵי מִיָּתָא -
שלא רצה לתת לו את טרפו כבראשונה,
בְּבִיבּוּל קָטִיל לִיָּה - ובוהו נקרא כביכול
שהרג אותו, ולכן נאמר: 'הוא הִקֵּה אֶת
הָאֲרִי וְדָאֵי.

ענין זה של הריגת הארי לעיני הסיטרא אחרא
גרם לה להתחזק, ולשלוח כלב אחד לאכול
את הקרבנות.

המקדש, שעל כל פנים היו על אדמתם,
אבל עכשיו גלו מארצם.

סוד 'הוא ירד והכה את הארי' האמור בפסוק,
הוא מכוון למלאך אוריאל שהיה יורד ומקבל
את הקרבנות בזמן שהיו ישראל כתיקונם,
והיסוד הכה את הארי הזה, על ידי שמנע ממנו
את השפע שלו.

ותו - ועוד נאמר: 'הוא ירד והִקֵּה אֶת
הָאֲרִי'. בְּזִמְנֵין בְּדַמְאִין - בזמנים
הראשונים, כלומר ענין זה שהוא ירד
והכה את הארי, מדבר על זמן שהיה
קודם לחורבן הבית, כִּד הָאֵי נֶחֱר תְּהוּ
מְשִׁיף מִימֵי לְתֵתָא - כאשר אותו נהר
שהוא היסוד היה ממשיך את מימיו
למטה, הָיוּ קְנִמִין וְשָׂרְאָל בְּשָׁלִימוֹ - והיו
עומדים ישראל בשלימות, דְּבַחִין
דְּבַחִין וְקָרְבָּנִין - שזובחים זבחים
וקרבנות לְכַפְרָא עַל נַפְשֵׁיהוּ - לכפר על
נפשותם, וְבִרְדִין תְּהוּ נְחִית מְעִילָא
דִּינִקְנָא דְחַר אַרְיָה - ואז היה יורד
מלמעלה דמות של אריה אחד, וְהָיוּ
תְּמָאן לִיָּה עַל גְּבִי מְדַבְּחָא - והיו רואים
אותו על גבי המזבח רְבִיץ עַל טַרְפִּיָּה -

קדושת הבכורה

ה' לא רוצה שיחיה עבדות כלל

יהודי, ואם אתה עושה את זה, ואת כל זה קוראים במשפטים, שאז ה' אומר אם עכשיו לא תשחררו את העבדים, כי הם שחררו אותם והחזירו אותם, עכשיו גמרנו, עכשיו יהיה לכם גלות – כלכם תלכו בשבי, אם אתה לא יכול לשעבד עבד עברי על זה תלכו בגלות ממש, כי כל הגליות וכל מה שאנחנו היינו באשויין, זה הכל כי אנחנו שעבדנו עבדים עבריים, עבד כנעני לא כתוב הענש, זה גם יהיה עונש, אבל עבד עברי זה עונש ודאי, עבד עברי אסור לך לשעבד, אסור לך לעבוד אותו, "לא תרדה בו בפרך" (ויקרא כה, מו), ואם זה חצי עבד חצי בן חורין אז הוא לא יכול לאכול בקרבן פסח עד שתשחרר אותו, אז תהיה חייב לשחרר אותו. (בקולות וברקים).

כי אם זה עבד עברי הוא צריך לחכות ליובל – אם הוא נרצע, אם זה תוך שש שנים הוא גם חופשי, ואפילו הוא עבד לחמשים שנה אחרי חמשים שנה הוא יוצא לחפשי. אבל אם זה כושי – אז אחרי יום הוא יוצא לחפשי, עכשיו אתה מגיע שם אתה רואה הוא מסכן, הכושי הזה זקן, או שאתה רוצה להתנקם בעשיר הזה, אתה יודע שהוא מליין דולר על הכושי, אתה נותן לכושי מכה בשן – רק שן, כמה שנה שן? מאה דולר? זה מתנדנד טפה עכשיו הוא יגיד לאדון להוציא את זה וזהו, בשניה אחת, בשניה אחת הכושי משוחרר.

ה' לא רוצה שיחיה עבדים, הוא לא רוצה שתשעבד שנים כושי לא תשעבד, שום דבר ה' לא רוצה, לא שתשעבד כושי, ולא שתשעבד

קדושת הצדיקים

להתודות לפני הצדיק

הכל צריך להתודות! להתודות! להתודות! לעוד פעם, לעוד פעם, לעוד פעם, עד סוף החיים לא להפסיק להתודות, כי הכתוב הגדול זה רק ענין של ודוי דברים, זה נקרא "פרשת דרכים", שאדם הולך בקוצים ובברקנים – חשך ואפלה, ויש לו אבוקה של אור, מה זה אבוקה של אור? זה הצדיק, זה הצדיק ש"אור זרע לצדיק ולישרי לב שמחה" (תהלים צז, יא), הצדיק הולך עם אור, הצדיק רואה את האור, הצדיק – עקב רגליו מכה גלגל חמה, העקב של הרגל מכה גלגל חמה. (בקולות וברקים).

"יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות" (משלי יד, יב). אדם צריך כל יום לעשות ודוי, כל שגיה להתודות, כל דקה לבוא לצדיק ולהתודות, לספר לצדיק כל מחשבה כל הרהור! כל שגיה לבוא לצדיק! "יש דרך ישר לפני איש ואחריתה דרכי מות", אז אדם צריך להתפלל יום ולילה להתפלל להתודות לפני הצדיק! יום ולילה, שכל הענין שלו זה רק ודוי לפני הצדיק, הוא הגיע לפרשת דרכים, אני לא יודע, כיון שהגיע לפרשת דרכים הוא לא ידע לאיזה דרך הוא מהלך, פרשת דרכים זה הודוי לפני הצדיק, שעל

מילותא דבר יהותא

6: להיות מסודר, זה קל. להיות מבולגן, ולדעת איפה כל דבר נמצא – זה גאונות...

7: כשאמרתי שאני מאחרת בגלל הפקקים – לא תכננתי שגם יהיו פקקים...

8: אשתי: אתה יכול לקפוץ לקנות חלב? אני: כן. אשתי: אז ככה – חלב, גבינה, שש חלות, ארבעה קילו תפוחי אדמה, שישיית זירו, ושני בלוני גז...

9: אם 'נדמה לך' שאתה מבין את האשה, אתה צודק! נדמה לך...

10: דעו לכם! כשאתם מאחרים ברבע שעה, כולם כועסים. אבל אחרי איחוד של שלוש שעות – כולם שמחים לראות שבסוף הגעתם והכל בסדר...

1: פסיקה חדשה של בג"ץ קובעת! הוצאת בני ישראל ממצרים, נעשתה תוך שימוש בכוח בלתי סביר – ולכן יש להחזירם למצרים...

2: משפט של מורה ישראלי: לא רק שלא הגעת בזמן – אתה גם מאחר?!...

3: להיות ישראלי – זה להנמיך את המוזיקה, כדי לראות את השם של הרחוב טוב יותר...

4: להיות ישראלי – זה לרסס בושם בסופר פראם. ואז כשהמוכרת מסתכלת עליך, אתה אומר לחבר שלך: "אז מה אתה אומר? נקנה את הבושם הזה?!"

5: החבר הזה שמוחדש איתך את הקשר, רק כשהוא צריך משהו. – אח שלי! מה קורה מלךךךך מזמן לא דיברנו... – לגמרי. מה הולך? – הכל טוב. תגיד יש מצב לכליה?...

קדושת הצדיקים

אין סליחה על ביוזון הצדיק

הוא לא יצא מהגיהנום, שום תיקון אין לו, "והורדת את שיבתו בדם שאול", מה כתוב אצל יואב? "ולא תורד שיבתו בשלם שאל" (שם, שם ו'), אל תתן לו להכנס לשאול אלא תהרג אותו וזה יהיה תקונו, תעמד בפתח של השאול ואל תתן לו להכנס לשם.

מי שבא לצדיק כבר לא יהיה לו לעולם לגיהנום, הצדיק מבטל את הדין גיהנום, בני אבשלום בני בני אבשלום" (שמואל ב י"ט א'), הצדיק מוציא את הדין אדם מהשאול, ברגע שאדם נוסע כל שנה לאומאן הוא חייב לגמור את כל המאה עשרים.

דוד אמר שמונה פעמים "אבשלום בני" "אבשלום בני" "אבשלום בני", והעלה אותו משבעה מדורי גיהנום ישר לנגן עזר, ולכן אצל יואב כתוב "ולא תורד שיבתו", אל תתן לו להכנס לשאול לכן יש את השינוי הגדול שאצל יואב כתוב "ולא תורד" אל תתן לו להכנס לגיהנום, לעשות לו את התיקון כאן, אבל שמעי בני גרא שחלק על הצדיק שכל יום יכנס מחדש, ולכן כתוב "והורדת את שיבתו בדם שאול". (בקולות וברקים).

"והנה עמך שמעי בני גרא בני הימיני מבחריים והוא קללני קללה נמרצת" (שם, שם ח') נמרצת ראשי תיבות – נואף, מואבי, רוצח, צוור, תועבה. שמעי אמר דוד רוצח, מואבי נואף. "ביום לכתני מחנים" – הוא עפר אותו בעפר באבנים וסלעים, "והוא ירד לקראתי הירדן". ואחר כך כשחזר דוד הוא בא לבקש סליחה מדוד, אבל מי שמבזה את הצדיק אין לו סליחה! הוא יכול לבקש מליון פעם סליחה, ויאשבע לו בה לאמר אם אמיתך בחרב, אני לא ימית אותך אבל שלמה ימית אותו לכן יעטתה אל תנקהו כי איש חכם אתה" (שם, שם ט').

ועל יואב בני צרויה שהרג את אבנר כמו שכתבנו בהתחלה ואת עמשא בני יתר אמר דוד לשלמה שיהרג ומיד כשנפטר דוד שלמה הרג אותו ואת שמעי ולא טוב עשה שלמה שהרג את יואב מיד ויואב היה צריך לחכות, אומר המעם לועז עד גיל מאה עשרים של שמעי ויואב, אדם חייב לחכות עד מאה עשרים, אבל שמעי בני גרא אל תחכה, וידעת את אשר תעשה לו" כי לעולם

הילדים צדיקים

אז הוא לא יכול להוריד מחות, נשמות, זה הכל.

צריך להתפלל, אבל [זה לא מספיק] צריך לדעת לתכנן את היום, איך שהיום יהיה בסדר, שהיום יהיה בקדושה, נגמור את התפלה עוד שעותים, אחרי זה צריכים לשבת ללמוד אם לא, הילדים לא יעזרו שום דבר, הלואי שיגיעו לחתונה נורמלי, [אחרי ה]חתונה כבר האשה תטפל בו, אבל אם האבא לא לומד, הילד לא יעזור שום דבר, כלום, בור ריק אין בו מים, זה נחשים ועקרבים. (מעלות הצדיקים).

הילדים יהיו צדיקים – רק אם האבא לומד והאמא מתפללת

אם האמא לא מתפללת, והאבא לא מתפלל, אז גם הילד... האבא לא רוצה להתפלל והוא רוצה שהילד יתפלל, זה לא הולך ככה.

לאדם יש מה לעשות, עכשו [הפרשות] זה הכל ספורים. לשבת איתם [עם האשה והילדים] להביא מדרש רבה, וללמד את זה, ואז הילדים יהיו צדיקים, ילדים שגם רוצים ללמוד, אם האבא לא לומד, גם הילדים לא לומדים, אם המוח של האבא לא מוח של לומד,

קדושת הבית

הצלחת הילד תלויה בתפילת האמא – בפרט בהריון

לפתל, ערב ראש חֲדָשׁ, מה זה. ישר תרוץ לפתל, אז הילדים יצאו צדיקים. הרבנית מגיל שבע היא רצה לתפלה. מגיל שבע היא לא מפסידה מגוון, כשיש מגוון היא רצה, בגיל שבע, בלי להגיד לה, לא צריך להגיד לה. יהיה לה אבא קדוש, אמא קדושה, אז כבר בגיל שבע, אמא שלה בפרדסים, בנחליאל, בחדרה, מגיל שבע, בפרדסים מתבודדת, ילדה בגיל שבע היא כבר רצה להתפלל, כל בני ברק היתה פרדסים, כל חדרה היתה פרדסים. בחדרה - שמה נולדה אמא שלה, אמא שלה הגיעה עם החמורים, אז היא גדלה שם בחדרה, ושמה רק בפרדסים היא מתפללת, ומתבודדת, אז הילדים ממשיכים את זה. (מעלות הצדיקים).

אשתו של יצחק שפירא, היא גמרה את כל שיח שרפי קדש, את כל החלקים, בזמן ההריון, הילד שומע מה שהאמא מתפללת, אם היא מתפללת, אומרת תהלים אז גם הילד אחרי זה ילמד שיח שרפי קדש, אם היא רואה רק שטויות, אז גם הוא [רואה/עושה] שטויות. מה שחושבים בהריון זה הילד חושב כל החיים. אם האמא בהריון היא רק מתפללת, אומרת תהלים, הולכת לפתל [הבן גם ינהג כך].

עכשו אמרתי לה [שאשה] דבר ראשון שתרוץ לפתל, תרוצי בתוך שער שכם, אל תפחדי, תרוצי, כבר שבע אצלכם, שבע וחצי, תרוצי

קדושת התורה

יסוד ברסלב – זה לדעת את הש"ס

מדברים על זה שאדם בא לעולם רק בשביל דבר אחד - שיגיע שאם הוא נהיה ברסלב הוא נפל בפח מאוד גדול, אני מציע לכלכם לעזוב את ברסלב אבל אם אתם רוצים להשאיר בברסלב אז צריכים לדעת את כל הש"ס אין ברירה, צריכים לדעת את כל הש"ס ואת כל הגמרא וכל קצות החשן נתיבות המשפט ותקפו כהן. (שעור מתשפ"ב).

אדם צריך לדעת שהיסוד של ברסלב זה לדעת את כל הש"ס כמו שכתוב [בלקוטי מוהר"ן תורה א'] על ידי התורה נתקבלים כל התפלות והבקשות "מסיר אָזנו מִשְׁמַע תּוֹרָה גַם תּפִלְתּוֹ תוֹעֵבָה" (משלי כח, ט). אתה נהיית ברסלב נפלת בפח, כי לפני זה היית פטור מללמוד ופטור מלהתפלל ופטור מלהניח תפלין רק לרקד כל היום על הגנות ועל הטנדרים, אבל זה לא ככה, אדם בא לברסלב אז הוא צריך ללמוד פי שתיים עכשיו, איך שרבי נתן נהיה ברסלב אז השווער ר' דוד צבי שהיה ראש הליטאים נגד חסידות שאל את אשתו מה הוא נהיה חסיד? הוא לומד לכל הפחות? הוא פותח גמרא לפעמים? [ענתה לו:] מה זה, הוא לומד פי שתיים אין לו זמן בכלל לדבר אתי ולהסתכל עלי, אה אם כך אז תעמדי בשוק עם שק מלח ותמכרי בשוק |1|.

את הבית כנסת באומן הוא התפרנס מהחבית הערינג ואיך שהוא בנה את הבית כנסת -] הקלויז של חסידי ברסלב באומאן] אמר לו הכומר עכשיו תבנה כנסיה כמו הבית כנסת אז מיד הוא ברח לארץ ישראל והוא היה השווער של רבי אברהם בן רבי נחמן והוא עמד במאה שערים עם חבית הערינג וזה היה הפרנסה שלו וכל חמש דקות מוכר עוד דג ועוד דג, ר' ישראל גרוסמן אבא של הרב יצחק דוד הוא כותב בספר מה שקיבלו ילדים לחיידר זה לחם יבש לא כמו היום סנדוויצ'ים וארוחות חמות, כל מה שילד מקבל זה פרוסת לחם יבש לכל היום בחיידר, והיה לו נס כי מישוהו עם חבית הערינג אמר לו אני מרשה לך לטבול את פרוסת הלחם בחבית שלי וזה היה המעדן שלו.

1 פעם לא היה פרנסה כמו היום שאשה מורה או גנת אלא היו עומדים עם שק מלח או הערינג כמו ר' נפתלי כהן שהוא בנה

קדושת המידות

דבר ראשון לרוץ לכותל המערבי

בקר הוא גמר את העבודה במשךדים. אני עשיתי את שלי להכתי מאה פסיעות.

איך אפשר בלי כּתל? איך אפשר לא לגור בירושלים אני לא מבין את זה, אני לא מבין למה אנשים לא גרים בירושלים, הבעל רוצה שהאשה תהיה יראת שמים, ממה היא תהיה יראת שמים, במימי היא תהיה יראת שמים? מה, מהאוויר הקדוש של מיאמי, בירושלים כל האויר קדוש, נושמים אויר קדוש, מה, כל אשה רצה בשלש בבקר לכּתל. הבת שלי אדל היא בשלש בבקר היא כבר רצה לכּתל.

איך אפשר להיות בירושלים ולא לרוץ לכּתל. ממה הילדים יהיו צדיקים? ממה שהאמא שוכבת במטה, ואוכלת, והאיש מגיש לה כוס קפה ועוגה למטה? מזה יולד ילדים צדיקים? אז הילד גם כן לא רוצה להתפלל. (מעלות הצדיקים).

עכשו אמרתי לה [שאשה] דבר ראשון שתרוץ לכּתל, תרוצי בתוך שער שכם, אל הפחד, תרוצי, כבר שבע אצלכם, שבע וחצי, תרוצי לכּתל, ערב ראש חדש, מה זה. ישר תרוץ לכּתל, אז הילדים יצאו צדיקים.

איך אפשר בלי כּתל, אתמול ספרתי לרבנית ש[...]. היא כל יום הולכת בשלוש לכּתל, יום אחד היא היתה חלשה חלשה חלשה, לא היה לה שום כּת. היא אמרה אבל אני צריכה לעשות את שלי, אפלו שאין לי כּת, אני לא יכולה לקום, לא יכולה להזיז רגל. אבל את המדרגות אני יכולה לרדת, אני ארד רק את המדרגות, אחר כך [חשבה] אני יכולה ללכת עוד מאה פסיעות, אני אלך מאה פסיעות, עד שבטי ישראל החומה השלישית, איך שהיא מגיעה לשבטי ישראל היא רוצה כבר לחזור היא רוצה טגדר נוסע [כּתל] שלש לפנות

אשכנזי אומר לכורדי: ראית
 שוב העלו את מחירי הדלק
 עונה לו הכורדי: מה אכפת לי
 אני תמיד ממלא ב 20 שקל

ובכן, מצווה אני
עליכם שתדפיסו
הספרים.
שיהיה יפוצו
מעיינותך
חוצה

שתהיו
חזקים
בממון
ברצון
ובטרה

מקיימים את צוואת
ר' נתן זיע"א
ומשתתפים בהדפסת והפצת ספריו של
מורינו הרב שליט"א

המגלה ומאיר את דרך
רבינו הקדוש והנורא
בעולם

בהדפסת

7

ספרי מורינו הרב החדשים

תשע"ו

1

חלק ג'

שיעורים שנאמרו מהודש
שבט עד סוף השנה
רובם מתוך בור הכלא הנורא
בדרום אפריקה ובארץ ישראל

תשפ"ב

3

חלקים

שיעורים • מכתבים • מאמרים
• תפילות • קריאות קודש
שנת השחרור!

תשפ"ג

3

חלקים

שיעורים • מכתבים • מאמרים
• תפילות • קריאות קודש

ואמה
שהעקר
עסק
שלכם
יהיה
להדפיס
ספרים
יפוצו
מעיינותיך
חוצה

לפרטים נוספים:

058-3289-318

ניתן להנציח מהדורות, חומשים, פרשות, וחודשים, להשתתף בהדפסת הספרים הקדושים.

בפרסום
ראשון!

שביבי אור

מכתב נורא במעלת ובנחיצות "קרן שביבי אור"

לשביבי אור

חזקו ואמצו כל המיחלים לה'.

היום 'שביבי אור' הוא הקרן אור היחידה שיש בדור הזה להאיר את השכינה הקדושה, ולהאיר את נשמות ישראל בדור הזה, הדור החשוק ביותר מאז בריאת העולם.

והחוברת של 'שביבי אור' היא החוברת שמפיצה אור יקרות על כל נשמות ישראל, שרק 'שביבי אור' יכל להביא היום את האור לתוך עומק הנשמה לעולם ועד.

אליעזר ברלנד

קרן שביבי אור פועלת ללא מטרת רווח כלל

מפעילות הקרן: חוברת שבועית | עלון לילדים | כולל לכתבת ועריכת שיעורים | הוצאת ספרים | הוצאת חוברות לפי נושאים | הוצאת דיסקים | מאגר להנצחת כל החומר המתועד על הרב שליט"א | הפצת דברי הרב שליט"א בכל רחבי הארץ והעולם במחיר הקרן

להשתתפות, צרו קשר עוד היום: 058-3289-318

חיזוק היומי

"כלב המלקק מהים" –
זה שהוא מתנפל על חים.
הוא רואה אגם מים, מים
מתוקים –
הוא מתנפל.
"צריכים להתנפל על הגמרא!
"אדם חייב לרוץ לגמרא!"
הגמרא בברכות דף ו' עמוד ב';
שהשכר של הפירקא, זה
"ריחטא" –
שרצים לשיעור.
שאיך שאדם הולך לשיעור –
הולך בעזרה שכמי שכפאו שד,
או שהוא רץ.
הוא רץ כל עוד נפשו בו.
"חבל על כל שניה,
שתפסיד את הגמרא הקדושה".
הוא לא הולך לישון,
רק עם הגמרא ביד.
הוא לא מוציא את הראש
מהגמרא –
לשניה אחת!

ר' עקיבא,
סרקו אותו במסרקות של
ברזל.
ועל זה אמר ר' אליעזר,
"ענשך גדול".
ר' אליעזר אמר,
"רק החסרתם ממני כמכחול
בשפופרת".
לכן,
ר' אליעזר אמר לר' עקיבא;
עונשך גדול מכולן –
אתה הפסדת כמה שעורים!
אם אדם מפסיד שעור מהרב,
או כל שעור שהוא מפסיד –
או זה נצח נצחים!
הוא חייב מסרקות של ברזל!
או לכן ר' עקיבא,
היה צריך מסרקות של ברזל,
כי הוא הפסיד כמה שעורים!
כל שעור שמפסידים –
אדם צריך אחרי זה לעבור
מסרקות של ברזל!

יפוצו מעינותך חוצה

בשורה משמחת

ב"ה ניתן לקבל את הגליון "שביבי אור" עם
השיעורים היומיים תפילות ותמונות ממורינו
הרב אליעזר ברלנד

מדי שבוע בערים:

10. דימונה	1. ירושלים
11. אשקלון	2. בת ים
12. טבריה	3. נתיבות
13. אור יהודה	4. רעננה
14. חריש	5. באר שבע
15. בני ברק	6. פתח תקוה
16. אופקים	7. אשדוד
17. חדרה	8. ביתר
	9. בית שמש

לפרטים נוספים או לקבלת הגליונות בערים נוספות:

058-3289-318

השערים נפתחים

עכשיו זה אפשרי

חלומות מתגשמים

תמיד חלמת

לגמור את הש"ס

לגמור את הרמב"ם

לגמור נ"ך

מהשבוע יצא
לאור חוברת עם
כ-200 עמודים
הכולל

שיעור ממורינו הרב
(שביבי אור)

8 דף גמרא יומי

5 פרקים רמב"ם יומי

פרשה

2 פרקים נ"ך ליום

זוהר הקדוש

קצות החושן **מבואר**

קרן
**שביבי
אור**

הפצה ראשית:
בטל' 058-3289-318
וכן בירושלים באולם
התפילות אצל ר'
אהרון שושן בטל'
050-4120-653

צדקה תציל ממות

לאנשי שלומינו היקרים:

כולנו זוכרים איך שבמשך כל השנים לא פגע כמעט המוות בקהילה הקדושה, ואילו בשנתיים האחרונות נפטרו למעלה מ-13 מהקהילה ז"ל.

התורה הקדושה כותבת: "וּצְדָקָה תִּצְלֵל מִמָּוֶת", וכפי שראינו ושמענו מאות ואלפי מקרים שבכל עת צרה וצוקה היו מביאים פדיון נפש למורינו הרב והיו נפדים וניצולים מהצרה ויוצאים ממוות לחיים, ועל כן בשנים האחרונות מאז שנאסר עלינו ליתן למורינו הרב פדיונות בעו"ה להציל נפשותינו לא נמתקו הגזרות הנוראות ונפטרו גדולים וצדיקים ועוללים שלא חטאו מהקהילה הק' [וכן אמר מורינו הרב].

מורינו הרב אמר מספר פעמים שצדקה להוצאות ספריו והפצתם נחשבת ממש כפדיון לתוך ידיו הקדושות.

על כן נתחזק להשתתף בהוצאת ספריו הקדושים והפצתם להגדיל ולפאר שם רבינו הקדוש בעולם ובזכות זה ננצל מכל רע.

בשנים האחרונות פתחנו ב**שביבי אור** כולל לכתיבת כל שיעורי מורינו הרב והדפסתם במחיר הקרן, למען לא יאבד שום דיבור קדוש, והכל בצורה מפוארת עם ביאורים ומראי מקומות ועוד הרבה מעלות חדשות, חלקים גדולים מהספרים הוגהו על ידי מורינו הרב בעצמו, בכולל עמלים על התמלול הכתיבה ההגהה העריכה הביאור והניקוד עשרות אברכים תלמידי חכמים, עד כה יצאו לאור 8 ספרים **שנמכרו במחיר הקרן**.

וכעת אנו עומדים לפני הדפסת 7 ספרים, חדשים של מורינו הרב, 3 של תשפ"ג ו-3 של שנת תשפ"ב הכוללים שיעורים תפילות מאמרים ומכתבים, ותשע"ו חלק שלישי.

ועוד היד נטויה, וכעת בשלבי עריכה שונים ובכתיבה עוד מספר ספרים, כמובן שההיקף האדיר של הפעילות עולה עשרות אלפי שקלים בחודש, ואנו נמצאים בחובות גדולים.

יחד נוציא הספרים הקדושים לאור וננצל מכל פגע רע.

מורינו הרב הבטיח שמי שיתמוך ב'קרן שביבי אור' יזכה:

לראות את משיח בן דוד פנים אל פנים

להשתתפות בהדפסת והפצת הספרים הקדושים:

058-3289-318